

ŠTVRTOK 21. JANUÁRA 2010

PREDSEDÁ: PÁN SCHMITT

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 10.00 hod.)

2. Vzťahy medzi EÚ a Tuniskom (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o vzťahoch medzi EÚ a Tuniskom.

Neelie Kroes, členka Komisie. – Vážení pán predsedajúci, chcela by som poďakovať Parlamentu za to, že ma pozval do diskusie o Tunisku.

Vzťahy medzi EÚ a Tuniskom upravuje dohoda o pridružení podpísaná v roku 1995. Mimochodom, Tunisko bolo prvou krajinou Stredozemia, ktorá podpísala takúto dohodu, a odvtedy dosiahlo významný pokrok.

V medzinárodných vzťahoch je Tunisko blízkym a spoľahlivým partnerom EÚ. Názory, ktoré vyjadruje, a pozície, ktoré zastáva v medzinárodných organizáciách a na iných fórach, sú umiernené a vyvážené. Je ochotné spolupracovať v otázkach, ako sú bezpečnosť a migrácia, a má dobré vzťahy so susednými krajinami v južnom stredozemskom regióne. Navyše krajina vždy hrala konštruktívnu úlohu smerujúcu k regionálnej integrácii Maghrebu.

Tunisko sa aktívne zapája do európskej susedskej politiky a pravidelné správy Komisie o plnení akčného plánu európskej susedskej politiky Tuniskom to hodnotia jasne: Tunisko dosiahlo pokrok v mnohých oblastiach spolupráce vrátane akčného plánu.

Hospodárske reformy pokročili, čo umožňuje stabilný rast tuniského hospodárstva, ako aj objemu obchodu s EÚ. Dôležité výsledky boli dosiahnuté v sociálnych otázkach v oblastiach, ako sú zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, boj proti chudobe a ochrana práv žien.

Na druhej strane správy tiež zdôrazňujú nedostatky, a to najmä v oblastiach spravodlivosti, slobody prejavu a združovania sa.

Politický dialóg s Tuniskom neustále prebieha o všetkých témach, na ktoré sa vzťahuje akčný plán a ktorými sa zaoberá 10 podvýborov a pracovné skupiny. Asociačná rada EÚ – Tunisko už niekoľkokrát zasadala a nasledujúce stretnutie je naplánované v najbližších mesiacoch.

Od 1. januára 2008 sa Tunisko stalo prvou krajinou južného Stredozemia, ktorá má s EÚ zónu voľného obchodu pre priemyselné výrobky, t. j. dva roky pred predpokladaným dátumom. Európska únia je prvoradým obchodným partnerom Tuniska: 72,5 % jeho dovozu pochádza z EÚ a EÚ je cieľom pre 75 % jeho vývozu. Finančná spolupráca s EÚ dosahuje približne 75 až 80 miliónov EUR ročne a potvrdilo sa, že Tunisko má pre tieto prostriedky dobrú absorpčnú kapacitu.

Už sa začali aj rokovania o postupnej liberalizácii obchodu so službami a o práve usadiť sa, ako aj o poľnohospodárskych produktoch a produktoch rybolovu. Výsledky týchto rokovaní spoločne s aproximáciou príslušných právnych predpisov budú znamením novej etapy vo vzťahoch medzi EÚ a Tuniskom a pokroku smerom k integrácii tuniského hospodárstva do jednotného trhu EÚ.

Tunisko požiadalo, aby bol jeho vzťahom s EÚ poskytnutý nový impulz prostredníctvom rozšíreného štatútu. Sme presvedčení, že takéto snaženie je v záujme EÚ. Tiež očakávame, že Tunisko ukáže skutočnú snahu smerujúcu k demokratickejším reformám a slobode prejavu. Bez pokroku v dôležitej oblasti ľudských práv by dôležité úspechy krajiny, ktoré som spomenula, boli tak či tak vnímané ako neúplné, bez ohľadu na ich význam a najmä na základe regionálnych noriem.

Na záver by som chcela povedať, že vzťahy medzi EÚ a Tuniskom hodnotíme ako pevné a priateľské a že sme presvedčení, že skutočne existuje potenciál na ďalšie posilnenie týchto vzťahov.

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu sú vystúpenia politických skupín.

Ioannis Kasoulides, *v mene skupiny PPE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, Tunisko prispieva k stabilite tohto regiónu svojou úlohou partnera v Únii pre Stredozemie ako prvá krajina, ktorá podpísala dohodu o pridružení, a ako prvá krajina, ktorá má k dispozícii akčný plán na realizáciu susedskej politiky. Tunisko má náskok v porovnaní s inými krajinami v otázkach rodovej rovnosti a ochrany detí a rodiny a teraz očakáva rokovania o udelení rozšíreného partnerského štatútu.

V spomínaných dohodách existujú doložky o demokracii, princípoch právneho štátu a ľudských právach. Sú pripravené plány na rozhovory, ktoré nám majú pomôcť dosiahnuť pokrok v otázkach, ktoré sú pre nás v Európskom parlamente veľmi citlivé a dôležité. Ak chceme hmatateľné výsledky a ak ich nechceme nutne dosiahnuť prostredníctvom sporov a kritiky, musíme sa starostlivo vyhnúť akejkoľvek povýšenosti, aby sme dokázali, že rokujeme ako rovnocenní partneri, nie ako nadriadení ani ako inšpektori, a aby sme ukázali, že sme tiež pripravení zaujímať sa o obavy a citlivé otázky našich partnerov.

V tomto kontexte som si istý, že tuniská vláda zareaguje konkrétnymi krokmi vpred v oblastiach, o ktorých sa diskutuje.

Pier Antonio Panzeri, *v mene skupiny S&D*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, ak by sme mali vysloviť názor na súčasné vzťahy medzi Európskou úniou a Tuniskom, bol by jedine pozitívny, a to vrátane hľadiska stabilizácie regiónu.

Je pravda, že z hľadiska hospodárstva bol dosiahnutý dôležitý pokrok a že existujú povzbudzujúce náznaky zo sociálneho hľadiska. Z politického hľadiska však po prezidentských voľbách z 25. októbra čelíme problému podpory cesty k demokratickým reformám pomocou významnejších konkrétnych opatrení. Ako vieme, cieľom Európskej únie pri presadzovaní zahraničnej politiky je rozvíjať a konsolidovať demokraciu, princípy právneho štátu a rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd.

Tunisko prijalo niektoré dôležité záväzky v kontexte akčného plánu susedskej politiky vzťahujúce sa na demokraciu, správu a ľudské práva. Akčný plán stanovuje množstvo priorít a spomedzi nich je nutné venovať zvláštnu pozornosť realizácii a konsolidácii reforiem a posilneniu politického dialógu a spolupráce, a to najmä v súvislosti s demokraciou a ľudskými právami, zahraničnou politikou a bezpečnosťou.

V tomto rámci je nutné posilniť príslušné inštitúcie. Tieto inštitúcie umožňujú rôznym členom tuniskej spoločnosti zvýšenú účasť na politickom živote, väčší rozvoj úlohy občianskej spoločnosti, pokračujúcu podporu širšej účasti politických strán na demokratickom procese a lepšie rešpektovanie slobody združovania sa, slobody prejavu a plurality médií.

Sme presvedčení, že tieto ciele možno dosiahnuť a že je rozumné očakávať dosiahnutie hmatateľného pokroku. Máme záväzok ochraňovať priateľstvo, ktoré spája Európsku úniu a Tunisko, a zároveň konsolidovať existujúci vzťah vrátane vzhľadom na konflikt, ktorý by mohol vzniknúť v súvislosti s myšlienkou rozšíreného štatútu tejto krajiny. Konkrétne kroky však musí skutočne podniknúť samo Tunisko.

Louis Michel, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, rád by som najskôr poďakoval a zablahoželať pani komisárke k pozícii, ktorú pri tejto záležitosti zaujala Komisia. Celkom s touto pozíciou súhlasím, pretože sa zdá byť omnoho rozumnejšia ako postoj, ktorý zaujali tí, čo požadovali dnešnú rozpravu, a nie som si presne istý, kto to navrhol.

Ako bolo povedané, Tunisko bolo prvou euro-stredomorskou krajinou, ktorá podpísala dohodu o pridružení, a je aktívnym partnerom v európskej susedskej politike. Je vhodné zdôrazniť, ako to už urobil pán Kasoulides, že 1. januára 2008 sa Tunisko stalo jedinou krajinou Stredozemia, ktorá má s Európskou úniou vzťah voľného obchodu. Táto spolupráca funguje veľmi dobre a Tunisko dokazuje, že má vynikajúcu absorpčnú kapacitu. Tunisko dosiahlo významný pokrok, čo viedlo k vysokému štandardu rozvoja so sociálno-ekonomickými výsledkami, ktoré uznali medzinárodné inštitúcie. Z hospodárskeho hľadiska Tunisko dosiahlo v období medzi rokmi 2002 a 2008 priemerný rast 4,6 %. Navyše bolo úspešné pri znižovaní svojho dlhového zaťaženia.

Zo sociálneho hľadiska by bolo nespravodlivé ignorovať dosiahnutý pokrok najmä v prospech žien. Ukazovatele hovoria samy za seba: 59 % študentov v školách vyššieho vzdelávania sú ženy. Vzdelávanie je povinné pre všetky ženy vo veku od 6 do 16 rokov a ženy predstavujú takmer štvrtinu pracujúceho obyvateľstva v Tunisku.

Uznávam, že tieto výsledky, samozrejme, nemôžu zastrieť naliehavú potrebu podporovať tuniské orgány, aby dosahovali ďalšie pokroky v otázkach ľudských práv a správy. Sme si veľmi dobre vedomí, že stále treba urobiť veľa práce. Rovnako ako ostatných rečníkov ma znepokojuje táto otázka kvôli demokratickým

hodnotám, ktoré zastávame. Je však tiež dôležité si pamätať, že nie sme jediní, kto uznáva tieto hodnoty. Sú tiež v jadre tuniskej spoločnosti, ktorá je dynamická a proeurópska.

Z týchto dôvodov musíme podporovať tuniskú žiadosť o udelenie rozšíreného štatútu v tomto partnerstve s Európskou úniou. Som tiež presvedčený, že práve prostredníctvom tohto dialógu nájdeme vhodný rámec na podporu našich partnerov, aby dosiahli ďalší pokrok v oblasti správy.

Dialóg s našimi partnermi musíme viesť bez samol'úbosti, samozrejme, ale aj bez toho, aby sme sa uchýľovali k typu pokryteckého dogmatizmu, na ktorý sa Európa príliš často špecializuje a ktorý je navyše často kontraproduktívny.

Samozrejme, nie som ľahostajný voči konkrétnym prípadom, na ktoré niektorí ľudia upozornili. Samozrejme, máme právo pýtať sa našich partnerov na okolnosti, ktoré považujeme za neprijateľné, ale rád by som skončil tým, že zdôrazním úspech Tuniska pri zavádzaní politického systému založeného na oddelení cirkvi od štátu.

Verejné orgány v Tunisku majú potenciál poskytnúť ľuďom balík základných služieb, služieb, ktoré iné krajiny v tomto regióne ešte nedokázali realizovať, a som presvedčený, že je dôležité to tiež vyzdvihnúť. Som preto nesmierne optimistický v súvislosti s budúcnosťou vzťahov medzi Tuniskom a EÚ, pretože vznikajú na pozadí vzájomného rešpektu medzi partnermi, ktorí sa navzájom rešpektujú a ktorí si rozumejú v základných otázkach.

Hélène Flautre, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, som znepokojená vystúpeniami, ktoré som si práve vypočula, a to počnúc pani komisárkou až po kolegov poslancov. Mám pocit, že naša práca je jasná, aby sme presne a objektívne pochopili súčasnú situáciu v Tunisku.

Úprimne povedané, keď vás počúvam, mám pocit, akoby som počúvala západných intelektuálov pred mnohými desaťročiami, ktorí veselo rozprávali o hospodárskom a sociálnom úspechu v krajinách sovietskeho bloku, a pritom neboli absolútne schopní ísť a zistiť, čo naše spoločné hodnoty znamenajú v týchto krajinách v praxi. Čo sú naše spoločné hodnoty, pán Michel? Sú to ľudské práva, demokracia a princípy právneho štátu.

Všetci ste správne zdôraznili, že Tunisko bolo našim prvým partnerom, ktorý podpísal dohodu o pridružení. Je to pravda, a preto je toto všetko veľmi znepokojujúce, pretože tu nehovoríme, pani komisárka, o medzerách alebo o malých krokoch. Nie. V Tunisku neustále radikálne klesá úroveň ľudských práv a demokracie. Dokázate menovať jediné noviny, stranu alebo odborový zväz, ktorý bol povolený za posledných 20 rokov? Nie.

Pravdou je, že základné slobody sú systematicky a úplne ignorované a spoločne s nimi aj naše vlastné záväzky. Tu nejde o moralizovanie. Ide o rešpektovanie hodnôt Európskej únie a záväzkov, ku ktorým sme sa zaviazali podpisom tejto dohody o pridružení.

Preto žiadam aspoň spoločnú analýzu tejto otázky. Myslím si, že sme intenzívne pracovali, aby sme mohli mať túto rozpravu, ale určite by to bol lepšie strávený čas, ak by sme zorganizovali skutočnú delegáciu, delegáciu, ktorá by naozaj išla a stretla sa s touto občianskou spoločnosťou v Tunisku a rôznymi členmi tejto spoločnosti, aby sme posúdili pretrvávajúce šikanovanie, ktoré zažívajú ochrancovia ľudských práv, študenti, odborári, pracovníci a právnici. V takmer všetkých združeniach, ktoré vykazovali určitú mieru samostatnosti vo vzťahu k orgánom, došlo k pučom. Preto som presvedčená, že ste v tejto záležitosti boli celkom podvedení.

Po vypočutí vašich vystúpení dobre chápem, prečo nechcete vidieť skutočný obraz Tuniska. Nechcete ho vidieť, pretože si myslíte, že sú ohrozené hospodárske záujmy, a pretože ste presvedčení, že sú ohrozené záujmy súvisiace s bojom proti terorizmu a nezákonnému prisťahovalectvu. Všetko ste to vyjadrili tými najjasnejšími výrazmi a pokračujete pokrokmi súvisiacimi s rovnosťou mužov a žien a s rodinou, pokrokmi, ktoré sa datujú do čias Bourguibu. Opakujem, datujú sa do čias Bourguibu. Odvtedy nedošlo k žiadnemu ďalšiemu pokroku.

Som preto presvedčená, že ak si aspoň trochu vážime sami seba, dohody, ktoré podpisujeme, susedskú politiku alebo hodnoty EÚ, rozhodne nemôžeme pre Tunisko navrhnúť rozšírený štatút. Preto to poviem priamo: ak to navrhnete a zrieknete sa všetkých požiadaviek a záväzkov súvisiacich s ľudskými právami a demokraciou voči všetkým krajinám Stredozemia, to bude zaručený výsledok.

Charles Tannock, *v mene skupiny ECR*. – Vážený pán predsedajúci, Tunisko je priateľ a spojenec Európskej únie – prosperujúca, progresívna, moderná a meritokratická sekulárna spoločnosť, jedinečná v arabskom svete. Tunisko tiež správne zastáva nekompromisný postoj voči islamskému džihádistickému extrémizmu.

V Tunisku sa rýchlo formuje pluralitný politický systém a je to krajina, v ktorej sú ženy úplne rovnoprávnymi členmi spoločnosti. Prečo sa potom snažíme odcudziť sa Tunisku a jeho 10 miliónom obyvateľov? Možno pre žiarlivosť na jeho úspech, možno preto, lebo je malé a nemá žiadnu ropu, a teda, nie, neexistuje hospodársky tlak na EÚ na rozdiel od Líbye alebo Saudskej Arábie.

Podľa mňa, tí, čo vykonštruovali túto rozpravu, sa úmyselne snažia sabotovať väčšinu pokroku vo vzťahoch medzi EÚ a Tuniskom dosiahnutého za posledné roky. Je veľmi znepokojujúce, že sa táto rozprava odohráva v rovnakom čase ako návšteva tuniských poslancov v Štrasburgu, ktorí, myslím si, sedia hore a sledujú túto rozpravu.

Tunisko potrebuje našu podporu, povzbudenie a dialóg, nie neustály prúd nezmyselných invektív. Je trpké ironické, že ľavica, ktorá tvrdí, že jej veľmi záleží na právach žien, útočí na Tunisko napriek tomu, že táto krajina ponúka ženám príležitosti a slobody, ktoré nemajú precedens nikde inde v arabskom svete.

Skutočnosť, že tuniské orgány zakazujú nosenie hidžabu na verejných miestach, svedčí o ich odhodlaní chrániť tuniské hodnoty sekularizmu, tolerance a slobody. Mali by sme si vážiť Tunisko ako nášho vyspelého euro-stredomorského partnera.

Predseda júci. – Hoci mi nebolo oznámené, že je prítomná tuniská delegácia, mávali, keď ste to spomenuli. Chcel by som vás privítať na galérii.

Marie-Christine Vergiat, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, osobne som veľmi rada, že máme túto rozpravu o situácii v oblasti ľudských práv v Tunisku. Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica významne prispela k zorganizovaniu tejto rozpravy. Vždy som bránila ľudské práva, ale ľudské práva sú rovnaké na celom svete.

Je mi ľúto, že túto rozpravu nesprevádza hlasovanie o uznesení. Slová prichádzajú a odchádzajú a zostávajú iba napísané slová. Ako najstarší partner EÚ Tunisko dostáva najvyššiu sumu pomoci na obyvateľa zo všetkých krajín juhu a je nadšeným účastníkom pri vytváraní zóny voľného obchodu okolo stredomorského pobrežia. V skutočnosti je také nadšené, že jeho vedúci predstavitelia začínajú požadovať svoje dividendy a výhody rozšíreného štátútu.

Plne podporujem pripomienky pani Flautreovej a stotožňujem sa s jej znepokojením nad niektorými pripomienkami, ktoré boli vyslovené. Dohody o partnerstve s EÚ naďalej obsahujú doložky o demokracii a ľudských právach. Tieto doložky je nutné skúmať rovnako dôsledne ako hospodárske. Faktom je, pani komisárka, že správa Komisie o plnení susedskej politiky je v tomto ohľade neuspokojivá. Ide o jasný prípad dvojakeho metra.

Pán Ben Ali bol 25. októbra znova zvolený do piateho funkčného obdobia viac ako 89 % hlasov. Samotné toto číslo prezrádza stav demokracie v tejto krajine. Je to uzamknutá demokracia, v ktorej sú ochrancovia ľudských práv, sudcovia, právnici, novinári – jednoducho všetci, ktorí sa odvážia postaviť režimu – šikanovaní, väznení a v niektorých prípadoch dokonca mučení.

Od minulého septembra došlo ku skutočnému posunu smerom k autoritatívnemu policajnému štátu, ako dokazuje prípad Taoufika Ben Brika, ktorý bude súdený na budúcu sobotu. Mohli by sme však tiež spomenúť Zouhaira Makhloufa a Fahema Boukadousa, z ktorých bol jeden odsúdený za to, že hovoril o ekologickom stave vo svojej krajine, a druhý za to, že sa zúčastnil na demonštráciách pracovníkov vo svojej krajine.

Áno, toto je sociálna situácia v Tunisku. Ochrancovia ľudských práv, ako sú Kamel Džendoubi, Sihem Bensedrineová, Sana Ben Ačourová a Kemais Čamari, sú obeťami hanebnej kampane v tlači. Sadok Čourou hnije vo väzení posledných 16 rokov a Radhia Nasraouiová, ktorá je jeho právničkou, bola vystavená represáliám a jej kariéra je natrvalo poškodená.

Študentov zatýkajú a svojvoľne odsudzujú a rovnako aj iných. Zadržávajú im pasy alebo im ich neobnovujú a niektorým aktivistom za ľudské práva bránia opustiť územie, aby nemohli svedčiť. Stretnutia združení nezávislých od vládnej moci sú zakázané, ich účastníci sú prenasledovaní a nemám dostatok času, aby som poskytla skutočný obraz reality tuniskej sociálnej politiky.

Prečo tuniskej vláde trvá odpoveď na správu OSN tak dlho? Prečo odmietla prijať pozorovateľov z EÚ, ak sú voľby také demokratické, ako tvrdí? Fakty existujú. Čoraz viac ich odhaľujú noviny v našich krajinách.

Komisia a Rada to musia vziať do úvahy. Tunisko musí rešpektovať svoje záväzky súvisiace s demokraciou a ľudskými právami. V skutočnosti je neprijateľné naďalej presadzovať rozšírený štatút. Áno, podporujem rovnocenné partnerstvo! Áno, ku všetkým krajinám sveta sa musí pristupovať rovnako, ale za predpokladu, že rešpektujú svoje záväzky. Týmto skončím, pán predsedajúci.

Gerard Batten, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predsedajúci, zdá sa, že situácia Tuniska je celkovo pozitívna. Majú najstabilnejšiu spoločnosť v severnej Afrike. Majú technicky vzaté demokraciu, hoci podľa západných noriem možno iba čiastočnú demokraciu, ale nemali by sme ich za to kritizovať, pretože dosiahli veľký pokrok. Existuje tam oficiálna politika smerovania k demokracii a Tunisko je stabilná spoločnosť s vysokou úrovňou osobnej bezpečnosti. Bolo to dosiahnuté potláčaním ich islamských extrémistov a komunistov, čo je cena, ktorú sa rozhodne oplatí zaplatiť. Oficiálnou politikou je snaha o dosiahnutie kultúrnej jednoty – vytvorenie jedného národa. Je to lekcia, ktorú by si mohli osvojiť mnohé európske krajiny – vrátane našej vlastnej, Spojeného kráľovstva.

Hospodársky napredujú. Iba 7 % populácie žije pod hranicou chudoby. Krajina má jednu z najvyšších úrovní zdravotníctva spomedzi krajín severnej Afriky s relatívne vysokou priemernou dĺžkou života. Politicky ústava obmedzuje počet kresiel, ktoré môže mať jedna strana v poslaneckej snemovni, pričom 20 % kresiel je vyhradených menšinovým stranám. Zdá sa to byť pozitívne osvietené v porovnaní s volebným systémom s relatívnou väčšinou typu „víťaz berie všetko“ používaným v Spojenom kráľovstve, ktorý je, podľa mňa, sprisaháním proti voličovi, aby sa *Konzervatívna strana* a *Labouristická strana* udržali pri moci a všetkých ostatných udržali mimo nej. Preto by sme sa mali možno od Tunisianov poučiť.

Keď už hovorím o Spojenom kráľovstve, naša strana, *Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva*, sa minulý týždeň stala terčom kritiky od nejakého islamského extrémistu a údajne od liberálnych strán, keď sme navrhli plán, že tváre ľudí majú byť odkryté vo verejných budovách a súkromných budovách, ak si zainteresovaní želajú stanoviť takúto podmienku. Pozrime sa však, čo urobilo Tunisko. Zákon číslo 108 zakazuje hidžab, čo ide podstatne ďalej, než ktokoľvek iný navrhoval. Minister náboženských záležitostí, Boubaker El Akhzouri, tvrdí odmietol hidžab ako niečo, čo ide proti „kultúrnemu dedičstvu“ krajiny a považuje islamský odev za „cudzí jav“ v spoločnosti. Nuž, je to veľmi zaujímavé, keď to vychádza z islamskej krajiny. Čím viac zisťujem o Tunisku, tým pôsobí pozitívnejšie. Videl som však nejaké čísla, ktoré naznačujú, že sa má minúť 70 miliónov EUR na kľúčové projekty v rámci susedského plánu EÚ. Moji voliči, ktorí patria medzi najchudobnejších v Londýne, si nemôžu dovoliť takéto výdavky. Chceme obchod, priateľstvo a spoluprácu s Tuniskom, ale nie za cenu okrádania daňových poplatníkov v Spojenom kráľovstve. Pomôžme im zvýšiť úroveň demokracie a rozvinúť prosperitu a ak by mali záujem o bezplatnú radu, nech sa držia ďaleko od Európskej únie a zachovávajú si svoju slobodu a nezávislosť.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, obchodné vzťahy medzi EÚ a Tuniskom sú úzke a mnohotvárne. Tunisko, ktoré ročne dostáva finančnú pomoc 80 miliónov EUR, je žiarivým príkladom úspešnej rozvojovej politiky. Ako rýchlo sa rozvíjajúce hospodárstvo krajina zaujala vedúce postavenie v Maghrebe, bola prvou krajinou Stredozemia, ktorá vytvorila zónu voľného obchodu s EÚ, a zbiera výhody tohto kroku v podobe stabilného hospodárskeho rastu. Od Tuniskej republiky sa preto očakáva, že zohrá konštruktívnu úlohu pri úvahách súvisiacich s euro-stredomorským strategickým plánom o obchode po roku 2010 a o spolupráci s krajinami Maghrebu.

Teraz by nám mohlo byť prepáčené, že sme si mysleli, že všetko prebieha pozitívne, keby neexistoval odsek, ktorý spája európsku pomoc spolu s dohodou o partnerstve s rešpektovaním ľudských práv. Tu presne dochádza k rozporu – peniaze, ktoré majú byť použité na stimuláciu tuniského hospodárstva, sa tiež používajú na financovanie a podporu diktátorského, antidemokratického aparátu. Je to bežný problém v súvislosti s našou rozvojovou a asociačnou pomocou. Musíme s tým niečo urobiť, pretože EÚ nemôže podporovať porušovanie ľudských práv, a to ani nepriamo, v Tunisku, Kongu ani, samozrejme, v Turecku, ktoré je kandidátskou krajinou.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Tunisko, rovnako ako celý región Maghrebu, je dôležitá strategická oblasť. Má obrovský potenciál rastu a je prítiažlivou oblasťou so silnými záujmami, nie iba hospodárskymi, ale predovšetkým európskymi.

V poslednom období boli tiež iniciované programy s Európskou úniou, ktoré podporujú cezhraničnú spoluprácu. Je preto čas oživiť, ak tak vôbec niekedy hodláme urobiť, vzťahy nadviazané Európskou úniou

s africkými krajinami pri našich hraniciach počnúc Tuniskom, a to plnou podporou potenciálu tejto oblasti a udržiavaním jej súvisiaceho sociálneho a hospodárskeho rozvoja, ale v rámci slobody a bezpečnosti.

Vzťahy medzi krajinami Stredozemia sú kľúčovým faktorom, ktorý poskytuje súdržnosť a silu ambicióznemu hospodárskemu a sociálnemu rozvojovému programu. Z politického hľadiska by sa dalo povedať, že Tunisko je krajina, v ktorej je demokracia stále pomerne mladá, ale stanovený akčný plán je zjavne v súlade s očakávaniami Európskej únie.

Vznik nových strán a primeraná prítomnosť žien v parlamente po voľbách na konci októbra 2009 potvrdzujú, že z hľadiska demokratickej účasti bol dosiahnutý výrazný pokrok. V každom prípade musí dôjsť k rozvoju a ochrane slobody tlače, ako aj rovnocenných príležitostí pre mužov a ženy a všeobecnejšie základných ľudských práv.

Práve v tomto rámci môžeme pomôcť Tunisku završiť snahy, ktoré podniklo, tak, že odstránime všetky potenciálne bariéry plnému rozvoju ľudí v tejto krajine, a to všetko v rámci kontextu rozšírenejšieho štatútu.

Ústredná úloha Tuniska v Stredozemí a prebiehajúci proces modernizácie v tejto krajine si vyžadujú seriózný a vyvážený prístup, ktorý povedie k bezpodmienečnému potvrdeniu hodnôt podporovaných Európskou úniou. Teraz ešte viac než kedykoľvek predtým Európsky parlament nemôže pripustiť žiadne chyby na ceste k demokracii.

Konstruktívny dialóg a obozretná diplomacia môžu naopak ešte viac konsolidovať vzťah predurčený na posilnenie v krajine, ktorej rast v niektorých odvetviach – ako je spravodlivosť a sloboda združovania sa – musí dostať pomoc, ale v krajine, ktorá, opakujem, je absolútne ústredná pre politiku stability v Stredozemí.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Rešpektovanie Tuniska znamená tiež rešpektovanie jeho demokratickej opozície, ktorá sa snaží zorganizovať, ale je utláčaná, a rešpektovanie jeho občianskej spoločnosti, ktorá je zároveň budúcou opozíciou. Chcem preto pozdraviť poslancov, ktorí sú teraz tu na tomto rokovaní, chcem však tiež poslať svoj pozdrav tým, ktorí sa môžu stať poslancami v budúcnosti, ale ktorí sú v súčasnosti zastrašovaní a môžu byť uväznení. Myslíme si preto, že je veľmi dôležité, aby sa občianska spoločnosť zorganizovala a aby bola rešpektovaná demokratická opozícia, a to aj napriek skutočnosti, že v súčasnosti zorganizovaná nie je.

V Španielsku – môžem to povedať ako španielska poslankyňa Európskeho parlamentu – sme zažili spoločnosť, v ktorej bola počas diktatúry demokratická opozícia mučená a utláčaná. Ak opozícia nie sú teroristi, keď je demokratická, má hodnoty, ktoré sú hodnotami budúcnosti. Preto musíme pomôcť tejto opozícii, ktorá v súčasnosti nie je organizovaná, ale je demokratická, a ktorá bojuje za hodnoty tuniského prechodu a za konsolidáciu týchto hodnôt. Musíme jej tiež pomôcť sa zorganizovať.

Tiež musíme pomôcť opozícii, aby sa mohli stať vodcami a protagonistami budúcnosti, možno v opozícii alebo vo vláde, ale striedanie je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné.

Preto táto eskalácia násilia, ktorej sme v súčasnosti svedkami a ktorá môže zintenzívniť v budúcnosti, nie je najlepšou vizitkou pre rozšírený štatút.

Vieme, že Tunisko je členom Euro-stredomorského partnerstva a že má sklony k Stredozemiu a demokratické sklony. Preto počas tohto obdobia chceme, aby prispievalo k tejto demokratickej konsolidácii a aby sa dokázalo zorganizovať, aby mohlo byť skutočne lojálnym členom, a to členom, ktorý prispieva k tomu, aby Stredozemie bola rozvíjajúca sa oblasť s demokratickými hodnotami.

To je naše želanie do budúcnosti a práve to chceme pre Tunisko.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, niet pochybností, že Tunisko je partner, s ktorým by mala Európska únia udržiavať vzťahy v mene regiónu Stredozemného mora a na bilaterálnej úrovni. Kým však budeme myslieť na hospodárske záležitosti, my, ako Európska únia, by sme mali trvať na transparentnosti demokratických postupov a princípoch právneho štátu v tejto krajine.

Napriek tomu, že Tunisko je stabilná krajina, nie je to, žiaľ, krajina, kde sa dodržiavajú všetky demokratické normy. Medzinárodné mimovládne organizácie hovoria, že bezpečnostné sily v tejto krajine mučia väzňov a konajú beztestne, pretože sú chránené vysokopostavenými úradníkmi. Sloboda tlače a sloboda prejavu sú drasticky obmedzované a o situácii novinárov sa tvrdí, že je jedna z najhorších spomedzi všetkých arabských krajín. Represie majú často náboženské pozadie. Prenasledovanie kresťanskej menšiny začína byť čoraz znepokojujúcejšie. Vláda v Tunisku netoleruje vyjadrenia protestu ani existenciu nezávislej opozície.

S prihliadnutím na to, že Tunisko bolo prvou krajinou Stredozemia, ktorá podpísala dohodu o pridružení s Európskou úniou, musíme rezolútne trvať na dodržiavaní podmienok tejto dohody. Rešpektovanie ľudských práv a demokratických noriem v Tunisku musí byť podmienkou ďalšej spolupráce s touto krajinou.

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, aby som sa vyhol akýmkoľvek karikatúram – dnes ráno sme ich niekoľko počuli –, chcel by som spomenúť niekoľko objektívnych faktov týkajúcich sa Tuniska, partnerskej krajiny Európskej únie.

Sociálna situácia sa vyvinula veľmi priaznivo vďaka neuveriteľnému nárastu priemerného príjmu na obyvateľa a prevažná väčšina Tunisianov teraz spĺňa kritériá, ktoré definujú príslušnosť do strednej triedy. Viac ako 90 % Tunisianov má prístup k sociálnemu zabezpečeniu a viac ako štvrtina tuniského rozpočtu je venovaná vzdelávaniu, výsledkom čoho je, že krajina je jednou z celkom prvých krajín, ktoré dosiahli rozvojové ciele tisícročia v oblasti základného vzdelávania.

A na záver, ako zdôraznil pán Michel iba pred malou chvíľou, práva žien sú uznávané a aj zaručené. Na úrovni univerzít je počet študentiek vyšší ako počet študentov a 40 % z vyučujúcich sú ženy. Štvrtina politikov, miestnych úradníkov a novinárov sú ženy. Mnohé krajiny by takúto štatistiku závideli.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, čo sa mňa týka, chcela by som pripojiť svoj hlas k tým, ktorí už vo svojich vystúpeniach odsúdili mimoriadne znepokojivú situáciu, v ktorej sa nachádza novinár a spisovateľ Taoufik Ben Brik v Tunisku.

Bezprostredne po niekoľkých zatknutiach novinárov a odborárov, ktorí boli vystavení násiliu a zlému zaobchádzaniu, a po odmietnutí umožniť vstup zahraničným novinárom v čase prezidentských volieb represie voči politickým oponentom a aktivistom za ľudské práva pokračujú. Po zbabranom súdnom procese a jeho uväznení ďaleko od rodiny, čo sťažuje návštevy, sa zdravotný stav Taoufika Ben Brika zhoršil tak, že vznikli obavy o jeho život.

Ako je možné, že niekto nedokáže považovať túto situáciu za ohavný útok proti niekomu, kto rozvíril hladinu? Z tohto dôvodu nesmieme obchod používať ako odpoveď na všetko. Práve naopak, myslím si, že je mimoriadne dôležité, aby EÚ reagovala rýchlo a rozhodne tak, že bude požadovať prepustenie Taoufika Ben Brika a ďalších politických väzňov.

V Tunisku došlo k alarmujúcemu zhoršeniu situácie v oblasti ľudských práv. Zasahuje to spoluprácu Európy s touto krajinou a hmatateľné zlepšenie tejto situácie predstavuje jednu z podmienok na začatie rokovaní o rozšírenom štatúte partnerstva medzi EÚ a Tuniskom.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pre našu spoluprácu s Tuniskom máme dobré základy. Dohoda o pridružení a dohoda o voľnom obchode už boli spomenuté. Pani Kroesová povedala, že hovoríme o integrácii tuniského hospodárstva do jednotného trhu. To je v skutočnosti maximum, kam môžeme zájsť s krajinou mimo EÚ, a preto to tvorí stabilný základ. Tunisko je stabilný a priateľský partner s potenciálom na ďalšie posilnenie našich vzťahov, ak mám znova citovať pani Kroesovú.

Práve preto, že máme takéto úzke vzťahy, dokážeme tiež s našimi kolegami hovoriť o všetkých problémoch, ktoré nás môžu znepokojovať. Ja osobne komunikujem s našimi kolegami, ktorí sú tu na galérii, a mám pocit, že by sme mali hovoriť o všetkom.

V tejto súvislosti by sme však nemali s vaničkou vyliť aj dieťa. V Tunisku je tiež situácia, keď je krajina, ako arabská krajina, ktorá sa chce rozvíjať sekulárne, ohrozovaná extrémistami. Sympatizujem s každým, kto podnikne kroky proti islamským extrémistom.

Pokiaľ však ide o ďalšie záležitosti, myslím si, že počas prebiehajúcich rokovaní dosiahneme pokrok. S Tuniskom môžeme rokovať o čomkoľvek, pretože to je spoľahlivý partner. Preto sa teším na pokračovanie nášho dialógu.

Cristian Dan Preda (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, ako už bolo zdôraznené, Tunisko je dôležitý partner EÚ. Spomenutá bola už aj mimoriadne dôležitá úloha, ktorú zohráva oblasť sociálnych vecí v Tunisku. Rád by som k tomu pridal niektoré politické aspekty, ktoré sú dôležité, pretože, ako už odznelo, Tunisko je spoločnosť, v ktorej sa uplatňuje pluralitný politický systém, hoci obmedzene, s kvótami pre opozíciu, nepochybne, ale aj napriek tomu je to politika s viacerými stranami. Spomenutá bola aj otázka rodovej rovnosti.

Vo všetkých našich krajinách, v krajinách Európy, všetky tieto politické názory koexistujú so slobodou tlače, a to vytvára v skutočnosti rozdiel, pretože v Tunisku takáto sloboda existuje, ale je obmedzená a skutočne existujú novinári, ktorí majú problémy.

Potom sa vynára nasledujúca otázka: mohlo by zblíženie s Európskou úniou zvýšiť úroveň tejto slobody alebo nie? Podľa mňa by zblíženie s EÚ mohlo pomôcť Tunisku doplniť dosiahnutý pokrok v sociálnych otázkach o niektoré extrémne dôležité politické kroky vpred.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, vyslovili ste svoju nádej, že Tunisko dosiahne pokrok v oblastiach demokratickej reformy a slobody prejavu. Považujem to za správne, pretože je to celkom jednoducho v súlade s dohodou o pridružení a so záväzkami, ktoré Tunisko prijalo voči Európskej únii.

Preto ma veľmi prekvapujú pripomienky, ktoré vyslovili páni Baudis a Michel, ktoré, zdá sa, vás majú povzbudiť, aby ste ignorovali túto stránku našich vzťahov a spolupráce s Tuniskom a aby ste sa v konečnom dôsledku zriekli článku 2 dohody o pridružení.

Navyše stále je pred nami dlhá cesta, než sa začnú tieto záväzky dodržiavať. Súdim tak podľa osudu – ako to už spomenula moja kolegyňa pani Guillaumeová – nezávislého novinára Taoufika Ben Brika, ktorý je vo väzení od októbra minulého roka po súdnom procese, v ktorom jeho právnici a postup absolútne porušili zákony. Okrem neprijateľného odopretia jeho slobody sa zhoršuje jeho zdravotný stav a boli obmedzené jeho práva na návštevy.

Preto sa vás, pani komisárka pýtam: plánuje Komisia intervenovať v rámci Asociačnej rady a požadovať okamžité prepustenie pána Ben Brika a zaručiť, že bude zohľadnená jeho situácia a zdravotný stav, prinajmenšom z humanitárnych dôvodov?

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, 14. januára som sa stretla s členmi tuniskej delegácie. Mali sme úprimnú výmenu názorov a diskutovali sme o svojich postojoch.

Ako francúzska Alžírčanka sa angažujem v otázkach Maghrebu a vediem kampaň za zjednotený, pluralitný a demokratický Maghreb. Otázka ľudských práv je pre mňa mimoriadne dôležitá a je jednou zo základných hodnôt Európskej únie. Rozprava o tejto otázke, ako sa prejavuje v Tunisku, je mimoriadne dôležitá a relevantná.

Včera ráno som sa stretla s manželkou pána Ben Brika, ktorá drží hladovku, a aj s aktivistami z Euro-stredomorskej siete pre ľudské práva a mám obavy. Zdá sa, že život pána Ben Brika je ohrozený jeho chorobou a podmienkami väznenia. Som si istá, že si uvedomujete, že ak sa tieto obavy zmenia na skutočnosť, zodpovednosť dopadne veľmi ťažko na plecia tuniských orgánov.

Okrem obchodných vzťahov musíme vziať do úvahy aj sociálne otázky. Fenomén mladých Tunisianov, ktorí sa vrhajú do Stredozemného mora, je produktom uzavretej spoločnosti, ktorá mladým ľuďom neponúka žiadnu perspektívu. Obrana proti fundamentalizmu a hospodárske priority nesmú slúžiť ako zámienky na ignorovanie ľudských práv. Skutočný pokrok v oblasti ľudských práv je teraz nevyhnutný. Nehovoríme tu o pokryteckom dogmatizme, ale o akútnej situácii, ktorú musí Európska únia pomôcť vyriešiť.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Krajiny severnej Afriky sa často hádžu do jedného vreca a podľa toho, čo vidím, to robí Tunisku obrovskú medvediu službu.

Bola spomenutá rovnosť. V porovnaní s mnohými inými arabskými krajinami je Tunisko výnimočné v tom, že má právne predpisy na ochranu detí a žien. Ako už bolo zdôraznené, Tunisko má na svojich univerzitách viac študentiek než študentov a životná úroveň sa zvýšila. Infraštruktúra krajiny je v dobrom stave. Od volieb tuniský parlament zvolil – alebo menoval – výbor pre ľudské práva.

Ochota Tuniska spolupracovať s EÚ je príležitosť, ktorú by sme mali pevne uchopiť. Teraz, keď má Tunisko delegáciu, ktorá je na návšteve v Bruseli a Štrasburgu a žiada podporu svojej práce pri presadzovaní ľudských práv a rozvíjaní väzieb s EÚ, bolo by, podľa mňa, v rozpore so zásadami EÚ, aby sme tieto požiadavky neprijali kladne a nerozvíjali vzťahy ďalej.

Rosario Crocetta (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako niekto, kto navštevuje Tunisko dva až trikrát do roka od roku 1982 a kto, ako katolík, sa 6. januára zúčastnil na omši, ako to pravidelne robievam, je pre mňa veľmi ťažké považovať Tunisko za krajinu, ktorá potláča náboženskú slobodu.

Existujú problémy, ale preboha nepozerať sa na tieto krajiny, krajiny, ktoré sa snažia dosiahnuť pokrok, očami západných krajín, pretože ak by sme mali použiť tento parameter, parameter, ktorý niekto dnes ráno používa v súvislosti s Tuniskom, potom by niektorým európskym krajinám bol pravdepodobne zamietnutý vstup do Európskej únie, pretože násilie a odopieranie slobody, ktoré tam existuje, má väčší rozsah ako v Tunisku.

Preto sa vynára otázka, ktorá vyplýva z jednej konkrétnej skutočnosti: konkrétne, že máme pred sebou krajinu, ktorá zrušila islamský fundamentalizmus, ktorá vyvíja snahy rozvinúť spoluprácu a mierovú politiku s Európou, ktorá sa snaží rozvinúť. Existujú problémy. Som presvedčený, že spôsob na vyriešenie týchto problémov je posilniť dialóg a priateľstvo a pomôcť týmto krajinám dosiahnuť viac.

Neelie Kroes, členka Komisie. – Vážení pán predseda, som vďaka vám váženým poslancom a poslankyniam za to, že sú tak otvorení a priamočiari, a za to, že predniesli svoje poznámky takým spôsobom, že, hoci niektoré skupiny majú odlišné postoje, dôraz je na spôsobe, akým môžeme nájsť riešenie.

V tejto súvislosti chcem začať poznámkou a odpovedať na vyhlásenie pána Désira. Odkazoval na poznámku pána Louisa Michela. Som si istá, že pán Louis Michel dokáže hovoriť sám za seba, ale v predchádzajúcom živote sme boli tak povediac v jednom tíme, preto viem, aký je jeho postoj k tejto otázke. Ak pán Désir hovorí, že návrh je, aby sme nič nerobili, nie je to dojem, ktorý som mala ja, a úprimne dúfam, že ani vy ste z mojich úvodných poznámok nenadobudli takýto dojem.

Naozaj existuje rozdiel v prístupe. Niektorí vyžadujú dialóg na rovnakej úrovni a pán Kasoulides to presadzuje. Zazneli výzvy na priateľské väzby. Všetky tieto prístupy implikujú nutnosť sadnúť si k stolu a diskutovať o otázkach a snažiť sa dosiahnuť vzájomné porozumenie, ako treba vyriešiť niekoľko otázok, s ktorými všetci súhlasíme. O tom niet pochyb, pretože ľudské práva a sloboda prejavu sú skutočne veľmi dôležitou a podstatnou súčasťou akejkoľvek dohody.

Po tom, čo som povedala, by som sa chcela dotknúť niekoľkých prednesených otázok. Po prvé, posilnené inštitúcie. Na všetkých stretnutiach konaných alebo naplánovaných na nasledujúce mesiace sa snažíme podporovať a povzbudzovať začatie pravidelného dialógu ako prostriedku dosiahnutia nevyhnutného pokroku z hľadiska ľudských práv a demokracie.

V priebehu niekoľkých nasledujúcich mesiacov sa uskutoční zasadnutie Podvýboru pre ľudské práva a môžete si byť istí, že sa bude viesť podstatný dialóg, ktorý sa bude zaoberať otázkami, na ktorých nám všetkým záleží, a o spôsobe, ako k nim pristupovať.

Pokiaľ ide o otázku porušovania ľudských práv v Tunisku, rečníci pravidelne hovorili o skutočnosti, že Tunisko bolo kritizované za postoj v oblasti ľudských práv. Po prezidentských a parlamentných voľbách v októbri minulého roka sa zintenzívnili represie voči opozičným stranám, novinárom a aktivistom za ľudské práva. Medzinárodné spoločenstvo dalo celkom jasne najavo, že takéto správanie orgánov je neprijateľné a v rozpore s medzinárodnými záväzkami Tuniska. Takže chcem znova zdôrazniť, čo som už povedala, teda že v rámci EÚ by nemalo dochádzať k žiadnym nedorozumeniam: záväzky sú záväzky a my musíme túto pozíciu zachovávať.

Tunisko musí skutočne ukázať väčšiu podporu základných spoločných hodnôt, ako sú dodržiavanie ľudských práv, demokracia a princípy právneho štátu. Malo by, mimochodom, dodržiavať aj svoje vlastné medzinárodné záväzky v tejto oblasti. Komisia bude naďalej uplatňovať našu politiku aktívneho angažovania sa a dialógu o týchto otázkach predovšetkým v rámci orgánov vytvorených dohodou o pridružení.

Súčasne EÚ poskytuje prostredníctvom spolupráce a technickej pomoci podporu na zlepšenie správy a podporu reforiem v oblasti spravodlivosti. Je našou prioritou dosiahnuť v tejto oblasti s Tuniskom pokrok, napríklad aktívnou podporou aktivistov za ľudské práva a organizácií občianskej spoločnosti v rámci európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva.

Úsilie sa vynakladá aj v oblasti súdnej spolupráce. EÚ poskytuje 17,5 milióna EUR na financovanie projektu technickej pomoci na modernizáciu súdnictva. Niektorí poslanci tohto Parlamentu to kritizovali, pretože to poskytuje finančné prostriedky súdnemu systému tuniského prezidenta.

Projekt má mnoho súčastí. Patria medzi ne vzdelávanie sudcov a právnikov, technická podpora pre súdy, infraštruktúra a zlepšené informácie pre občanov. Po dokončení projektu vyhodnotíme výsledok. Určite súhlasím s tým, že práca v tejto oblasti nás vystavuje určitým politickým rizikám. Napriek tomu, ak chceme podporiť reformu, musíme konať. V opačnom prípade sa spolupráca s EÚ obmedzí iba na hospodársky

sektor. Všetci súhlasíme, že to nie je správny prístup a že by to bolo v rozpore s našimi všeobecnými politickými cieľmi, pokiaľ ide o vzťahy s Tuniskom.

Pokiaľ ide o problematiku, ktorej sa dotkli pani Flautreová a pani Vergiatová, rozšírený štatút Tuniska, domnievam sa, že prioritou by malo byť pokračovanie a posilnenie dialógu s Tuniskom. Uvedomujeme si, že je dôležitým spojencom EÚ v oblasti a že dosiahlo významný pokrok z hľadiska hospodárskej a sociálnej modernizácie. Možno ide o to, či považujeme pohár za poloplný alebo poloprázdny. Napriek tomu si myslíme, že musíme pokračovať v politike podpory tých síl v Tunisku, ktoré pracujú na politickej, hospodárskej a sociálnej modernizácii krajiny. Podporujeme tuniské návrhy s cieľom posilniť vzťah medzi oboma partnermi. Rada a Komisia sa budú týmto otázkam venovať veľmi dôkladne a som pripravená vás informovať o akomkoľvek ďalšom vývoji.

Na druhej strane hoci je v záujme EÚ upevniť vzťahy s Tuniskom, myslím si, že udelenie rozšíreného štatútu by malo vyžadovať pevný záväzok zo strany Tuniska z hľadiska ľudských práv a správy, takže nebude nič zadarmo.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Edward Scicluna (S&D), písomne. – Táto rozprava sa mi zdá nevhodne načasovaná v čase, keď sa obnovuje dialóg medzi Tuniskom a EÚ na úrovni Komisie a aj na úrovni Parlamentu. Dialóg s Komisiou zahŕňa zaradenie niekoľkých stretnutí podvýborov do programu v rámci dohody o pridružení medzi Tuniskom a EÚ (vrátane Podvýboru pre ľudské práva a demokraciu), kým dialóg na úrovni Európskeho parlamentu má podobu nedávnej návštevy dôležitej delegácie z tuniského parlamentu v Bruseli, ktorá reprezentovala štyri politické strany zastúpené v tuniskej poslaneckej snemovni, spolu s medziparlamentným stretnutím Tuniska a EP naplánovaným na marec 2010 v Bruseli. V čase, keď sa obnovuje dôležitý a konštruktívny dialóg medzi Tuniskom a EÚ, si myslím, že je nešťastné viesť rozpravu, ktorá môže narušiť pokrok. Zabezpečme, aby Tunisko a iné štáty, ktoré nie sú členmi EÚ, spĺňali normy EÚ v hospodárskej, sociálnej alebo politickej oblasti. Urobme to však formou dobre naplánovaného a štruktúrovaného dialógu.

3. Rozpravy o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu

3.1. Nedávne napadnutia náboženských menšín v Egypte a Malajzii

Predseda júci. – Nasledujúcim bodom je rozprava o návrhu uznesenia o nedávnych napadnutiach náboženských menšín v Egypte a Malajzii.⁽¹⁾

Marietje Schaake, autorka. – Vážený pán predseda júci, v týždni egyptských pravoslávnych Vianoc sa odohral útok, pri ktorom bolo zabitých a zranených 20 koptských Egypťanov. Hoci sa na tento útok dá pozeráť ako na trestný čin jednotlivcov, rôzne ďalšie znepokojujúce incidenty si vyžadujú, aby sme sa neustále zameriavali na otázku rešpektovania všetkých menšín v Egypte.

Násilie a nenávisť v mene viery sú neprijateľné. Ľudia majú univerzálne právo na slobodu vyznania, ako aj slobodu života bez vyznania. Etnická a náboženská rozmanitosť si vyžaduje bdelú spoločnosť, ktorá dokáže v otvorenej diskusii zosúladiť rozdiely, spoločnosť, v ktorej ľudia akéhokoľvek pôvodu alebo presvedčenia vedia, že ich slobody sú zaručené.

Otvorená spoločnosť sa dá vybudovať iba vtedy, keď sa v ústave a v celom systéme vládnutia zavedie odluka náboženstva od štátu. Jediným prostriedkom riadenia pluralitnej spoločnosti nemôžu byť bezpečnostné opatrenia. V Egypte však už 28 rokov platia zákony o výnimočnom stave. Najúčinnnejším liekom proti extrémizmu a násiliu je zrejme slobodná diskusia. Ako najlepší nástroj egyptskej vlády na riešenie napätia v spoločnosti sa preto ukazuje sloboda prejavu, on-line aj off-line.

Je preto veľmi ťažké pochopiť a akceptovať, že vládne sily zatkli približne 30 aktivistov, politikov a blogerov na ceste do juhoegyptského mesta Nagga Hammadi, kde chceli vysloviť sústrasť rodinám ľudí zabitých počas

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

sektárskych násilností. Tieto zatknutia sú mimoriadne zárazajúcim príkladom toho, čo je už bežným spôsobom zasahovania egyptskej vlády do práv občanov na slobodu prejavu.

Niečo je nesmierne zlé, keď sa s ľuďmi zaobchádza ako so zločincami len preto, že sa pokúšajú prejavovať účasť a solidaritu svojim krajanom. V príliš mnohých prípadoch sa zneužíva argument o udržiavaní verejného poriadku. Od roku 2008 nemôžu Egypťania získať neregistrovanú telefónnu linku, ale kontrola nie je úplná. V súčasnosti platia nové pravidlá, podľa ktorých užívatelia wi-fi musia platiť za pripojenie, pričom musia poskytnúť svoju emailovú adresu, aby dostali heslo a meno užívateľa. To vláde umožňuje aktívnu kontrolu užívateľov. V parlamente sa navyše rokuje o návrhu zákona o regulácii siete, ktorý zavádza tresty odňatia slobody za „uverejňovanie multimediálneho obsahu bez povolenia vlády“.

Egyptská ústava však hovorí, že „sloboda prejavu alebo sloboda názoru sú zaručené. Každý jedinec má právo vyjadriť svoj názor a zverejniť ho slovne, písomne, prostredníctvom fotografie alebo inými prostriedkami v rámci zákona“. Sebakritika a konštruktívna kritika sú zárukou bezpečnosti vnútroštátnej štruktúry.

Naliehavo žiadam egyptskú vládu, aby upustila od zavádzania mimoriadnych zákonov, ktoré v súvislosti s terajším sektárskym napätím obmedzujú základné slobody. Primeraná reakcia na zločiny spáchané v mene náboženstva je určite správna. Nemala by sa však využívať ako dôvod na represie proti obyvateľstvu ako celku prostredníctvom zákonov obmedzujúcich slobodu slova a prejavu. Otvorená spoločnosť v Egypte bude možná, iba ak základné slobody budú chránené ústavou a všetky vrstvy právnych predpisov budú slobodné. Egyptská vláda by mala viesť svojich občanov touto cestou k slobode a Európa by v tom mala byť jej najsilnejším partnerom.

Fiorello Provera, autor. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, uznesenie, ktoré som predložil, je reakciou na tragické udalosti, ktoré sa nedávno odohrali v Egypte a v ďalších krajinách sveta – len včera v Nigérii – a jeho cieľom je upriamiť pozornosť tohto Parlamentu na stále vážnejšiu a neúnosnejšiu situáciu, keď členov kresťanskej komunity prenasledujú a zabíjajú.

Toto uznesenie nie je namierené proti egyptskej vláde, ktorá sa usilovala zabezpečiť, aby zodpovedných postavili pred súd. Nadišiel však čas reagovať na tento obrovský a znepokojujúci problém. Tisíce kresťanov každoročne zabíjajú na celom svete, vo Vietname, v Severnej Kórei, Číne, Nigérii, Malajzii, a milióny ďalších dennodenne najrôznejšími spôsobmi prenasledujú za ich vieru. Uprostred ticha alebo ľahostajnosti narastá počet a prudkosť týchto útokov, ktoré oprávňujú na prijatie okamžitých opatrení.

V prvom rade musí každý prijať záväzok zmeniť atmosféru náboženskej nenávisti, ktorá sa šíri, a podporovať toleranciu a uznanie rozmanitosti. Európa dobre pozná tragédiu vojen, v ktorých po stáročia bojovali proti sebe katolíci a protestanti, nehovoriac o židovskom holokauste. Práve z dôvodu svojej histórie sa musí Európa angažovať na tomto fronte.

Ďalšou iniciatívou by mohlo byť preskúmanie vnútroštátnych zákonov, v rámci ktorého by sme odhalili ustanovenia postihujúce kresťanov alebo iné náboženské menšiny. Veľmi užitočná by mohla byť spolupráca mimovládnych organizácií na tomto projekte. Treba však venovať pozornosť aj tomu, aby sa právo na náboženskú slobodu, tam, kde existuje, naozaj uplatňovalo.

Táto rozprava by mohla byť príležitosťou predložiť návrh na vypracovanie správy Európskeho parlamentu o náboženskej slobode vo svete.

Mario Mauro, autor. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, predmetom tohto uznesenia je v skutočnosti náboženská sloboda. Nie je to teda krížová výprava na obranu identity, ani pokus robiť problémy tej či onej vláde. Ide o odsúdenie skutočnosti, že v dnešnom svete zomierajú ľudia preto, že veria v Krista, alebo sú diskriminovaní preto, že ich viera je odlišná od viery niekoho iného.

Všetky politické skupiny sa preto zhodujú, že je tu problém týkajúci sa náboženskej slobody a že ho treba vážne a dôrazne riešiť v rámci medzinárodného spoločenstva.

Žiadame preto Radu, Komisiu a predovšetkým vysokú predstaviteľku pre zahraničné veci, aby venovali mimoriadnu pozornosť situácii menších vrátane kresťanskej menšiny, aby sa podporovali a realizovali iniciatívy zamerané na presadzovanie dialógu a vzájomnej úcty medzi jednotlivými spoločenstvami. Zároveň vyzývame všetky náboženské autority, aby podporovali toleranciu a aby predchádzali vzniku prejavov nenávisti a násilia.

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, incident, ktorý sa odohral v Egypte, sa nepochybne mohol stať kdekoľvek. Auto prichádza ku vchodu koptského kostola, útočníci strieľajú do

pravu. Výsledok: sedem mŕtvych (šesť koptov a jeden policajt). Egyptské orgány reagujú rýchlo. Prokurátor rozhoduje, citujem, že troch obvinených z udalostí v Nagga Hammadi bude súdiť Súd pre stav ohrozenia národnej bezpečnosti na základe obvinenia z úkladnej vraždy.

V Malajzii sa kresťanské a moslimské komunity hádajú o meno Alah. Výsledkom tohto sporu je rabovanie a plienenie kostolov.

Tieto udalosti, ktoré sa dajú označiť za bežné, majú dôsledky všade, na celom svete vrátane Európy. Nárast náboženskej netolerance a fanatizmu ohrozuje základnú slobodu, slobodu vyznania pre všetkých, či už sú to veriaci alebo agnostici. Na celom svete sa páchajú zločiny proti menšinám, či sú to kresťania, židia alebo moslimovia. Na celom svete zabíjajú alebo väznia aj mužov a ženy bez vyznania, pretože tí nerespektujú rituály, dogmy alebo náboženské praktiky, od ktorých sa oslobodili.

Ako človek bez vyznania pevne podporujem toto uznesenie, ktoré je výzvou na toleranciu a nie stigmatizáciou Egypta alebo Malajzie. Odhliadnuc od spomínaných prípadov by som chcela zdôrazniť zodpovednosť štátu, ktorý dbá na právo svojich občanov na slobodu prejavu. Domnievam sa, že sekulárny štát je vďaka svojej štruktúre najlepšou zárukou priestoru potrebného pre rozmanitosť vyznaní. Toto je spôsob, ako môže štát najlepšie chrániť svojich občanov a podporovať dialóg medzi svojimi komunitami.

PREDSEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

Ryszard Antoni Legutko, autor. – Vážený pán predsedajúci, informácie o násilí proti kresťanom v Egypte a Malajzii sú iba vrcholom ľadovca. Chcel by som upozorniť na tri skutočnosti.

Po prvé, kresťania sa stali obeťami brutálneho násillia v mnohých krajinách sveta, nie iba v týchto dvoch. Po druhé, kresťania sa stali najprenasledovanejšou náboženskou skupinou na svete. Sú to ohromujúce čísla – nie tisíce alebo státisíce, ale milióny. Po tretie, reakcia európskych spoločností, európskych vlád a EÚ bola doposiaľ neuspokojivá: nesmelá, zbabelá, malomyselná, politicky korektná, alebo nebola vôbec žiadna reakcia.

Musíme konať rázne, pretože inak si tí, ktorí prenasledujú kresťanov, budú myslieť, že majú naše tiché požehnanie. Naozaj to chceme?

Heidi Hautala, autorka. – (FI) Vážený pán predsedajúci, je poľutovaniahodné, že na svete vzniká tak veľa rozličných konfliktov, ktoré sa skrývajú pod maskou náboženstva. V tejto súvislosti treba povedať, že vo svete je veľmi mnoho rôznych fundamentalistických trendov spojených s kresťanstvom, islamom alebo inými náboženstvami. V spojení s buddhizmom som sa ja osobne s takýmito fundamentalistickými ambíciami stretla v menšej miere. V každom prípade je dôležité, aby Európsky parlament zaujal stanovisko, keď vznikajú takéto násilné incidenty medzi náboženskými skupinami.

Chcela by som však povedať, že včera sa do pozornosti Parlamentu dostala informácia o svojoľnom zatknutí 33 ochrancov ľudských práv pri pokuse vyjadriť podporu koptským kresťanom, o ktorých sa hovorí v tomto uznesení a ktorí sa stali obeťami násillia. Chcela by som teraz povedať egyptským orgánom, že musíme zabezpečiť, aby sa ľuďom takýmto spôsobom nebránilo v úsilí ochraňovať iných ľudí. Musíme trvať na tom, aby ochrancov ľudských práv v iných situáciách nevážnili alebo nezaobchádzali s nimi nespravodlivo. V tomto prípade je nepopierateľnou skutočnosťou, že s týmito 33 ochrancami koptov zaobchádzali vo väzení nehumánne. Držali ich v neľudských podmienkach.

Dúfam, že v budúcnosti bude Parlament vždy venovať pozornosť prípadom násillia proti akejkoľvek náboženskej skupine a nebude sa sústreďovať iba na prenasledovanie kresťanov.

(potlesk)

Bernd Posselt, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, Tunisko, Egypt a Malajzia majú hlbokú tradíciu tolerance. Svedectvo o tom poskytujú mená ako Tunku Abdul Rahman, zakladateľ nezávislého štátu Malajzia, alebo prezident Sadat, ktorého prejav tu v Európskom parlamente bol ako Magna charta kresťansko-islamského spolujitia.

To je presne ten dôvod, prečo musíme podporovať vlády týchto krajín v boji voči islamskému extrémizmu a protikresťanským útokom. Samozrejme, my v Európe, ktorá je prevažne kresťanským kontinentom, máme zvláštnu povinnosť postaviť sa za kresťanov na celom svete, pretože ak to neurobíme my, kto to urobí?

Zjavne tu však ide o samotnú slobodu vyznania a ja by som chcel, napríklad, poďakovať malajzijskej vláde za skutočnosť, že jeho výsosť Yang di-Pertuan Agong a predseda vlády vydali 9. januára k tejto záležitosti jasné stanovisko. Prajeme im úspech v boji za náboženskú toleranciu, v čom táto krajina bola a je žiarivým príkladom. Ako partneri, ktorí o otázkach súvisiacich s ľudskými právami môžu otvorene hovoriť, musíme toto úsilie v Egypte, Tunisku a Malajzii zachovať.

Peter van Dalen, v mene skupiny ECR. – (NL) Vážený pán predsedajúci, sloboda vyznania je základným prvkom ľudských práv. Nanešťastie však vidíme, že kresťania sú v mimoriadne zlej situácii v mnohých krajinách, kde prevláda islamská viera. To je okrem iných miest aj prípad Egypta. Koptskí ortodoxní kresťania, ale aj rímski katolíci, protestanti a židia sú v Egypte inštitucionalizovaným spôsobom znevýhodňovaní. Utláčani sú napríklad moslimovia, ktorí konvertujú na kresťanstvo. Vidieť to na ich identifikačných dokladoch, kde sa naďalej uvádza, že sú moslimovia, pretože vystúpenie z cirkvi je právne zakázané.

V priebehu uplynulých 10 až 20 rokov mimoriadne vzrástlo násilie osobitne proti koptom. Hlásených bolo už viac ako 100 útokov s tisíckami obetí. Prístup egyptskej vlády je podľa môjho názoru bezcharakterný. Troch mužov vzali do väzby, ale vo všeobecnosti sa násilie proti kresťanom toleruje. Vyzývam Radu a Komisiu, aby zapojili Egypt do priameho dialógu s cieľom zabezpečiť zmenu prístupu tamojšej vlády. Myslím si, že ak to Káhira odmietne urobiť, musí to mať dôsledky na naše dvojstranné vzťahy s Egyptom.

Joe Higgins, v mene skupiny GUE/NGL. – Vážený pán predsedajúci, všetci ľudia oddaní demokratickým právam a slobode náboženského vyznania jednoznačne odsúdia vraždu kresťanov v Egypte a aj útoky zápalnými bombami na kresťanské kostoly v Malajzii. Mali by sme si všimnúť aj rastúci počet útokov na náboženské menšiny v samotnej Európe a rovnako ich odsúdiť.

Taktiku „rozdeľuj a panuj“ na rasových a náboženských základoch v Malajzii dlho využívali rozličné skupiny hospodárskych a vládnych elít. Terajšia vláda Národného frontu je v tomto smere vinná z pokrytectva: zatiaľ čo verejne hlása politiku „jednej Malajzie“ a tvrdí, že tá zahŕňa všetky náboženstvá a menšiny, v pozadí manévruje a využíva náboženské a rasové delenie na skúšanie a posilňovanie svojej pozície medzi väčšinovým moslimským malajským obyvateľstvom, ako to robila vo vzťahu k vláde „Alaha“.

V Malajzii panujú aj obrovské rozdiely v oblasti hospodárstva. Je to spoločnosť s najväčšími nerovnosťami v juhovýchodnej Ázii. Terajšia vláda vládne na základe politicky orientovaného kapitalizmu. Výsledkom je, že vykorisťovanie na pracoviskách je bežný jav a práva odborov sú výrazne obmedzené. Najlepším základom pre náboženskú slobodu a demokraciu v Egypte, Malajzii a kdekoľvek je bezpochyby hospodárska spravodlivosť a demokracia, keď bohatstvo a moc sú v rukách veľkej väčšiny pracujúcich, chudobných ľudí a tých, ktorých sa zbavili veľké spoločnosti a rodinkárski kapitalisti.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, včera sa v Holandsku začal otrasný politický proces s predsedom našej strany Geertom Wildersom. Pán Wilders ako holandský poslanec a líder Strany slobody v holandskom parlamente je stíhaný za vyjadrenie svojho názoru. Pán Wilders je stíhaný ľavičiarskou elitou, pretože varuje Holandsko, Európu a svet pred fašistickou ideológiou, ktorá je známa pod menom islam. Je to obrovská hanba.

Vážený pán predsedajúci, islamizácia Holandska a Európy ohrozuje európsku židovsko-kresťanskú a humanistickú kultúru. Tam, kde mnohí vrátane poslancov tohto Parlamentu robia všetko pre to, aby sa nechali spláchnuť cunami islamizácie, Strana slobody bojuje za európsku kultúru. Pán predsedajúci, barbarské skutky, ktoré sa odohrali v Malajzii, Egypte a na mnohých miestach celého sveta, ako práve tento týždeň v Nigérii, sú výsledkom netolerantnej a fašistickej ideológie známej ako islam. V islamských krajinách sú nemoslimovia systematicky ponižovaní a vraždení. Udalosti v Malajzii a Egypte sa nemôžu považovať za izolované incidenty, ale majú svoj pôvod v ideológii, ktorá pre seba vyžaduje úctu, ale neprejavuje ju ostatným. Tento Parlament môže zabezpečiť, aby sa podobné strašné udalosti nikdy neodohrali v Európe, ak sa pridá po boku Strany slobody k boju proti islamizácii Európy. Žiadame o to vás všetkých.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, dosť často v Parlamente diskutujeme o rozličných fóbiách a ich škodlivých spoločenských vplyvoch. Mám na mysli xenofóbiu a homofóbiu. Bohužiaľ, tieto dva prípady nevyčerpávajú zoznam fóbii. Je tu aj jav zvaný „kresťanofóbia“ – fóbia z kresťanstva. Rovnako ako v prípade ostatných fóbii sú aj tu spoločenské vplyvy škodlivé a niekedy tragické. Práve to je dôvod, prečo by sme sa mali venovať prípadom porušovania práv kresťanov na rozličných miestach celého sveta.

Hovoríme o prípadoch stúpcov rôznych náboženstiev a dokonca aj ľudí, ktorí nevyznávajú žiadne náboženstvo. Ani kresťanov nemôžeme nechať mimo svojej pozornosti. Robíme to preto, že náboženská sloboda je jednou zo základných hodnôt Európskej únie. Presne z tohto dôvodu odsudzujeme a budeme

odsudzovať každú formu násilia, diskriminácie a netolerancie voči vodcom alebo stúpencom ktoréhokoľvek náboženstva. Násilie páchané z dôvodu náboženskej viery obeť je odporné a nepochybne si zaslúži naše odsúdenie.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, náboženská sloboda je právo, ktoré medzinárodné a európske dohovory o ľudských právach uznávajú už viac ako 50 rokov. Zároveň už mnoho rokov čelíme rastúcej vlne náboženskej nenávisti, ktorá najčastejšie postihuje kresťanov na celom svete. Úlohu protikresťanského komunizmu dnes v zásade prevzal militantný islam. Egypt a Malajzia majú ústavné záruky náboženskej slobody, ale pod tlakom radikálnych islamských kruhov tamojšie vlády dostatočne nechránia náboženskú slobodu kresťanov.

Európska únia, ktorá má k dispozícii nové nástroje zahraničnej politiky, sa musí vo väčšej miere postaviť proti kresťanofóbii, ktorá je zdrojom bitiek, rabovania a vražd. Príčinou toho, že Európska únia to dnes robí váhavo, sú iba ideologické predsudky. V stávke je naša dôveryhodnosť.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som podporiť myšlienku svojho kolegu poslanca pána Proveru, ktorý povedal, že by sa mala vypracovať správa o náboženskej slobode. Chcel by som všetkým pripomenúť, že v predchádzajúcom volebnom období sme s pánom Mauroom predložili návrh na vypracovanie správy o situácii kresťanov v krajinách, kde tvoria menšinu, v krajinách, kde je prevládajúcim náboženstvom islam. Bohužiaľ, predsedníctvo tento návrh neprijalo, ale vypracovanie takejto správy by zrejme stálo za to. Teraz opäť predkladám ten istý návrh.

Uznesenie, ktoré dnes prijímame, by malo niesť jasné posolstvo. Koptská menšina predstavuje 10 % egyptského obyvateľstva, ale aj keby to bolo len 0,5 %, úlohou Európskeho parlamentu je reagovať, najmä v situácii, keď sa ľudské práva porušujú tak drasticky.

Pozorne som si prečítal list, ktorý poslal pánovi Buzekovi predseda ľudového zhromaždenia. V tomto liste uisťuje, že udalosti, o ktorých som hovoril, boli izolovanými incidentmi. Nedokážem tomu uveriť. Kopti boli v Egypte prenasledovaní mnoho rokov. Skúsme tentoraz zabezpečiť, aby sa naša pomoc tejto utláčanej menšine neskončila prázdnyimi vyhláseniami.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nie je to len Egypt a nie je to len Malajzia, ale aj Sudán, Nigéria a mnoho ďalších krajín v Afrike, mnoho krajín v Ázii a mnoho spoločností, ktoré zaobchádzajú s kresťanmi ako s nutným zlom a niekedy ako s nepriateľmi. Neskrývajme tieto skutočnosti, nechovajme sa ako pštros, ktorý pchá hlavu do piesku. Je to skutočný problém a parlament kresťanskej Európy, kresťanských tradícií a kresťanského dedičstva musí o tom hovoriť.

Tiež by sme sa mali biť do prs. Pán poslanec, ktorý hovoril pred mnou, pred chvíľou správne spomenul hriechy Parlamentu, ktorý túto otázku zanedbal v predchádzajúcom volebnom období. Pripomínam diskusiu, ktorú sme viedli pred niekoľkými týždňami, keď sme správne odsúdili útoky a útlak, ktorý zažíva menšina uigurských moslimov v Číne. Vtedy však určité politické skupiny odmietli pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktorých cieľom bolo zdôrazniť, že aj kresťania v Číne trpia a sú obeťami diskriminácie. Nemôžeme si dovoliť situáciu, že chránime niektoré náboženské menšiny, ale iné chránime menej alebo nechránime vôbec.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, z mnohých zdrojov sme počuli znepokojujúce správy o zločinoch proti kresťanom v Egypte a Malajzii. Čo sa týka Malajzie, v prvom rade by som chcela povedať, že sme hlboko znepokojení útokmi na kostoly, v čom bola táto krajina tradične tolerantná a umiernená.

Po druhé sa chcem zmieniť o príkladnej práci islamských mimovládnych organizácií v prospech náboženskej tolerancie. Vyhlásenia malajzijského premiéra o používaní mena Alah vyvolali prejavy verejnej nespokojnosti zamerané proti kresťanským komunitám. Ukážkový prístup zo strany islamských mimovládnych organizácií a nekompromisný postoj verejnosti k vyhláseniam predsedu vlády však upokojili situáciu. Nanešťastie sme to nezaznamenali v našom konečnom uznesení, pretože podľa mňa príliš zriedkavo venujeme pozornosť pozitívnym situáciám. Netreba pochváliť aj moslimov, keď je na to dôvod?

Náboženskú toleranciu musia podporovať tí, ktorí majú politickú moc, ako aj obyčajní ľudia. Je dôležité uviesť si, že sa vyskytli zlyhania, rovnako ako uznať pokrok a ponúknuť mu podporu.

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, činy fanatických zločincov, ktorí zabili niekoľkých kresťanov v Egypte, nemožno pripísať celému obyvateľstvu a jeho vláde. Bolo by nespravodlivé robiť Egypt a Egypťanov zodpovednými za tento strašný masaker, ktorého páchatelia budú postavení pred súd.

Nesmieme zamieňať činy jedného zločincina s politikou celej krajiny. Neočierňujme rovnako fanatikov a celé obyvateľstvo. Napokon, hľadám spôsobu, ako zasiahnuť medzi koptských kresťanov a ich moslimských spoluobčanov, prilievame olej do ohňa extrémistom, ktorí chcú vykresľovať východných kresťanov ako agentov Západu.

László Tőkés (PPE). - (HU) Nedávno sa objavila správa, že pred pár dňami egyptský režim uväznil viacero aktivistov obráňujúcich práva koptov, ktorí cestovali na miesto zločinov v Nagga Hammadi, aby bránili a podporili tamojšie koptské kresťanské komunity, ktoré boli počas Štedrého večera svedkami vraždy niekoľkých svojich členov. Egyptské orgány, naklonené moslimskej väčšine, sa pokúšajú zľahčovať násilné činy proti koptskej menšine a teraz diskriminačnou zaujatosťou voči jednej strane konfliktu blokujú zákonnú sebaobranu kresťanov. Administratíva Spojených štátov proti tomu jednoznačne vystúpila. Keďže je známe, že členovia koptskej kresťanskej komunity, ktorí sú považovaní za rodených Egyptčanov, boli v priebehu 1500 rokov často vystavení krutému útlaku, Európska únia musí vystúpiť na ich obranu ešte dôraznejšie a jednoznačnejšie než to robí teraz.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Ďakujem, že sa tu znovu upozorňuje na porušovanie slobody vyznania v niektorých krajinách tak, ako už v roku 2007 a 2008. Pýtam sa, či je to slabosť alebo ľahostajnosť EÚ pri dôslednejšom presadzovaní dodržiavania ľudských práv v tejto oblasti. Stále počujeme tie isté sťažnosti a navrhujeme tie isté opatrenia.

Egypt aj Malajzia patria medzi krajiny, kde kresťania žijú v extrémne nebezpečných podmienkach, sú perzekvovaní, vyhánaní zo svojich domovov, unášaní, vraždení, sú zatvárané ich kostoly. Deje sa to od Magrebu až po Irán, ale aj v Indii, Číne, Pakistane a mnohých ďalších. Kresťanov prenasledujú väčšinou extrémistické prúdy. Je to ale nebezpečenstvo pre všetkých kresťanov, židov aj všetkých moslimov. Žiadam predstaviteľov EÚ a jednotlivých delegácií Európskeho parlamentu, aby využili všetky možnosti k zlepšeniu dialógu, k náboženskej tolerancii a rešpektu, ako aj spolupráti rôznych kultúr.

Mitro Repo (S&D). - (FI) Vážený pán predsedajúci, mimoriadne ma znepokojuje situácia v Egypte vzhľadom na historické, etnické a politické pozadie, ktoré je s tým spojené. Koptskí kresťania sú skutočne stále významnou menšinou. Tvoria približne 10 % obyvateľstva Egypta, osem miliónov, a dôvodom je práve to, že sú bývalou väčšinou. Sú na to hrdí a tiež na svoju orientálnu kresťanskú tradíciu. Preto bola provokácia, ktorá sa stala počas vianočných osláv v januári, taká nehorázna a úkladná. Mnohí kopti boli navyše násilím tlačení k zmene svojej viery a vyskytli sa prípady znásilnenia a ďalších zločinov.

Situácia v Egypte je veľmi zlým príkladom pre ďalšie krajiny, kde môže vzniknúť rovnaká špirála pomsty. To je presne dôvod, prečo EÚ musí byť bdelá, zasahovať okamžite po vzniku problémov a zdôrazňovať význam mierového dialógu medzi náboženskými skupinami.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Keď sa stane vražda a najmä nábožensky motivovaná, prirodzene, nemôžeme veľa urobiť, len s hrôzou ustúpiť a odsúdiť to.

Avšak tento nový incident a nový zločin na Blízkom východe je v skutočnosti potvrdením celkového vývoja a pokračujúcej netolerance voči náboženskej slobode a nedostatku úcty k tým, ktorí sú odlišní. Inými slovami, je mnoho oblastí, kde sa nerešpektujú náboženské hodnoty.

Dôvod, prečo Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu navrhla odložiť túto rozpravu, alebo ešte lepšie, oddeliť rozpravy o ľudských právach a náboženských slobodách v Egypte a Malajzii, je ten, že sa touto otázkou musíme zaoberať veľmi citlivo a riešiť každú krajinu individuálne. Egypt určite nie je jedným z najhorších príkladov náboženskej neznášanlivosti. Práve naopak.

Charles Tannock (ECR). - Vážený pán predsedajúci, žiaľ, v islamskom svete panuje všeobecná klíma rastúcej džihádistickej militantnosti zameranej proti nemoslimským komunitám v jeho strede, čo znamená najmä, a skôr častejšie než nie, proti kresťanom.

Kopti, ktorí predstavujú jednu z najstarších kresťanských cirkví na svete, majú veľkú diaspóru v Londýne, ktorý zastupujem. Ich vodcovia za mnou prišli a sťažovali sa na zhoršovanie situácie, bohužiaľ, v Egypte, ktoré riadi Moslimské bratstvo. Napriek najvyššiemu úsiliu vlády prezidenta Mubaraka o ich ochranu, situácia sa zhoršila.

Sme svedkami podobného príbehu asýrskych kresťanov v Iraku, kresťanov v Palestíne a Pakistane, a teraz, ako to vidíme prvýkrát, dokonca aj v Malajzii.

Tento Parlament podľa mňa príliš dlho ignoroval práva kresťanskej menšiny vo zvyšku sveta, ale oni hľadajú ochranu u Európskej únie a u Spojených štátov. Takže vítam toto uznesenie.

Gerard Batten (EFD). - Vážený pán predsedajúci, v islamských krajinách sa stupňuje prenasledovanie kresťanov a ďalších náboženských menšín. Kresťanov, ktorí žijú v krajinách ako Egypt a v oblasti Stredozemia takmer 2000 rokov, stále viac prenasledujú a vyhánajú z ich historickej domoviny. Je to dôsledok rastúcej moci netolerantnej fundamentalistickej a extrémistickej islamskej ideológie – islamofašizmu.

O prenasledovaní kresťanských a ďalších náboženských menšín v islamskom svete informujú západné médiá veľmi málo. Média by mali nielen informovať o priebehu prenasledovania, ale aj objasňovať širokej verejnosti príčiny, prečo sa to deje. Mali by vysvetľovať, kto to robí, konkrétne moslimskí fanatici, a prečo to robia – v dôsledku netolerantných a násilníckych chybných línií v islamskej ideológii.

Demokratické vlády na celom svete by mali vyvinúť maximálny diplomatický nátlak na krajiny ako Egypt, aby potlačili neprijateľné prenasledovanie.

Neelie Kroes, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia je hlboko šokovaná a zarmútená tým, čo sa stalo počas koptského Štedrého večera v Nagga Hammadi v južnom Egypte, tragickou smrťou šiestich koptov a moslimského policajta pri streľbe z idúceho automobilu.

Oceňujeme, že úrady rýchlo zasiahli s cieľom nájsť a zatknúť ľudí, ktorí sú podozriví zo spáchania tohto otrasného zločinu. Dôsledné vyšetrovanie a postavenie zodpovedných pred súd vyšle jasný signál, že násilie založené na vplyve náboženstva je v egyptskej spoločnosti neprijateľné.

Egyptská ústava zaručuje slobodu vyznania a slobodné vykonávanie náboženských obradov. Počujeme však sťažnosti na diskrimináciu koptov a ďalších náboženských menšín ako bahaisti na pracoviskách a v rámci súdneho systému. Vieme o ťažkostiach, s ktorými sa na egyptských súdoch stretávajú viacerí kresťanskí konvertiti, ako sú Maher El-Gohary a Mohamed Hegazy. Tieto otázky sme otvorili v rámci pravidelného politického dialógu s Egyptom.

Chápeme, že vláda chce riešiť niektoré sťažnosti koptov, napríklad odstránením prekážok, ktoré zdržiavajú a obmedzujú výstavbu a renováciu kostolov. Vítame a podporujeme takéto kroky a naliehame na vládu, aby identifikovala a riešila základné príčiny náboženského napätia v egyptskej spoločnosti a aby ukončila všetky formy diskriminácie ľudí patriacich k iným náboženstvám.

Akty vandalizmu proti kostolom v Malajzii, ktoré nasledovali po rozhodnutí najvyššieho súdu o používaní slova Alah, vyvolávajú vážne znepokojenie. Vláda, ako aj opozícia vrátane Všemalajskej islamskej strany a 130 moslimských mimovládnych organizácií ostro odsúdili tieto útoky. Vláda posilnila bezpečnostné opatrenia na ochranu všetkých obradných miest a opätovne potvrdila svoj záväzok chrániť v Malajzii sociálnu a náboženskú harmóniu a kultúru náboženskej a etnickej rozmanitosti.

Federálna ústava Malajzie stanoví, že islam je náboženstvom federácie, ale ostatné náboženstvá sa môžu praktizovať v pokoji a harmónii v ktorejkoľvek časti federácie.

Vyzývame malajzijské orgány, aby čo najskôr zorganizovali všeobecný medzináboženský dialóg so všetkými náboženskými vyznaniami, ktorý by podporil vzájomné porozumenie, aby sa Malajzia mohla naďalej pokojne rozvíjať v etnickej a sociálnej harmónii. V tejto súvislosti nesie malajzijské ministerstvo vnútra zodpovednosť za to, aby podrobne a objektívne objasnilo svojim občanom danú záležitosť.

Rozhodne odsudzujeme všetky akty netolerance proti každému človeku pre jeho náboženstvo alebo vieru, kdekoľvek sa vyskytnú. Bohužiaľ, žiadna krajina nie je voči týmto javom imúnna. Vyzývame verejné orgány, aby plne chránili všetky náboženské komunity vrátane kresťanov pred diskrimináciou a prenasledovaním.

Komisia prisudzuje vysokú prioritu problematike náboženskej slobody alebo slobody vyznania ako základným zásadám politiky EÚ v oblasti ľudských práv, pričom otvára tieto otázky v politickom dialógu s krajinami, v ktorých pretrvávajú problémy, podporuje miestne projekty týkajúce sa ľudských práv a aktívne presadzuje náboženskú slobodu alebo slobodu vyznania na fórach OSN.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Carlo Casini (PPE), písomne. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, hlasovaním za spoločné uznesenie zdôrazňujem mimoriadnu závažnosť násilia, ktoré sa rozpútalo v Malajzii ako reakcia na výlučne nominalistickú záležitosť.

Samozrejme, je isté, že kresťania aj moslimovia veria v jediného Boha, ktorý je Bohom všetkých ľudí, veriacich aj neveriacich. Skutočnosť, že ho nazývajú rôznymi menami, je úplne podružná. Tvrdenie, že moslimský Boh je iba moslimský a preto sa ho tradičným moslimským menom môžu dovolávať len moslimovia, je návratom k rodovému a kmeňovému názoru, že existuje boh pre každú skupinu ľudských bytostí. Inými slovami, je to v protiklade k myšlienke monoteizmu, na ktorej sú založené svetové náboženstvá ako kresťanstvo a islam, ktoré stoja proti modlárstvu a polyteizmu, veľké náboženstvá, ktoré sú také blízke ľuďom.

Nemenej závažné je prenasledovanie koptov v Egypte. Práve na brehoch Stredozemného mora sa zrodili monoteistické náboženstvá, ktoré sa vyhlasujú za sily presadzujúce bratstvo a mier, a naozaj nimi sú. Je však pozoruhodné, že by sa práve na brehoch Stredozemia, v Jeruzaleme, svätom meste pre tých, ktorí veria v Boha, v Alaha a Jahveho, mala nachádzať hlavná živná pôda pre konflikty.

Práve Egypt je najmocnejšou krajinou v oblasti, kde kresťania a moslimovia musia spolunažívať v mieri, aby mohli hrať úlohu mierotvorcov v celom regióne južného Stredozemia.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Podporujem spoločný návrh uznesenia o nedávnych útokoch proti kresťanským komunitám, pretože dôrazne odmieta všetky formy násilia, diskriminácie alebo netolerance založené na náboženskom vyznaní alebo viere. Myslím si, že je nevyhnutné podporovať všetky iniciatívy, ktorých cieľom je presadzovanie dialógu a vzájomného rešpektovania medzi komunitami a ochrana základných práv, ako je sloboda myslenia, svedomia a náboženského vyznania.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Muži a ženy na celom svete sú naďalej vystavovaní najbrutálnejším formám prenasledovania jednoducho preto, že veria v Boha rovnako, ako ho uctievať od Atlantiku po Ural. Po vyhláseníach Číny, Indie, Iraku, Pakistanu, Turecka a Vietnamu, medzi inými, Parlament dnes odsúdil obťažovanie kresťanov v Egypte a Malajzii.

Európa sa to všetko pozerá pomerne ľahostajne. Niektorí dokonca obhajujú túto neschopnosť konať odvolávaním sa na rešpektovanie kultúry a slobody vykonávania náboženských obradov iných ľudí. Mlčanie Európy v tejto záležitosti, skutočne zarážajúce v regióne, ktorého korene, kultúra a tradície sú prestúpené kresťanskou vierou, hrozí, že sa stane ohlušujúcim...

To pripomína poznámku kardinála arcibiskupa bolonského o predchádzajúcich prípadoch prenasledovania, ktorá výstižne ilustruje ducha našich čias. Kardinál poznamenal, že ľudia sa väčšmi obávajú o osud polárnych medveďov než o tisíce kresťanov, ktorí žijú v ohrození.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), písomne. – (PL) Ďalší rok, 2010, sa začal krvavým prenasledovaním kresťanov v mnohých častiach sveta. My ako Európsky parlament nemôžeme byť pasívni tvárou v tvár týmto zločinom a aktom násilia. Situácia kresťanov je rovnako dramatická aj v krajinách, ktoré dnešné uznesenie nespomína, ako sú Severná Kórea, Irak, India a Sudán. Útoky na katolíkov sa stupňujú aj vo Vietname. Ako poslanec z Poľska, krajiny s hlboko zakorenenou kresťanskou tradíciou a s dlhou tradíciou rešpektovania, kde spolunažívajú mnohé náboženské komunity, by som chcel vyjadriť solidaritu s rodinami obetí. Egyptské a malajzijské orgány musia zabezpečiť kresťanom a príslušníkom ďalších komunít a náboženských menšín možnosť využívať všetky ľudské práva a základné slobody. Inak by mali čeliť sankciám Európskej únie. Z toho dôvodu by sme mali podporiť uznesenie o nedávnych útokoch na kresťanské komunity.

Csaba Sógor (PPE), písomne. – (HU) Na nedávne útoky proti kresťanským komunitám v Egypte a Malajzii sa dá pozeráť z dvoch rozličných hľadísk. Po prvé, musíme zdôrazniť, že Európska únia ako spoločenstvo európskych štátov, ktoré dosiahli vysokú úroveň demokracie a princípov právneho štátu, nesmie v duchu náboženskej tolerancie, ľudských a menšinových práv, prejsť takéto udalosti v tichosti bez ohľadu na to, kde vo svete sa môže vyskytnúť. Vládam, ktoré sa snažia udržať si s nami dobré vzťahy, musíme dať jasne najavo, že Európa požaduje, aby jej partneri dodržiavali všeobecne uznávané pravidlá univerzálnych ľudských práv, a že budúci vývoj vzťahov môžu ovplyvniť problémy v oblasti ľudských práv. Zároveň nesmieme zabúdať na prípady porušovania ľudských práv, ktoré sa vyskytujú na území Európskej únie.

V niektorých prípadoch treba náboženskú toleranciu, ľudské a menšinové práva vrátane práv členov náboženských menšín ďalej rozvíjať aj v členských štátoch EÚ. Ak chce byť Európa príkladom pre zvyšok sveta, nemôže pripustiť, aby ktokoľvek na jej území trpel diskrimináciou za svoje náboženské presvedčenie,

etnický pôvod alebo príslušnosť k národnostnej menšine. Vidíme, že platné právne predpisy v Egypte podobne zaručujú náboženskú slobodu, ale v praxi sú skúsenosti kresťanov opačné. Bohužiaľ, podobné prípady nesúladi medzi zákonmi a každodennou praxou môžeme nájsť aj v členských štátoch EÚ.

3.2. Porušenia ľudských práv v Číne, osobitne prípad Liu Xiaobao

Predseda júci. – Nasledujúcim bodom programu je rozprava o siedmich návrhoch uznesení o porušovaní ľudských práv v Číne, najmä pokiaľ ide o prípad Liou Siao-paa⁽²⁾.

Renate Weber, autorka. – Vážený pán predseda júci, minulý mesiac bol pán Liou Siao-pao, veľmi známy spisovateľ a politický aktivista, odsúdený na 11 rokov väzenia za „podnecovanie k rozvracaniu štátnej moci“. Pred viac ako rokom bol zatknutý po vypracovaní Charty 08, ktorú podpísalo viac ako 10 000 radových čínskych občanov, požadujúcich najbežnejšie veci v demokratickej spoločnosti: právo na slobodu prejavu, otvorené voľby a právny štát.

Trestné stíhanie pána Liou Siao-paa, založené výlučne na jeho mierových iniciatívach, a súdne prenasledovanie, ktorému čelil, sú bezpochyby nezlučiteľné s medzinárodne uznávanými normami ľudských práv a základných slobôd. Preto by sme mali dôrazne žiadať bezpodmienečné prepustenie pána Liou Siao-paa, ktoré by sa malo uskutočniť ihneď.

V posledných rokoch sa vzťahy medzi Európskou úniou a Čínou sústredili najmä na hospodársky rozmer, ktorý zatienil otázku demokracie v krajine a hrubé porušovanie ľudských práv, ku ktorému v Číne sústavne dochádza.

Pred niekoľkými dňami policajný úradník po prvý raz priznal, že známy právnik pre oblasť ľudských práv a kandidát na Nobelovu cenu mieru, pán Kao Č'-seng, zmizol po roku zadržiavania čínskymi úradmi. Mnohí sa obávajú, že môže byť mŕtvy. Pred niekoľkými týždňami čínska vláda ignorovala žiadosť EÚ, aby nepopravila britského občana.

Je mimoriadne znepokojujúce vidieť, ako čínska vláda ignoruje svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv. Máme právo čudovať sa, prečo Čína za týchto okolností predložila svoju kandidatúru na členstvo v Rade OSN pre ľudské práva – chcela tým azda ospravedlniť spôsob, akým potláča ľudské práva?

V apríli 2009 čínska vláda vydala národný plán pre ľudské práva, obširny dokument, ktorý, zdá sa, nie je viac než zdrap papiera. O tom niet pochyb. Tento Parlament, Európsky parlament, je povinný dôkladne prehodnotiť výsledky dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Čínou.

Tunne Kelam, autor. – Vážený pán predseda júci, Čína vykázala enormný hospodársky pokrok. Časť tohto pokroku však bola dosiahnutá použitím metód, ktoré sú v ostrom konflikte so všeobecne uznávanými ľudskými normami. Nádeje, že udalosti ako olympijské hry budú motivovať čínske orgány k väčšiemu rešpektovaniu demokratických noriem, sa ukázali ako márne. Naopak, pribudli akty represie a z tejto skutočnosti musíme vyvodiť závery.

Európsky parlament dnes vyslovuje svoje znepokojenie nad osudom popredného aktivistu za ľudské práva a vedca Liou Siao-paa, signatára Charty 08, ktorá naliehavo žiada uskutočnenie ústavnej reformy a ochranu ľudských práv. Túto chartu odvážne podpísalo viac ako 10 000 čínskych občanov. Minulý mesiac bol Liou Siao-pao odsúdený na 11 rokov väzenia. Dnes žiadame o jeho bezpodmienečné a okamžité prepustenie. Vyjadrujeme svoju solidaritu s mierovými akciami čínskych občanov v prospech demokratických reforiem a ochrany ľudských práv, ku ktorým sa čínska vláda zaviazala.

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predseda júci, naliehavé uznesenia sú vždy ťažkou úlohou, pretože často odrážajú politickú bezmocnosť a nie humanitárnu nutnosť. Stratégia „menovania a pranierovania“, ktorú každý mesiac uplatňujeme, je posledná možnosť. Jasne to znamená, že všetky ostatné spôsoby dialógu alebo vyvíjania nátlaku sa ukázali ako neúčinné a to, keďže sme bezmocní konať, odsudzujeme.

V prípade Číny si nie som istá, či zvyšovanie počtu naliehavých uznesení, ktoré robíme – v marci 2009, v novembri 2009, v januári 2010 spolu s ďalším plánovaným uznesením v marci 2010 –, je produktívne. Týmto nechcem podceňovať problémy, ktoré má Čína so zvládaním svojho prechodu na demokraciu, ale

(2) Pozri zápisnicu.

verím, že v neustálej ofenzíve to nie je cieľ, ktorý je nesprávny, ale stratégia. Sú aj iné presvedčivejšie politické nástroje.

Bola som prvou osobou, ktorá žiadala o uznesenia o Ujguroch a ktorá prechovávala žalostne márnú nádej, že sa tak predíde trestom smrti. V mene našej skupiny by som rada poskytla svoju podporu Liou Siao-paovi, nedávno odsúdenému tchien-an-menskému disidentovi, ktorého jediný zločin je jeho zánietenie pre demokraciu. Odmietam však každé dva mesiace pranierovať Čínu, jednoducho preto, že ju to neprinúti ustúpiť. V skutočnosti práve naopak, pretože tento kľúčový obchodný partner, táto krajina, ktorá má stále miesto v Bezpečnostnej rade Organizácie Spojených národov, ktorá dosahuje intenzívny rast a je uprostred demokratickej zmeny a ktorú potrebujeme na boj proti zmene klímy, táto krajina musí byť partnerom tomu, kto síce povie pár nepríjemných právd, ale rešpektuje úsilia, ktoré vynakladá. Práve tento rešpekt v uznesení chýba.

Pre tieto politické dôvody naša skupina stiahla svoj podpis. Aby sme však predišli akejkolvek nejednoznačnosti v otázke ľudských práv, ktoré si vážim aspoň tak ako vy, naša skupina bude hlasovať za všetky pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy s ňou spojené. Čo sa týka konečného výsledku hlasovania, bude závisieť od pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré sme predložili.

Marie-Christine Vergiat, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, Čína je veľká krajina s bohatou históriou a obrovským potenciálom rozvoja. Hostovanie olympijských hier minulý rok v Pekingu neprinieslo výsledky, ktoré niektorí očakávali.

Vzťah, ktorý si Európska únia môže udržať s Čínou, je mimoriadne dôležitý. Je našou povinnosťou, ako poslancov Európskeho parlamentu, nahlas a jasne povedať, čo pokladáme za dôležité a čo je neprijateľné.

Pravda je, že situácia v oblasti ľudských práv v Číne je neprijateľná. Príkladom je prípad pána Liou Siao-paa, ktorý bol uznaný vinným z požadovania demokratických reforiem vo svojej krajine, spolu s viac ako 10 000 spoluobčanmi. Odvážim sa tvrdiť, že podľa môjho názoru dosiahnutie takejto mobilizácie v tejto krajine je skôr úspech ako trestný čin.

Musíme požadovať prepustenie pána Siao-paa a všetkých mužov a žien, ktorí sú rovnako ako on prenasledovaní a väznení za spáchanie jediného zločinu – obraňovanie ľudských práv, konkrétnejšie jedného z najzákladnejších práv, a to slobody prejavu.

Ako povedala moja kolegyňa poslankyňa, len nedávno bol dokonca popravený britský občan, napriek tomu, že bol duševne chorý. Stalo sa tak po prvý raz za posledných viac ako 50 rokov, že Európan bol popravený v Číne. Sloboda prejavu sa skutočne porušuje každým dňom viac a viac, ako nám nedávno odhalil Google, ktorý má povest' operátora poskytujúceho ak nie najlepšiu, tak prinajmenšom najmenej zlú ochranu pre používateľov internetu.

Je všeobecne známe, že na to, aby mohli podnikáť v Číne, musia prevádzkovatelia splniť požiadavku úradov a nainštalovať softvérové filtre, s ktorými nakoniec súhlasil aj Google. Nemôžeme akceptovať vládu, ktorá sa podieľa na internetovom pirátstve a odopiera používateľom internetu slobodu prejavu.

Európske inštitúcie musia spojiť svoje sily a konať v tejto záležitosti. Čínski používatelia internetu musia mať prístup k necenzurovaným informáciám. Európska únia je povinná podporovať internetové firmy, ktoré odmietajú pomáhať čínskym orgánom cenzurovať internet alebo, čo je horšie, zatýkať obrancov ľudských práv, demokratov, či dokonca novinárov, ako to bolo v prípade pána Siao-paa v apríli 2005.

Na záver, dámy a páni, nemôžem ukončiť svoj prejav bez toho, aby som vás požiadala o pripomenutie si obetí z námestia Tchien-an-men, kde stovky mladých Číňanov našlo smrť v noci 3. júna 1989. Je to už 20 rokov a bolo by nám ctou pripomenúť si toto smutné výročie uctením si pamiatky týchto mladých obetí. Nie všetky udalosti z roku 1989 si však zaslúžia rovnakú pozornosť.

Charles Tannock, autor. – Vážený pán predsedajúci, skutočnosť, že v tomto Parlamente opäť diskutujeme o porušovaní ľudských práv v Číne, svedčí o tom, že komunistické autoritatívne vedenie Pekingu zostáva naďalej odhodlané potlačiť akúkoľvek politickú opozíciu.

Táto skutočnosť by nám však nemala zabrániť poukazovať v Parlamente na tieto otázky. Verím, že je to nielen naša povinnosť, ale že to dlhujeme obetiam porušovania ľudských práv v Číne, akou je Liou Siao-pao, pričom väčšine z nich bolo odopreté právo prejaviť svoj názor. Preto dnes znova diskutujeme o tejto záležitosti.

Udelenie Sacharovovej ceny Chu Ťiovi v roku 2008 v skutočnosti ukázalo svetu, ako vážne berieme my poslanci Európskeho parlamentu otázku ľudských práv v Číne. Berieme ju vážne, pretože nám na Číne naozaj záleží. Jej obrovská rozloha a globálny dosah, jej vojenská moc a hospodárska sila núti EÚ hľadať strategické partnerstvo založené na vzájomnom rešpekte a bezpečnosti.

Možno bude náš vzťah s Čínou napokon tiež založený na našich spoločných hodnotách demokracie, ľudských práv a právneho štátu: môžeme v to len dúfať. Myslím si, že napriek všetkému však všetci dúfame, že príde deň, keď to bude v Čínskej ľudovej republike skutočne fungovať v praxi. Hovorí sa, že takéto ideály sú Ázii tak trochu cudzie. Ja sa vždy spolieham na demokratický Taiwan a rozsiahlu Indiu s jej demokratickými sekulárnymi tradíciami, ktoré tu prekvitajú v slobodnej spoločnosti, že prakticky vyvrátia názor, že ČĽR nemôže byť demokratická.

Heidi Hautala, autorka. – (FI) Vážený pán predsedajúci, podstatné na prípade Liou Siao-paa je to, že až 10 000 ľudí mu teraz otvorene vyjadrilo podporu a myslím si, že Európsky parlament by mal oceniť statočnosť týchto ľudí a pochváliť ich za to.

Zároveň si musíme pripomenúť, že samotná Čína sľúbila, že zlepší situáciu v oblasti ľudských práv. Čína sa pokúsila vstúpiť do Rady pre ľudské práva s tým, že bude odhodlaná presadzovať a chrániť ľudské práva a že bude v tejto oblasti dodržiavať najvyššie štandardy. Toto sú teda prisľuby Číny pred Organizáciou Spojených národov a na ne by sme sa mali odvolávať.

Toto uznesenie hovorí aj o dialógoch o ľudských právach medzi EÚ a Čínou a nech sme akokoľvek optimistickí, konečným výsledkom je, že nepriniesli takmer žiadny osoh. Inštitúcie Európskej únie by tiež mali medzi sebou premýšľať, ako by mohli zlepšiť svoje vlastné stratégie, aby Čína pochopila, že jej záväzky v záležitostiach týkajúcich sa ľudských práv sú aj naša vec a že budúcnosť spolupráce medzi nami rozhodujúcou mierou závisí od nich.

Napokon sa môžeme pýtať, prečo je politika Európskej únie vo vzťahu k Číne taká nekoherentná a rozporuplná a čo s tým môžeme urobiť. Pokiaľ ide o Európsky parlament, určite podporí Komisiu v spoločnom úsilí vytvoriť s Čínou novú stratégiu.

Cristian Dan Preda, v mene skupiny PPE. – (RO) „Mali by sme prestať s nazeraním na slová ako na zločiny.“ Toto prehlásil Liou Siao-pao v Charte 08, politickom manifeste, ktorý vydal a ktorý podporili, ako už bolo povedané, tisíce Číňanov. Liou Siao-pao bol odsúdený na 11 rokov väzenia a bude zbavený politických práv na ďalšie dva roky za toto vyhlásenie a za sústavné podporovanie ľudských práv. Domnievam sa, že tento trest je príznačný pre čínske orgány, ktoré zintenzívňujú svoju kampaň proti aktivistom za ľudské práva. Ďalší dôkaz toho priniesla nedeľňajšia správa, že Čou Jung-tün, vodca demonštrácie na námestí Tchien-an-men, bol tiež odsúdený na deväť rokov väzenia.

Preto si myslím, že je dôležité predostrieť tému ľudských práv ako súčasť ďalšieho samitu Európska únia – Čína podľa článku 9 uznesenia.

Domnievam sa, ako už predtým poukázala pani Hautalová, že dialóg nie je postačujúci pre ľudské práva. Riešenie tejto otázky ľudských práv by malo byť súčasťou samitov, pretože dialóg ešte nepriniesol žiadne výsledky.

Zigmantas Balčytis, v mene skupiny S&D. – Vážený pán predsedajúci, Európska únia teraz rokuje o novej rámcovej dohode s Čínou, ktorá určí ďalšie smerovanie rozvoja hospodárskych vzťahov s touto krajinou.

Tieto vzťahy sú veľmi úzke, ale nesmieme zatvárať oči pred opakovaným porušovaním ľudských práv, a nerešpektovaním zásad právneho štátu.

Európska únia musí posilniť dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Čínou. Ukázalo sa, že tento dialóg, nadviazaný v roku 2000, je neúčinný. EÚ a najmä vysoká predstaviteľka by mali zabezpečiť koordinovanú a efektívnu spoločnú zahraničnú politiku EÚ vo vzťahu k Číne. Ako základ pre túto politiku musí slúžiť rešpektovanie ľudských práv.

Helga Trüpel, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, keď bola Čína vybraná, aby hostovala olympijské hry, spočiatku som dúfala, po všetkých jej sľuboch o zlepšení situácie v oblasti ľudských práv, že sa tak azda naozaj stane.

Počas a po skončení olympijských hier sme, žiaľ, museli uznať, že nenastalo žiadne zlepšenie, ale skôr zhoršenie situácie v oblasti ľudských práv. Teraz po rozsudku proti Liou Siao-paovi sme dokonca videli, ako

polícia zabránila konaniu homosexuálnej akcie, čo hrozí, že bude mať za následok politickú ťadovú dobu v Číne pre disidentov, obrancov ľudských práv a homosexuálov.

Z tohto dôvodu žiadame okamžité prepustenie Liou Siao-paa a ostatných obrancov ľudských práv a vyzývame predovšetkým Čínu – ak chce byť uznávaným partnerom v medzinárodnom spoločenstve –, aby skoncovala s hysterickými cenzorskými opatreniami a metódami sledovania.

Vzťahuje sa to, samozrejme, najmä na internet. Nemôžeme akceptovať politické filtrovanie internetu. Je podstatným prvkom základných práv, že sloboda prejavu sa musí chrániť vo všetkých národoch sveta. Ľudské práva sú všeobecné a nedeliteľné, či už tu v Európe, v USA, v Sudáne alebo v Číne. Čínska ľudová republika si bude musieť na to zvyknúť, ak naozaj chce inú úlohu.

Som pevne presvedčená, že my ako Európania musíme dať Číne jasne najavo v rámci našich oficiálnych stretnutí na samitoch – práve preto, že máme záujem o spoluprácu v oblastiach politiky ochrany klímy a životného prostredia, ako aj regulácie finančných trhov –, že musí nutne zmeniť svoju politiku ľudských práv.

Lorenzo Fontana, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, jeden z najzávažnejších problémov týkajúcich sa ľudských práv v Číne je využívanie nútenej práce v Laogai, čínskych koncentračných táboroch.

Táto otázka, okrem toho, že je pravou formou moderného otroctva, znepokojuje najmä európske hospodárstvo. V skutočnosti je isté, že veľké množstvo tovaru pochádzajúceho z čínskeho trhu vyrábajú väzni v Laogai, so zreteľným znížením nákladov na pracovnú silu, čo vedie k nespravodlivej hospodárskej súťaži vzhľadom na európsky tovar.

Súdiac podľa skúseností napríklad aj Spojených štátov, ktoré už prijali určité zákony zakazujúce dovoz čínskeho tovaru vyrobeného v Laogai, Európa môže a mala by urobiť všetko, čo sa dá, na zabránenie dovozu tovaru úplne alebo čiastočne vyrobeného nútenou prácou.

Po prvé, mala by sa viesť kampaň na zvýšenie informovanosti verejnosti o tomto probléme a po druhé, rovnaké hygienické a bezpečnostné parametre, aké sa vyžadujú od európskych výrobkov, by sa mali vyžadovať od všetkých výrobkov dovážaných do Európy a mali by sa zaviesť právne predpisy na zabezpečenie vysledovateľnosti pôvodu tovaru.

Od podnikateľov, ktorí investujú v Číne, sa musí vyžadovať dodržiavanie presných pravidiel týkajúcich sa práv pracovníkov. Napokon by sme mali stanoviť pravidlá a predovšetkým zabezpečiť, aby boli rešpektované, takže bude absolútny zákaz na dovoz tovaru vyrobeného nútenou prácou.

Som presvedčený, že toto je jediný spôsob, ako môžeme skutočne pomôcť čínskemu ľudu v boji za ľudské práva. Ak sa tak nestane, zostaneme spoluvinníkmi, ktorí chcú odoprieť ľuďom ich slobodu.

Edward McMillan-Scott (NI). – Vážený pán predseda, mám tú česť byť podpredsedom Európskeho parlamentu zodpovedným za demokraciu a ľudské práva. Uznesenie sa právom zameriava na Liou Siao-paa, hlavného autora Charty 08. Anglická verzia je k dispozícii na mojej internetovej stránke charter08.eu.

Po mojej poslednej návšteve v Pekingu v máji 2006 boli všetci disidenti, s ktorými som mal kontakt, zatknutí, uväznení a v niektorých prípadoch mučení; napríklad Chu Ťia, ktorý je stále vo väzení a potrebuje lekársku starostlivosť. Zvlášť Kao Č'-seng, ktorý údajne zmizol po tri a pol roku väzenia, domáceho väzenia a mučenia, ktoré spôsobilo, že sa dvakrát pokúsil o samovraždu. Kao-ve otvorené listy adresované režimu v roku 2005 udali tón Charte 08. Jeho vyšetrowanie prenasledovania duchovnej budhistickej skupiny Falun Gong si získalo širokú podporu v celej Číne. Myslím si, že čínske orgány by mali teraz Kao Č'-senga odkryť a prepustiť.

Nikto by nemal mať žiadne pochybnosti, že Európsky parlament sa nevzdá reformy v Číne a, samozrejme, v Tibete.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predseda, je neprípustné, aby obchodné záujmy ťahali za dlhší koniec vo vzťahoch medzi EÚ a Čínou a aby vyžadovanie dodržiavania ľudských práv a demokratického rozvoja bolo viac-menej postavené do pozície srdečných pozdravov.

So záujmom som sledovala odvahu, ktorú ukázal prevádzkovateľ vyhľadávacieho portálu Google a jeho plány ukončiť spoluprácu s čínskymi orgánmi vzhľadom na filtrovanie internetových stránok a cenzúru, a dokonca opustiť krajinu. Google zároveň zjavne vyzýva na slobodu prejavu pre čínskych používateľov internetu.

Aj ja som znepokojená, rovnako ako moji kolegovia poslanci, v súvislosti so zaobchádzaním s Liou Siao-paom a inými čínskymi väzňami svedomia a dúfam, že sa Rada a Komisia budú zaoberať prípadom Siao-paa na budúcom samite medzi EÚ a Čínou. Dohody, o ktorých sa práve teraz rokuje, by mali dávať jasne najavo, že budúci rozvoj obchodných vzťahov s Čínou bude účinnejšie viazaný na politický dialóg a rešpektovanie ľudských práv.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, hovorili sme o viacerých veciach, pokiaľ ide o to, ako by sme mali správne rokovať s Čínou a vyvíjať na ňu nátlak, pretože je jasné, že sotva má niečo na túto krajinu nejaký účinok. Pani De Keyserová povedala, že z tohto dôvodu jej skupina stiahla svoj podpis. Nemyslím si, že je to správna cesta vpred. Ako EÚ, ktorá zakotvila ľudské práva v Charte základných práv a Lisabonskej zmluve, práve my by sme mali poukazovať na porušovanie základných ľudských práv. V súčasnosti nemáme k dispozícii žiadnu inú možnosť. Ak vymyslíme niečo lepšie, som pripravená to okamžite podporiť.

Nejde však iba o Liou Siao-paa, ide aj o Kao Č'-senga, ktorý zmizol a, podľa toho, čo teraz počujeme, údajne spáchal samovraždu. Každý predpokladá, že bol pravdepodobne zabitý buď jedným strašným spôsobom, alebo druhým. To je neprijateľné. V súvislosti s olympijskými hrami sme zistili, že keby sme išli do Číny a tam nadviazali kontakt, vôbec nič by sa nezmenilo, pokiaľ ide o situáciu v oblasti ľudských práv. Všetci sme v to dúfali, ale nefungovalo to. Preto by sme nemali prestať s našimi naliehavými výzvami.

Neelie Kroes, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, EÚ jasne vyjadrila svoje znepokojenie nad neprimeraným odsúdením významného obrancu ľudských práv Liou Siao-paa na 11 rokov väzenia za autorstvo Charty 08, plánu na demokratickú reformu v Číne založenú na právach, a za publikovanie množstva esejí týkajúcich sa otázok ľudských práv na internete.

Prikladáme veľkú dôležitosť slobode myslenia a vyjadrovania: základným kameňom, ako všetci vieme, nášho demokratického systému. Verdikt proti pánovi Liou je úplne nezlučiteľný s právom na slobodu vyjadrovania zakotveným v Medzinárodnom dohovore o občianskych a politických právach, ktorého je Čína signatárom. Okrem toho sme oddaní ochrane práva na prejav sexuálnej identity a orientácie, ako spomenula pani Trüpelová.

EÚ sa pokúsila pozorovať proces, ale veľmi ľutujeme, že naši pozorovatelia boli vylúčení zo súdnej siene. Detaily procesu, ktoré sme sa napriek tomu dozvedeli, jasne naznačujú, že pánovi Liou nebolo dovolené predniesť riadnu obhajobu a že mu nebol poskytnutý spravodlivý proces. EÚ bude naďalej vyzývať čínsku vládu na bezpodmienečné prepustenie pána Liou a ukončenie prenasledovania a zadržiavania ostatných signatárov Charty 2008.

Naša celková politika vo vzťahu k Číne je politika konštruktívneho prístupu v rámci nášho strategického partnerstva. V minulosti sme pri niekoľkých príležitostiach uvítali pokrok Číny, pokiaľ ide o sociálne a hospodárske práva, ako aj nedávne spustenie akčného plánu pre ľudské práva v Číne, ale, na druhej strane, existujú mimoriadne vážne obavy týkajúce sa občianskych a politických práv a niekoľkých nedávnych udalostí, ako sú tie, na ktoré vážení poslanci tohto Parlamentu poukázali v návrhu uznesenia.

Odhodlanosť EÚ v oblasti ľudských práv sa sprostredkováva počas našich pravidelných kontaktov a najmä počas nášho dialógu o ľudských právach s čínskymi orgánmi. Posledné zasadnutie, ako iste viete, sa konalo 20. novembra minulého roku v Pekingu. Pevnosť našich vzťahov nám dovoľuje otvorene diskutovať o týchto záležitostiach. Minulý rok na 12. samite EÚ – Čína v meste Nandžing bola predložená otázka ľudských práv počas diskusií aj na tlačovej konferencii.

Pani Vergiatová a pani Korholová spomenuli kybernetické útoky proti spoločnosti Google. Komisia sa domnieva, že to je ďalší znepokojujúci vývoj v rámci slobody prejavu v Číne. Samozrejme, pozorne monitorujeme situáciu. Chápeme, že prebiehajú konzultácie medzi spoločnosťou a čínskymi orgánmi. Zostaneme opatrní, v prípade, že by na spoločnosti EÚ mierili podobné útoky.

Chcela by som ubezpečiť tento Parlament, že budeme naďalej nastoľovať tieto otázky aj na najvyššej úrovni, a tým pripomínať medzinárodné záväzky Čínskej ľudovej republiky v oblasti ľudských práv. Pripomínáme aj čínske ústavné záruky slobody prejavu. Všetci máme spoločný cieľ, aby bola Čína otvorenejšia a transparentnejšia, aby dodržiavala medzinárodné normy ľudských práv a aby spolupracovala pri riešení celosvetových otázok. Aby sme to dosiahli, musíme pokračovať v práci na rozvoji nášho strategického partnerstva.

Rada by som reagovala na otázku pani De Keyserovej. Pokiaľ ide o popravu britského občana Akmala Shaikha, Európska únia jeho popravu čo najdôraznejšie odsúdila. Je hlboko sklamaná skutočnosťou, že Čína nebrala ohľad na opakované výzvy Európskej únie a jedného z jej členských štátov na zmiernenie trestu smrti vyneseného nad panom Shaikhom.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Cătălin Sorin Ivan (S&D), písomne. – (RO) Právo na život, slobodu prejavu a myslenia tvoria základný princíp európskej integrácie a našej vízie sveta. Ak jeden z našich partnerov, v tomto prípade Čína, opakovane porušuje tieto práva, sme povinní reagovať. Nesmieme to však robiť na základe modelu „hanenia a obviňovania“ a viniť Čínu a ignorovať rozdiely v kultúre a civilizácii, ktoré nás rozdeľujú. Toto uznesenie týkajúce sa porušovania ľudských práv v Číne, najmä pokiaľ ide o prípad Liou Siao-paa, je dôkazom zjednodušujúceho prístupu k problémom, ktorým čínska spoločnosť čelí. Zaiste sme neprijali naše stanovisko voči princípu nedotknuteľnosti ľudských práv súvisiacemu s uznesením, pod ktoré sa bezvýhradne podpisujeme. V skutočnosti sa to týkalo spôsobu, akým bolo podané. Aby sme dosiahli požadované výsledky, mali by sme udržať medzi nami a Čínou bezkonfliktnú atmosféru. To je jediný spôsob, akým môžeme prispieť k vývoju Číny smerom k spoločnosti s hlbokým presvedčením o dôležitosti rešpektovania ľudských práv.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – „Nebudte zlí“ je známe motto spoločnosti Google. V priebehu rokov sa vyskytla kritika týkajúca sa jej politiky v Číne, spochybňujúca toto motto. Skupiny pre ľudské práva obvinili spoločnosť Google z pomáhania čínskej vláde v utláčaní svojich občanov a predovšetkým aktivistov za ľudské práva. Podľa všetkého bude Google v budúcnosti menej zlý. Jeho rozhodnutie začať prevádzkovať nefiltrovaný vyhľadávač v Číne si zaslúži čo najsrdečnejšie blahoželanie. Ohlásením zmeny vo svojej čínskej politike Google riskuje zisk z najväčšieho internetového trhu na svete a je možné, že stratí takmer 400 miliónov používateľov. V tomto konkrétnom prípade spoločnosť Google dokázala, že veľká nadnárodná spoločnosť naozaj dokáže zostať verná svojej etickej politike. Keďže má svojich zakladateľov stále na čele spoločnosti, Google má najlepšie predpoklady, aby každé jej konanie v budúcnosti odrážalo jej základné hodnoty. A ak bude Google naďalej prosperovať, bude to dôkaz, že nejestvuje žiadny prirodzený konflikt medzi zarábaním peňazí a optimálnym a humánnym konaním.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) V Číne opakovane dochádza k porušovaniu ľudských práv a my nemôžeme zanedbať ich odsúdenie. Skutočnosť, že EÚ je jedným z najdôležitejších hospodárskych partnerov Číny, ešte zväčšuje našu zodpovednosť za odsúdenie všetkých činov, ktoré porušujú práva akéhokoľvek občana, najmä tých, ktorí bránia slobodu prejavu a ľudské práva v tejto krajine. Je nevyhnutné, aby Čínska ľudová republika rešpektovala a dodržiavala záväzky, ktoré prijala pred Radou pre ľudské práva.

Alajos Mészáros (PPE), písomne. – (SK) Čím je jedna krajina geograficky väčšia a hospodársky nezávislejšia, tým je od nej náročnejšie vyžadovať dodržiavanie ľudských práv. Považujem za neprijateľné, že Európska únia vo svojich vzťahoch k Číne dáva opakovane do popredia ekonomické záujmy. Takmer na každom stretnutí vyššej diplomatickej úrovne si len nesmelo dovoľíme pripomenúť problém porušovania ľudských práv v tejto krajine. V Európe máme za sebou, žiaľ, bohaté negatívne skúsenosti týkajúce sa praktík komunistických režimov v rámci potláčania ľudských práv. Preto ostávam presvedčený, že počet prípadov porušovania ľudských práv je ďaleko vyšší, ako sme informovaní. Z tohto dôvodu je nanajvýš nevyhnutné a naliehavé, aby sme aj za cenu ekonomickej a politickej obete dokázali primäť Čínu k rešpektovaniu ľudských práv. V opačnom prípade vývoj danej situácie v Číne môže mať nepriaznivý vplyv na celkový vývoj politickej situácie v Ázii, s následným dopadom na celkovú svetovú ekonomiku a politiku.

Wojciech Micha Olejniczak (S&D), písomne. – (PL) Hlasoval som za uznesenie, ktoré odsudzuje porušovanie ľudských práv, pretože nesmieme tolerovať ani súhlasíť s ich pošliapávaním, ako ľudia, aj ako občania. Počínanie, ktoré škodí ľuďom, ich slobode a právam, ktoré boli vymedzené pred mnohými rokmi, je v protiklade so základmi, na ktorých sú vybudované západné demokracie. Dialóg medzi Európskou uniou a Čínou, ktorý sa začal v roku 2000, nepriniesol očakávaný účinok. Preto by sme sa mali opýtať sami seba, či sme urobili všetko, čo bolo v našich silách, a ak odpoveď bude „nie“, mali by sme uplatniť ustanovenia uznesení o efektívnosti hospodárskej spolupráce. Ľudské práva by sa mali stať základom pre dialóg medzi EÚ a Čínou a záujmy ľudí by mali stáť nad hospodárskymi záujmami.

Zatknutie a odsúdenie mierového aktivistu a bojovníka za ľudské práva Liou Siao-paa, ktorý žiadal väčšiu demokraciu v Číne, je jasným signálom toho, že naše súčasné opatrenia nie sú účinné. Preto by bolo vhodné podniknúť ďalšie kroky, okrem uznesení, ktoré prinesú väčší rešpekt pre to, za čo bojuje Liou Siao-pao, ako aj tisíce Číňanov a množstvo ľudí na celom svete.

Pred tridsiatimi rokmi sa v Číne začali reformy, ktoré ukázali svetu, že sa niečo mení a že môžu urobiť niečo v prospech spoločnosti. Dnes očakávame to isté. Dnes chceme mať partnera rešpektujúceho zásady, ktoré sú pre nás základné.

3.3. Filipíny

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o šiestich návrhoch uznesenia o Filipínach⁽³⁾.

Fiorello Provera, autor. – (IT) Vážení pán predseda júci, dámy a páni, vraždenie, ku ktorému dochádza na celom svete v dôsledku politiky, náboženstva a iných dôvodov, je v súčasnosti krutou každodennou realitou. Som však šokovaný bezcitnosťou, s akou bolo na Filipínach zavraždených 57 členov konvoja zorganizovaného na vyjadrenie politickej podpory prezidentskému kandidátovi.

Bol to chladnokrvný masaker vykonaný ozbrojenou skupinou v mene revolúcie, ktorej možno ťažko prisúdiť nejaký zmysel. Čo je horšie, táto masová vražda nie je ojedinelým prípadom v krajine, v ktorej niektorých regiónoch, napríklad v Mindanau, už roky dochádza k ozbrojeným povstaniam vrátane povstání motivovaných náboženstvom.

Okrem náležitého vyjadrenia úprimnej sústrasti v súvislosti s touto krvavou udalosťou sa domnievam, že filipínskej vláde musíme poskytnúť silnú podporu a nájsť spôsob, ako by mohla byť Európa nápomocná pri riešení vážnych ozbrojených konfliktov a prejavoch odporu, ktoré zapríčiňujú krviprelievania v tejto nešťastnej krajine.

Martin Kastler, autor. – (DE) Vážení pán predseda júci, dámy a páni, masaker, ku ktorému došlo minulý rok 23. novembra vo filipínskej provincii Maguindanao, bol čiernym dňom v histórii ľudských práv a barbarickým prejavom terorizmu. Päťdesiatšedem zavraždených, znásilnené ženy, zranení ľudia – všetci sú krvavým odkazom tejto udalosti. Ako novinára ma zvlášť zasiahol fakt, že medzi zavraždenými osobami sa nachádzalo 30 žurnalistov. Podľa známej medzinárodnej organizácie International Crisis Group nebol ešte nikdy zaznamenaný prípad, pri ktorom by došlo k usmrteniu väčšieho počtu novinárov naraz. Európsky parlament by sa mal preto jasne vyjadriť, ako to dnes robíme aj my prostredníctvom tohto návrhu uznesenia.

Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) však požaduje, aby sa súčasný text na troch miestach zmiernil zavedením hlasovania po častiach. Filipínsku vládu treba podporiť v boji proti terorizmu a násiliu, preto by sme mali nadmerne obviňujúce poznámky voči vláde ponechať bokom. V mene skupiny PPE preto požadujem oddelené hlasovanie o odôvodnení F. Toto odôvodnenie obviňuje Filipíny zo všetkých prejavov nefunkčného právneho systému.

Z odseku 2 by sme chceli odstrániť narážku vo forme takzvaného počiatočného meškania pri vyšetrovaní.

A v odseku 6 sa uvádza, že niektoré nezvestné osoby sú uväznené vo filipínskych väzeniach. Toto je tiež len nepodložená narážka, ktorá by sa mala podľa nášho názoru odstrániť.

Charles Tannock, autor. – Vážení pán predseda júci, tento strašný zločin spáchaný v provincii Maguindanao si nepochybne vyžaduje ostré odsúdenie. Odkrýva, do akej miery sa bezprávie zakorenilo v niektorých častiach Filipín.

Existuje mnoho príčin tohto neutešeného vývoja: rozptýlenosť ostrovov filipínskeho súostrovia, slabá centrálna vláda, korupcia, chudoba a neustály odpor islamistických teroristov podporovaný hnutím Al-Káida na juhu.

Tento zjavne politicky motivovaný zločin preto musí byť posudzovaný v širšom sociálnom a historickom kontexte. Nemali by sme ignorovať úsilie, ktoré filipínska vláda vyvinula za posledných 25 rokov po páde kleptokratického režimu diktátora Ferdinanda Marcosa s cieľom nastoliť demokratickú politickú kultúru.

⁽³⁾ Pozri zápisnicu.

Nemali by sme tiež podceňovať existenciálnu hrozbu, ktorú predstavuje teroristická skupina Abú Sajjáfa, a spôsob, akým destabilizuje spoločnosť vo filipínskom štáte.

Konstruktívny prístup a cielená pomoc sú šancou, ako pomôcť Filipínam, štátu, ktorý v mnohých ohľadoch uznáva naše spoločné hodnoty, integrovať princípy právneho štátu na úrovni ústrednej aj miestnej vlády.

Marc Tarabella, autor. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, minulý rok v novembri som mal príležitosť privítať v európskom parlamente pani Editu Burgosovú, matku Jonasa Burgosa. Tohto mladého Filipínca 28. apríla 2007 násilím uniesli ozbrojení muži z veľmi rušného nákupného strediska v Manile. Od tohto dňa nemajú o ňom jeho príbuzní či blízki žiadne správy. Jonas Burgos je jedným zo stoviek ľudí na Filipínach, ktorí zmizli alebo boli zavraždení. Vraždí sa tu úplne bezrestne a páchatelia sa len zriedka dostanú pred súd.

V súvislosti s voľbami, ktoré sa budú konať v máji 2010, sa obávame nárastu zločinnosti a zmiznutí všetkých tých, ktorí odporujú úradujúcej vláde. Samotný masaker v provincii Maguindanao z 23. decembra odsudzujeme a dúfame, že do prípadu vražd a mučenia účastníkov konvoja Esmaila Mangudadatua sa vnesie svetlo.

Rui Tavares, autor. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pred trochu viac než dvomi dekadami vzbudili Filipíny vo svete veľké očakávania, keď spustili vlnu demokracie v Ázii. Začali sme v sebe živiť nádeje na ľudské práva v tejto oblasti, nádeje na viac práv pre zamestnancov, študentov a ľudí, nádeje na normálny život v týchto krajinách, opierajúci sa o volebné a demokratické princípy.

Teraz, keď sa svetová pozornosť obrátila inam, nemôžeme dopustiť, aby demokracia na Filipínach upadala. V priebehu posledných pár rokov došlo k niekoľkým veľmi znepokojivým prípadom korupcie a prejavom násilia a prenasledovania opozície počas volieb.

Udalosť, ktorá vyvolala najväčšie znepokojenie, predmet nášho návrhu, bol masaker v provincii Maguindanao. Došlo tam k zavraždeniu 46 členov volebného konvoja opozičného kandidáta Esmaila Mangudadatua. Masaker údajne spáchala skupina spájaná s klanom Ampatuanovcov, dominantným v provincii Maguindanao.

Okrem iného by som tiež rád upozornil na skutočnosť, že pri tomto masakre došlo k zavraždeniu 30 novinárov. Je to najväčšia hromadná vražda novinárov v dejinách sveta.

Parlament je zjavne rozrušený tým, o čom tu hovoríme, čo je škoda, nesmieme však dopustiť, aby rozrušenie vyvolané touto udalosťou vo svete, dostalo Filipíny do situácie, v ktorej sa za dva a pol dekády stane z najlepšieho príkladu demokracie ten najhorší.

Tento masaker je potrebné vyšetriť a prezidentku Glóriu Arroyovú, ktorá patrí k rodine Ampatuanovcov, je nutné požiadať, aby bolo vyšetrovanie čo najnaliehavejšie ukončené. Je tiež dôležité dať Filipínam najavo, že Európa pozorne bdie nad vývojom v krajine.

Barbara Lochbihler, autorka. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dôvodom tejto naliehavosti je brutálna hromadná vražda 57 ľudí, ktorí sprevádzali političku pri jej ceste na registráciu vo voľbách na pozíciu guvernéra provincie. Páchatelia patria k miestnej milícii a do zločinu sú zapojení aj niektorí príslušníci miestnej polície.

Tento brutálny útok je extrémnym príkladom hrozivého nárastu politicky motivovaných mimosúdnych poprav a násilných zmiznutí ľudí, ktoré pretrvávajú už roky bez toho, aby boli tieto vážne zločiny vyšetrené.

Vláda neprejavila viditeľnú vôľu podniknúť rzné kroky a bojovať proti takémuto vývoju. Iba dva zo stoviek prípadov boli vyšetrené a v súvislosti s nimi nedošlo k stíhaniu žiadneho vyššieho úradníka. V roku 2008 napísal osobitný spravodajca OSN pre mimosúdne popravy, že: „Toto vraždenie zlikvidovalo vedúcich predstaviteľov občianskej spoločnosti vrátane ochrancov ľudských práv, odborárov a zástancov pozemkovej reformy, zastránilo obrovský počet aktérov občianskej spoločnosti a obmedzilo politickú diskusiu v krajine.“

V takomto ovzduší sa Filipíny pripravujú na májové voľby. Hrozí, že dôjde k ďalším politicky motivovaným vraždám. Filipínska vláda by preto mala s najväčšou naliehavosťou podniknúť efektívne opatrenia, ktoré by dali takémuto vývoju červenú.

Chcela by som podať ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh. V odseku 6 sa uvádza: „oslobodiť všetky nezvestné osoby, ktoré sú stále v zajatí“. Radi by sme uvedené nahradili týmto: „vynaložiť všetko úsilie na to, aby sme sa postarali o bezpečný návrat všetkých násilím odvedených ľudí k svojim rodinám“.

Justas Vincas Paleckis, *v mene skupiny S&D*. – (LT) Keby ste sa občana zo strednej Európy opýtali, čo sa deje na Filipínach, pravdepodobne by na otázku nevedel odpovedať a povedal by, že situácia je tam zrejme pokojná, keďže v televízii o tom nie je ani zmienka. Opak je pravdou. Politické vraždy, vojna klanov, ľudia pochovávaní zaživa, masakre motorovou pílou, vojnový stav – toto je každodenný život na Filipínach. Len nedávno bolo zavraždených 57 ľudí, polovicu z toho tvorili novinári. Je to doteraz najväčší počet obetí medzi novinármi v rámci jedného incidentu na svete vôbec. Vyzývame vládu, žiadame, aby okamžite zastavila takéto útoky, rozpustila súkromné milície a ukončila beztrestnosť. To je dôležité najmä v súvislosti s nadchádzajúcimi voľbami.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Vážený pán predsedajúci, prezidentské a miestne voľby sú na Filipínach naplánované na 10. mája. Nadišiel čas urobiť všetko pre to, aby sme zabezpečili, že tieto voľby budú spravodlivé. Najskôr je potrebné stanoviť, kto je zodpovedný za novembrovú hromadnú vraždu 57 novinárov, rodinných príslušníkov a spolupracovníkov Esmaila Mangudadatua, kandidáta na guvernéra provincie Mindanao. Miestne orgány činné v trestnom konaní doteraz neprekázali odhodlanie nájsť páchateľov tohto masakra. Pri vyšetrovaní došlo k toľkým chybám, že to takmer oprávňuje na použitie sily v politike. Filipínska vláda sa musí postaviť zoči-voči ľuďom z kriminálneho prostredia, ktorí využili nedávne predvolebné kampane na uskutočnenie ohromného počtu politicky motivovaných únosov, a doteraz zavraždili vyše 100 kandidátov.

Okrem toho by mali Filipíny podniknúť kroky na efektívne využitie prostriedkov dostupných na základe programu na podporu justície EÚ – Filipíny (EPJUST), ktorý bol vytvorený s cieľom posilniť systém súdnictva a vybudovať občiansku spoločnosť. Májové voľby preto neprevertia len efektívnosť činnosti filipínskych orgánov, ale zároveň aj efektívnosť našich nástrojov pomoci.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Budem veľmi stručný, jednoducho chcem povedať, že tu máme nový rok, novú Zmluvu a rovnaké zlozvyky ako predtým. Naďalej nám v rozprave tohto typu o naliehavých problémoch chýba prítomnosť Rady, a takisto tiež pociťujeme neprítomnosť medziinštitucionálneho dialógu, ktorý by nám mal pomôcť nájsť riešenie takéhoto prípadu.

V tomto špecifickom prípade Filipín musím ešte raz zdôrazniť, hoci táto situácia nemá vplyv na iné krajiny, ako napríklad Haiti, skutočnosť, že za poslednú dekádu zmizlo alebo zomrelo 1 000 ľudí, nasvedčuje tomu, že ide o štrukturálny problém vyžadujúci štrukturálne opatrenia.

Nemôžeme konať vždy len na základe nadpisov. Musíme konať na základe problémov. A skutočnosť, že momentálne najviac ohrození ľudia sú ochrancovia ľudských práv a novinári, znamená nielen to, že túto situáciu nemožno obísť mlčaním, ale i to, že konať musíme rázne.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, ochrana ľudských práv je charakteristickou známkou Európskej únie. Veľmi ma mrzí, že španielske predsedníctvo nepovažuje túto ochrannú známku za dôležitú a že tu momentálne nie sú prítomní žiadni zástupcovia Rady. Toto je nanajvýš znepokojujúca a vyslovene škandalózna situácia. Hovoríme tu o ľudských právach, chceme ich ochraňovať, no nie je tu ani jeden predstaviteľ Rady a ani jeden predstaviteľ krajiny, ktorá bude v nasledujúcich šiestich mesiacoch viesť Európsku úniu. To je vskutku absolútne neprijateľná situácia.

Budem veľmi stručný, pretože chceme hlasovať. Filipíny sú krajinou s kresťanskou tradíciou majúcou pôvod v kultúre, ktorá je šťastie európska. Práve v tejto krajine by sa mali dodržiavať ľudské práva, pretože na danom kontinente to tak často nie je. O tomto probléme musíme hovoriť otvorene a musíme prejavovať solidaritu so všetkými, ktorí sú na Filipínach vystavení diskriminácii. Je úlohou Európskeho parlamentu, aby sa vyjadrila k tejto situácii.

Neelie Kroes, *členka Komisie*. – Vážený pán predsedajúci, zastupujem vysokého komisára a zastupujem Komisiu.

Masaker v provincii Maguindanao na ostrove Mindanao, pri ktorom bolo 23. novembra minulého roka zavraždených 57 ľudí, upozornil na dlhodobý pretrvávajúci problém nerešpektovania ľudských práv na Filipínach v súvislosti s neobjasnenými zmiznutiami a vraždami občanov a s beztrestnosťou pre páchateľov v minulosti.

Pri tejto udalosti vláda konala pohotovo a podnikla kroky na trestné stíhanie páchateľov. To je veľmi vítané. Je dôležité prelomiť nadvládu beztrestnosti takéhoto vraždenia a skončiť s ňou.

Vláda prijala niekoľko dôležitých opatrení na posilnenie ľudských práv. Súčasná vláda prezidentky Arroyovej zrušila trest smrti a spolu s členmi združenia ASEAN podporila zahrnutie ustanovení o ľudských právach do nedávno prijatej charty združenia ASEAN.

Cieľ, ktorý ešte musíme splniť, je ukončenie 40-ročného konfliktu s moslimskými rebelmi na ostrove Mindanao vo forme mierovej dohody spravodlivej pre všetky strany. Zdá sa, že opäť došlo k pokroku a prebudili sa nádeje na dosiahnutie dohody ešte v tomto roku. Treba poznamenať, že masaker v provincii Maguindanao sa uskutočnil medzi politickými rodinami, mimochodom moslimskými, a že ako taký nesúvisel s konfliktmi medzi komunitami.

Európska únia vedie s filipínskou vládou dialóg na veľmi dobrej úrovni, v ktorom obe strany diskutujú o širokom okruhu otázok vrátane ľudských práv. Taktiež s Filipínami rokujeme o dohode o partnerstve a spolupráci, ktorá by obsahovala záväzky týkajúce sa ľudských práv. Aktívne vládu podporujeme v úsilí zlepšiť dodržiavanie ľudských práv.

Po dohode s vládou sme spustili „misiu EÚ – Filipíny na pomoc spravodlivosti“. Je to veľmi vhodne načasovaný krok zameraný na vytváranie kapacít filipínskych súdnych orgánov vrátane polície a vojenského personálu, ktoré im pomôžu pri vyšetrovaní popráv bez súdneho procesu a zároveň umožnia trestne stíhať páchatel'ov vražd. Mali by sme tiež zaviesť monitorovací systém, ktorý by bol nápomocný pri budovaní dôvery. Program EPJUST je financovaný v rámci nástroja stability a jeho trvanie bolo počiatočne stanovené na 18 mesiacov, no možno ho predĺžiť. Okrem toho máme prebiehajúce projekty na miestnej úrovni, ktoré sa zameriavajú na podporu dodržiavania ľudských práv. Zahŕňajú monitorovanie plnenia medzinárodných záväzkov, opatrenia na podporu ratifikácie Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu a vzdelávanie voličov.

Európska únia tiež v súčasnosti pomáha pri mierovom procese na ostrove Mindanao, najmä prostredníctvom podpory sociálnych služieb a aktivít zameraných na budovanie dôvery. No v prípade pokrokov v procese sme pripravení robiť ešte viac.

Predseda. – Rozprava sa skončila. Teraz sa uskutoční hlasovanie.

Rád by som upozornil pani Lochbihlerovú, aby svoj ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh predložila vo vhodnom čase – počas hlasovania.

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

4. Vyhlásenie predsedníctva: pozri zápisnicu

5. Kalendár schôdzí: pozri zápisnicu

6. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

7. Hlasovanie

7.1. Nedávne napadnutia náboženských menšín v Egypte a Malajzii (hlasovanie)

7.2. Porušenia ľudských práv v Číne, osobitne prípad Liou Siao-pa (hlasovanie)

7.3. Filipíny (hlasovanie)

Barbara Lochbihler, autorka. – Vážený pán predseda, chceli by sme nahradiť vetu v odseku 6, ktorá znie: „oslobodiť všetkých nezvestných, ktorí sú stále v zajatí“.

Namiesto toho by sme chceli zaviesť nasledujúce znenie: „vynaložiť všetko úsilie na to, aby sme sa postarali o bezpečný návrat všetkých násilím odvedených ľudí k svojim rodinám“.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.)

7.4. Európska stratégia pre podunajskú oblasť (hlasovanie)

(Druhá časť bola zamietnutá)

8. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

Návrh uznesenia B7-0031/2010

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za uznesenie o stratégii Európskej únie pre podunajskú oblasť, pretože si myslím, že Európska únia potrebuje takéto regionálne stratégie. Som presvedčený, že realizácia takýchto stratégií môže mať veľmi pozitívny vplyv na regionálny rozvoj, v dôsledku čoho môže ovplyvniť život obyvateľov príslušných regiónov a zlepšiť jeho kvalitu. Občania Európskej únie sú nepochybne cieľom našej činnosti – činnosti Parlamentu a Európskej únie. Z tohto dôvodu som hlasoval za prijatie tohto uznesenia.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vítam stratégiu pre podunajskú oblasť ako niečo, čo je úplne európske. Spája zakladajúceho člena EÚ, menovite Nemecko, s dvoma najnovšími členmi, Bulharskom a Rumunskom. Takisto spája budúcu kandidátsku krajinu, Chorvátsko, s krajinou, ktorá sa usiluje o štatút kandidáta, menovite Srbsko. Som rád, že zámerom je taktiež zaradiť Českú republiku, Čiernu horu a pár ostatných krajín, ktoré z historického a geografického hľadiska patria do tejto skupiny, aj keď sa nenachádzajú priamo v podunajskej oblasti.

Rád by som však požiadal o to, aby z toho všetkého nebolo vynechané Bavorsko. Ak by bolo nezávislé, bolo by druhým najväčším štátom na Dunaji hneď po Rumunsku. Bavorsko má veľký záujem o stratégiu pre podunajskú oblasť. Preto som vďačný a spokojný, že teraz túto stratégiu presadzujeme.

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, znovu sme svedkami toho, ako Európska únia povyšuje zdanie nad skutočnosť, ako povyšuje motív nad záver. Práve sme hlasovali o sérii uznesení, ktoré odsudzujú porušovanie ľudských práv v Číne. Ale čo v skutočnosti Európska únia robí? Izolujeme Taiwan, v podstate sme súhlasili s predajom zbraní komunistickému režimu v Pekingu a spolupracujeme na vytvorení súpera pre americký systém GPS, ktorému prezident Chirac hovorí „technologický imperializmus“.

Pozrite sa, ako bolo pokrytectvo povýšené na hlavný princíp! Nariekame nad ľudskými právami, a potom posielame peniaze hnutiu Hamas. Odmietame sa zaoberať problematikou odporcov Castrovho režimu na Kube, ignorujeme demokraciu v rámci svojich hraníc v prípade, keď sa referendá skončia inak, ako si želáme, ale presvedčame samých seba, že my sme stále tí „dobrí“ s odôvodnením – pozrite sa na text nášho uznesenia o ľudských právach!

Budeme svedkami mimoriadnej udalosti – vyslania barónky Ashtonovej ako našej zahraničnej predstaviteľky do Iránu a na Kubu a podobné miesta, aby tam oznámila, že ich demokracia je nedostatočná, pričom ona sama sa ešte ani raz vo svojej doterajšej kariére nezúčastnila ako kandidátka na voľbách, ani nevyzvala svojich spoluobčanov, aby hlasovali za ňu alebo proti nej.

Ak smiem, ukončím svoj prejav tým, že zablahoželám dobrým ľuďom zo štátu Massachusetts k tomu, že sa postavili proti neúnosnému zdaneniu a neprimeranej vláde. Boli to práve občania štátu Massachusetts, ktorí začali revolúciu, aby odmietli myšlienku, že dane možno vyberať bez všeobecného súhlasu. Takúto revolúciu potrebujeme opäť tu v Európe.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcem vyjadriť svoju spokojnosť nad tým, že Európsky parlament prijal uznesenia o útokoch na príslušníkov kresťanských menšín. Poslanci Európskeho parlamentu nemôžu mlčať, pokiaľ ide o útoky na kresťanské menšiny na celom svete, pretože táto problematika sa týka založenia a koreňov štátov Európskej únie. Aby náš hlas znel dôveryhodne, mali by sme dnes prijať dva pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy predložené Európskymi konzervatívami a reformistami, aby sme sa distancovali od rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúceho sa krížov. Ľutujem, že sa to nestalo, pretože si musíme pripomínať kľúčovú úlohu, ktorú kresťanstvo zohrávalo pri formovaní historickej a kultúrnej identity Európy, a zároveň presadzovať a ochraňovať tieto hodnoty vo svete, ako aj v rámci Európskej únie.

Predseda júci. – Vážený pán Piotrowski, dovolil som vám prehovoriť, aj keď ste na to nemali právo, pretože vysvetlenia hlasovania sú prijateľné len pre stratégiu pre podunajskú oblasť, ale nie pre mimoriadne uznesenia. Vy ste sa však práve vyjadrili, pre budúcnosť preto vyhlasujem, že vysvetlenia hlasovania v prípade mimoriadnych uznesení nebudú povolené. Z tohto dôvodu, v záujme rečníkov, ktorí sa prihlásili vopred, takisto vyhlasujem, že vysvetlenia hlasovania sa môžu týkať len Európskej stratégie pre podunajskú oblasť.

Ústne vysvetlenia hlasovania

Návrh uznesenia B7-0031/2010

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predseda júci, aj ja by som rád hovoril o diskriminácii kresťanov v Afrike a Ázii, ale, samozrejme, vyjadrím sa aj k našej stratégii o neobyčajne dôležitej záležitosti. Nezabúdajme, že Dunaj je po Volge druhou najdlhšou riekou v Európe. Dunaj preteká cez 10 európskych štátov a 17 štátov leží v povodí rieky Dunaj. Samozrejme je to otázka zodpovednosti a úlohy pre Európsku úniu, pretože okrem toho sú tieto krajiny v súčasnosti zasiahnuté veľmi ťažkou krízou. Hovorím takisto o členských štátoch Európskej únie. Európska únia týmto spôsobom preukazuje určitú dávku solidarity. Dúfam, že aj v ostatných prípadoch bude konať podobným spôsobom.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Vážený pán predseda júci, hlasoval som za uznesenie o stratégii pre podunajskú oblasť. Prečo? Pretože dokazuje, že Európska únia je otvorená k špecifickým regiónom, ktoré majú spoločné napríklad to, že cez ne preteká dlhá rieka. Takisto by som rád vyjadril svoju spokojnosť so skutočnosťou, že Európski konzervatívci a reformisti predložili tieto doplňujúce a pozmeňujúce návrhy. Tým sa naše uznesenie objasnilo. Bol by som rád, keby sme sa po tomto uznesení sústredili na ostatné charakteristické regióny, akým je napríklad oblasť rieky Odry.

Písomné vysvetlenia hlasovania

Návrh uznesenia B7-0031/2010

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. (PT) Víťam závery Európskej rady z 18. a 19. júna 2009, ktorými požiadala Európsku komisiu, aby do konca roku 2011 vypracovala stratégiu Európskej únie pre podunajskú oblasť. Hlasujem za návrh tohto uznesenia. Podunajská oblasť čelí niekoľkým problémom a stratégiá pre túto oblasť zlepšiť spojenie a komunikačné systémy, ochráni životné prostredie a podporí rast, tvorbu nových pracovných miest a bezpečnosť. Je dôležité, aby Komisia čo najviac využila operatívne skúsenosti, ktoré získala v súvislosti so stratégiou pre oblasť Baltského mora, a zároveň, aby jej stratégia bola založená na rozhodnutí vlád a občanov členských štátov a regiónov s cieľom prekonať spoločné naliehavé problémy. Je takisto dôležité prispôsobiť túto stratégiu stratégii EÚ 2020 a správe Komisie s názvom *Regióny 2020*, aby sa vyriešili hlavné problémy, akými sú globalizácia, demografické trendy, zmena klímy a využívanie a dodávky energie, ktorým Európa v súčasnosti čelí. Zároveň naliehavo žiadam Parlament, aby vypracoval postup uvažovania nad budúcou európskou politikou súdržnosti a aby navrhol nové možné stratégie pre ostatné regióny s cieľom ich prispôbena sa zmenám a tlakom globalizovaného sveta.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), písomne. – (RO) Myslím si, že dôležitosť podpory stratégie Európskej únie pre podunajskú oblasť uľahčí Európskej únii vykonávať úlohy v jej bezprostrednom susedstve, vyzdvihne jej možnú úlohu pri vytváraní stability v regiónoch juhovýchodnej a východnej Európy prostredníctvom špecifických projektov, ktoré podporujú hospodársky a sociálny rozvoj týchto regiónov. Skutočnosť, že členské štáty hraničiace s riekou Dunaj prevzali zodpovednosť za podporu návrhu na vytvorenie stratégie pre podunajskú oblasť na úrovni EÚ, potvrdzuje ich schopnosť prispieť k podpore významných podnetov, ktoré umožňujú zabezpečiť pokračovanie procesu európskej integrácie.

Ioan Enciu (S&D), písomne. – (RO) Hlasoval som za spoločné uznesenie Európskeho parlamentu pre podunajskú oblasť navrhujúce, aby sa stratégia Európskej únie pre tento región vypracovala s maximálnou naliehavosťou. Táto stratégia výrazne povzbudí vzájomnú spoluprácu medzi regiónmi a bude obsahovať nasledujúce ciele: rozvoj a modernizácia riečnej dopravy na vodnej trase Rýn/Meuse – Mohan – Dunaj, ako aj cestnú a železničnú dopravu v podunajskej oblasti, rozvoj a účinné využívanie zdrojov obnoviteľnej energie s ohľadom na znižovanie emisií uhlíka a zvyšovanie energetickej bezpečnosti, ochrana životného prostredia prostredníctvom realizácie projektov zameraných na obnovu a ochranu ekosystému v regióne, efektívne využívanie fondov EÚ a prilákanie investícií a podpora cestovného ruchu. Všetky tieto ciele sa objavujú v stratégii EÚ 2020.

Táto stratégia bude mať pozitívny účinok na Rumunsko, predovšetkým na prepojenie krajiny s európskou dopravnou sieťou, bude ochraňovať národné dedičstvo delty rieky, ako aj sociálno-ekonomický rozvoj lokalít v povodí rieky Dunaj a na ostatných miestach.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Pevne verím, že k celkovému rozvoju Európskej únie môže dôjsť len za predpokladu, že sa vo všetkých regiónoch EÚ bude uplatňovať primeraná rozvojová politika, ktorá bude rešpektovať ich odlišnosti, potreby a špecifické črty.

Podľa môjho názoru územná súdržnosť predstavuje vytvorenie rozličných stratégií pre jednotlivé regióny, podporu trvalo udržateľného rozvoja s ohľadom na využívanie environmentálneho a hospodárskeho potenciálu.

Som si vedomý skutočnosti, že makroregionálne stratégie sú zamerané na podporu vyrovnaného regionálneho rozvoja v rámci EÚ a využívanie existujúcich zdrojov.

V neposlednom rade uznávam strategickú, územnú, environmentálnu a kultúrnu dôležitosť rieky Dunaj v strednej Európe. Z týchto dôvodov hlasujem za návrh uznesenia o stratégii EÚ pre podunajskú oblasť.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Toto uznesenie podporuje stratégiu pre podunajskú oblasť s premysleným a územne založeným prístupom k tejto dôležitej rieke a umožňuje dlhodobý a komplexný rozvoj regiónu, ktorý sa rozprestiera na území vyše 14 európskych krajín.

Navrhnutá stratégia umožní koordinovanú a komplexnú politiku, ktorá môže dosiahnuť synergické účinky, presadzovať súdržnosť a podporiť hospodársky rast a konkurencieschopnosť a súčasne ochraňovať životné prostredie.

Ciele, ktoré musia byť dosiahnuté a uvedené do súladu, zahŕňajú modernizáciu prístavov, zlepšenie splavnosti rieky (s koridorom nákladnej dopravy, vzájomným prepojením a intermodalitou so Severným morom), zlepšenie kvality vody, ochranu celého povodia rieky Dunaj a v neposlednom rade ochranu ekosystémov, ktoré patria do siete Natura 2000.

Preto by Komisia mala čoskoro začať rokovať s krajinami, ktoré sa nachádzajú na území pozdĺž Dunaja, aby sa príslušná stratégia objasnila do konca tohto roka a uviedla do súladu s budúcim viacročným finančným rámcom.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Súhlasíme s vytvorením stratégie pre podunajskú oblasť, ktorá bude založená na predošlých konzultáciách a spolupráci medzi krajinami a regiónmi nachádzajúcimi sa pozdĺž toku rieky Dunaj. Takáto stratégia podporí hospodársku a sociálnu súdržnosť v daných regiónoch a územnú súdržnosť bez ohrozenia ktoréhokoľvek z nich. Táto stratégia si vyžaduje zlepšenie ekologického stavu rieky Dunaj spolu s rozvojom rozsiahleho plánu na zachovanie a obnovu rastlinných a živočíšnych druhov.

Okrem toho sa prejavuje ako pozitívna stratégia v návrhu na zlepšenie multikultúrneho prostredia rieky Dunaj, kultúrneho dialógu a ochranu jeho kultúrneho a historického dedičstva. Ako sa uvádza v správe, veríme, že realizácia tejto stratégie nesmie byť v rozpore s úlohami regionálnej a miestnej vlády, ale musí byť založená na spolupráci medzi krajinami a oblasťami v rámci tohto regiónu.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), *písomne*. – (PL) Stratégia pre podunajskú oblasť, ktorú sme pripravili a o ktorej sme dnes hlasovali, umožňuje podporu regionálnej a cezhraničnej spolupráce. Povodie rieky Dunaj v súčasnosti zjednocuje 10 európskych štátov – Nemecko, Rakúsko, Slovensko, Maďarsko, Chorvátsko, Srbsko, Bulharsko, Rumunsko, Moldavsko a Ukrajinu. Väčšina týchto štátov je členom Európskej únie alebo aspirujú na členstvo v Európskej únii. Z toho dôvodu je podunajská oblasť významným faktorom, ktorý zlučuje rozličné programy kohéznej politiky EÚ, ako aj programy pre kandidátske krajiny a krajiny zahrnuté do Európskej susedskej politiky. Dnes sme prijali určitý náčrt plánu podpory pre oblasť povodia rieky Dunaj. Ale či už program zostane len na papieri alebo sa tento model naplní špecifickým obsahom, to závisí od skutočnosti, či sa nájdú dodatočné prostriedky, ktoré neovplyvnia alebo neznížia rezervy určené pre politiku súdržnosti v jednotlivých krajinách. Dúfam, že stratégia súdržnosti pre podunajskú oblasť prispeje k nárastu prosperity a udržateľnému a trvalému rozvoju, že vytvorí nové pracovné miesta a zaistí bezpečnosť v regióne.

Petru Constantin Luhan (PPE), *písomne*. – (RO) Hlasoval som za vypracovanie rozvojovej stratégie pre podunajskú oblasť, čo nám umožní požiadať Komisiu, aby navrhla príslušný dokument tak rýchlo, ako to bude možné, a zároveň zohľadniť špecifické konzultácie s odborníkmi v príslušnej oblasti a regiónoch, identifikovať dostupné finančné zdroje a zapojiť štáty mimo územia EÚ. Táto stratégia sa musí sústrediť na

aspekty súvisiace s ochranou životného prostredia a kvalitou vody, hospodárskym potenciálom a transeurópskymi dopravnými sieťami. Uznesenie o stratégii EÚ pre podunajskú oblasť zdôrazňuje úlohu a dôležitosť rozsiahlych rokovaní s miestnymi predstaviteľmi, ktorých musí Európska komisia zorganizovať, aby mohli byť záujmy občanov prezentované čo najpresnejšie.

Uznesenie okrem toho stanovuje, že akákoľvek stratégia týkajúca sa makroregiónov musí byť začlenená do politiky súdržnosti, ktorá je koordinačnou politikou na úrovni Európskej únie. Navyše bude potrebné vykonať analýzu pridanej hodnoty, ktorú vytvorí táto stratégia z hľadiska európskej územnej súdržnosti. Myslím si, že je potrebné uviesť do súladu stratégiu TEN-T (transeurópska dopravná sieť), v ktorej Dunaj patrí do bodu 18 s novou stratégiou územného a hospodárskeho rozvoja, aby rozvoj prebehol kohéznym spôsobom.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Vzhľadom na strategický význam podunajskej oblasti vyplývajúci z jej polohy sú užšie vzťahy medzi všetkými krajinami v tomto regióne rozhodujúce, predovšetkým pre krajiny, ktoré ešte nie sú členmi EÚ. Napomôže to integráciu v prípade budúceho rozšírenia EÚ. Preto je vykonanie všetkých odporúčaní schválených v tomto návrhu uznesenia rozhodujúce v prípade, ak bude navrhovaná stratégia EÚ pre podunajskú oblasť hotová do konca roku 2010.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť predstavuje primeraný model pre koordináciu opatrení EÚ pre tento súvislý región. Popri záležitostiach týkajúcich sa samotnej rieky, ako napríklad zlepšenie kvality vody a ekologickej situácie by mohol program, ktorý má Komisia vypracovať, viesť k hospodárskym a administratívnym synergiám. Navrhnutá správa predložila v tejto súvislosti niekoľko dobrých návrhov, a preto som za ňu hlasoval.

Wojciech Micha Olejniczak (S&D), *písomne*. – (PL) Schvaľujem uznesenie o európskej stratégii pre podunajskú oblasť. Územná súdržnosť je uvedená v Lisabonskej zmluve ako jedna z priorít Európskej únie. Využívanie stratégie pre podunajskú oblasť sa týka mnohých oblastí, akými sú sociálna politika, kultúra a vzdelanie, ochrana životného prostredia, dopravná infraštruktúra a trvalý hospodársky rozvoj. Skutočnosť, že stratégia a jej riešenia majú v týchto oblastiach veľký vplyv, dokazuje, že regionálne stratégie by sa mali ďalej vypracovávať a realizovať. Podunajská oblasť potrebuje stratégiu, podporu a naše opatrenia, pretože táto záležitosť sa týka mnohých európskych krajín. Šesť z nich je členom EÚ a zvyšné štáty sú potenciálnymi kandidátmi. Vplyv regiónu je takisto dôležitý pre ostatné krajiny, ktoré s danou záležitosťou nie sú priamo prepojené.

Myšlienka založenia funkčných regiónov – makroregiónov – začala s uvedením stratégie pre oblasť Baltského mora. Stratégia pre podunajskú oblasť, ako ostatné makroregionálne stratégie, ktoré naplánovala EÚ, si kladú za hlavný cieľ posilnenie integrácie pomocou spolupráce na regionálnej a miestnej úrovni. Je veľmi dôležité, aby vlády, miestne samosprávy, mimovládne organizácie a občania spolu s Európskou úniou pracovali na rozvoji a realizácii riešení, ktoré prijali, pretože spolu s nami tvoria Európsku úniu.

Artur Zasada (PPE), *písomne*. – (PL) Mali by sme podporovať každú iniciatívu EÚ, ktorá sa zameriava na spoluprácu a posilnenie regionálnych podnetov a prispieva k zvýšenej hospodárskej spolupráci, zlepšenej dopravnej infraštruktúre a lepšej ochrane životného prostredia. Stratégia pre podunajskú oblasť potvrdzuje nárast dôležitosti makroregionálneho prístupu k regionálnej politike Európskej únie. Na jednej strane budú vďaka tomuto prijatému dokumentu posilnené vzťahy medzi starými, novými a možnými budúcimi členmi EÚ a na druhej strane vzťahy medzi strednou Európou a oblasťou Čierneho mora. Verím, že v blízkej budúcnosti sa podobným spôsobom schváli koncepcia týkajúca sa oblasti rieky Odry. Spojila by Baltské more s Jadranským a smerovala by zo Švédska cez Poľsko, Českú republiku, Slovensko a Maďarsko do Chorvátska.

Predseda júci. – To nie je možné, pán Zasada. Už som predtým vysvetlil, že vysvetlenia hlasovania o mimoriadnych uzneseniach nie sú možné. Vysvetlenia hlasovania sa môžu týkať len európskej stratégie pre podunajskú oblasť. Je mi ľúto, ale nebolo to moje rozhodnutie.

9. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

10. Vykonávacie opatrenia (článok 88 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

11. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu

12. Písomné vyhlásenia zapísané v registri (čl. 123 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

13. Zaslanie textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu

14. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu

15. Prerušenie zasadania

(Rokovanie sa skončilo o 12.45 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 10, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0498/09)

Vec: Zavádzajúce postupy adresárových spoločností

Aké poradenstvo môže poskytnúť Rada tisíckam európskych občanov, ktorí sa stali obeťami zavádzajúcich postupov adresárových spoločností, akou je napríklad spoločnosť European City Guide, ktorá sídli v Španielsku, a mnohé iné?

Môže Rada tento Parlament ubezpečiť o záväzku EÚ k ukončeniu postupov zavádzajúcej medzipodnikovej reklamy?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Vážená pani poslankyňa sa môže plne spoľahnúť na odhodlanie Rady bojovať proti zakázaným postupom zavádzajúcej reklamy, či už v transakciách medzi podnikateľmi, alebo vo vzťahu podnikateľov voči spotrebiteľom, a najmä trvať na úplnom uplatňovaní a účinnom presadzovaní smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách (pokrývajúcej vzťahy podnikateľov voči spotrebiteľom) a smernice 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame, ktorá sa týka transakcií medzi podnikateľmi a vzťahovala by sa na prípady, ktoré uviedla vážená pani poslankyňa.

Za prísne a účinné uplatňovanie týchto ustanovení však nesú zodpovednosť súdy a orgány príslušných štátov.

Preto nie je v kompetencii Rady vyjadrovať sa k nepodloženým tvrdeniam o nečestných postupoch v jednotlivých prípadoch.

Na záver dávame váženej pani poslankyni do pozornosti článok 9 smernice 2006/114/ES, ktorý od členských štátov vyžaduje, aby Komisia oznamovali všetky opatrenia prijaté počas uplatňovania smernice. Komisia doposiaľ Rade nenaznačila, že by existovali akékoľvek problémy alebo nedostatky v súvislosti s uplatňovaním smernice v ktoromkoľvek členskom štáte, a ani nepredložila žiadne návrhy na dodatočné právne opatrenia.

*
* *

Otázka č. 11, ktorú predkladá Silvia-Adriana Țicău (H-0500/09)

Vec: Ochrana infraštruktúry elektronickej komunikácie a osobných údajov

Rada ministrov pre dopravu, telekomunikácie a energetiku, ktorá zasadala v dňoch 17. až 18. decembra 2009, začlenila do svojich záverov potrebu vypracovať nový digitálny program pre Európsku úniu, ktorý by bol nástupcom stratégie i2010. Rada EÚ taktiež zdôraznila, že je dôležité vypracovávať riešenia umožňujúce elektronickej identifikácii používateľov elektronických prostriedkov a služieb, aby sa zaručila ochrana osobných údajov a zároveň súkromného života.

Aké opatrenia plánuje Rada zaradiť do budúceho digitálneho programu EÚ do roku 2020, najmä v záujme ochrany infraštruktúry elektronickej komunikácie a rozvíjania riešení, ktoré umožnia elektronickej identifikácii používateľov elektronických prostriedkov a služieb, aby sa zaručila ochrana osobných údajov a zároveň súkromného života?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

V oblasti elektronickej identifikácie sa už robí veľa. V rámci siedmeho rámcového programu pre výskum sa začalo niekoľko nových projektov, ktoré súvisia s riadením identifikácie, a v rámci Programu na podporu

politiky informačných a komunikačných technológií (IKT) rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (PKI) prebiehajú projekty spolufinancované EÚ. Nedávno prijatá revízia regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby taktiež zlepšuje situáciu v oblasti práv občanov na súkromie.

Vážená pani poslankyňa si spomenie aj na prácu Európskej agentúry pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA) zriadenej s cieľom zvýšiť schopnosť EÚ, členských štátov a podnikateľskej komunity predchádzať problémom s bezpečnosťou sietí a informácií, riešiť ich a reagovať na ne.

Rada prijala 18. decembra 2009 závery s názvom „Obdobie po stratégii i-2010 – smerovanie k otvorenej, ekologickej a konkurencieschopnej znalostnej spoločnosti“, ktoré zdôrazňujú význam vývoja riešení elektronickej identifikácie, ktoré zaručia ochranu údajov a rešpektovanie súkromia občanov, ako aj lepšiu kontrolu nad ich osobnými informáciami nachádzajúcimi sa na internete. Rada okrem toho prijala uznesenie o prístupe Európy k bezpečnosti sietí a informácií založenom na spolupráci, ktoré zdôrazňuje význam zdokonalenej a holistickej európskej stratégie pre bezpečnosť sietí a informácií.

Vo svojich záveroch a v uznesení Rada vyzýva Komisiu, aby predložila vlastné návrhy. Nový digitálny program, ku ktorému prispeli aj decembrové závery, sa očakáva už na jar tohto roku.

Rada je pripravená pracovať na posilnení bezpečnosti sietí. Budúci rozvoj internetu a nových a atraktívnych služieb závisí do veľkej miery od týchto otázok. Každý nový návrh Komisie veľmi pozorne preskúmame.

*
* *

Otázka č. 12, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0502/09)

Vec: Podfuk spoločnosti Fortuna s pôdou

Mnohí investori z Írska stratili veľké sumy peňazí v pochybnom systéme investovania, ktorý vytvorila španielska spoločnosť so sídlom vo Fuengirole. Aké opatrenia možno prijať na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni EÚ na pomoc týmto investorom, z ktorých mnohí stratili všetky svoje celoživotné úspory, s cieľom nahradiť im ich investície?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Rozumieme obavám všetkých investorov, ktorí prišli o svoje úspory, ako aj tých, ktorí investovali pod záštitou spoločnosti spomenutej váženým pánom poslancom.

Teraz je však na príslušných orgánoch členských štátov, ktoré sa zaoberajú touto alebo podobnými záležitosťami, aby prijali potrebné opatrenia s cieľom pristúpiť k vyšetrovaniu a dotknutým investorom naozaj pomôcť.

Španielske orgány už začali s vyšetrovaním trestných činov v tejto oblasti, ale nie je v kompetencii predsedníctva Rady, aby sa k nemu vyjadrovalo.

*
* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0504/09)

Vec: Preskúmanie Fondu solidarity EÚ

Rada sa ešte stále nevyjadrila k návrhu zjednodušiť a zlepšiť fungovanie Fondu solidarity EÚ (2005/0033), odkedy ho Európsky parlament prijal v prvom čítaní v roku 2006. V posledných rokoch Európu častejšie zasiahli nepriaznivé poveternostné podmienky. Nedávne záplavy v Írsku napríklad vážne poškodili mnohé domy, podniky, farmy, cesty a dodávky vody. Je nevyhnutné, aby reforma Fondu solidarity EÚ dostala prednosť.

Aké opatrenia prijme nadchádzajúce predsedníctvo s cieľom odblokovať situáciu v Rade?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Fond solidarity EÚ vznikol ako reakcia na mimoriadne katastrofálne záplavy, ktoré zasiahli strednú Európu v lete roku 2002. Komisia predložila Rade 6. apríla 2005 návrh na revíziu nariadenia, ktorý mal predovšetkým rozšíriť rozsah nariadenia aj na neprírodné katastrofy, znížiť prahovú hodnotu pre poškodenie spôsobené následkom katastrofy a zahrnúť doň dodatočné politické kritérium. Vo svojom stanovisku z mája 2006 Európsky parlament schválil tento návrh s niekoľkými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi.

Napriek tomu viedli po preskúmaní tohto návrhu diskusie v Rade k záveru, že revízia nariadenia navrhovaná Komisiou nemá dostatočnú podporu.

*
* *

Otázka č. 14, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0507/09)

Vec: Zmena demografickej štruktúry členských štátov Európskej únie

Všimla si Rada výraznú zmenu demografickej štruktúry členských štátov Európskej únie? Táto skutočnosť je dôsledkom jednak rýchleho starnutia obyvateľstva 27 členských štátov a jednak podstatného nárastu počtu prisťahovalcov pochádzajúcich z mimoeurópskych krajín.

Má Rada v úmysle vypracovať projekt, prostredníctvom ktorého sa na území EÚ podporí politika pôrodnosti a rodiny, aby sa zvrátil daný trend?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Demografický problém je jedným z dlhodobých problémov Únie. Skutočne je veľmi úzko prepojený s problematikou rodiny, ako zdôraznil vážený pán poslanec.

Za tvorbu a realizáciu konkrétnych rozhodnutí v oblasti rodinných politík sú však naďalej zodpovedné členské štáty. V oblasti sociálnej politiky môže Únia v súlade so zmluvami podporovať a dopĺňať „činnosti členských štátov prostredníctvom podnetov zameraných na zvyšovanie vedomostí, rozvoja výmeny informácií a osvedčených postupov, podpory inovačných prístupov a vyhodnocovania skúseností“⁽⁴⁾.

Demografické a sociálne záležitosti vrátane záležitostí z oblasti rodiny však naďalej podľa potreby ostávajú v programe Rady. Rada schválila 30. novembra 2009 stanoviská, ktoré pripravili Výbor pre sociálnu ochranu a výbory pre zamestnanosť k budúcnemu programu Únie po roku 2010, podľa ktorých sú pre stratégiu Únie po roku 2010 naďalej kľúčové „predĺženie pracovného života, podpora lepšieho zosúladenia pracovného a súkromného života“⁽⁵⁾ a podľa ktorých zásadnými výzvami európskej stratégie pre zamestnanosť zostávajú starnutie obyvateľstva a globalizácia⁽⁶⁾.

Navyše vo svojich záveroch⁽⁷⁾ Rada pripustila, že „s ohľadom na demografické zmeny sa očakáva, že v priebehu ďalších desaťročí dôjde k poklesu podielu obyvateľstva v produktívnom veku a že v Európe sa počet osôb v produktívnom veku, ktoré podporujú jednu staršiu osobu, zníži zo štyroch iba na dve. V tejto súvislosti sú politiky zamerané na posilnenie rodovej rovnosti a na zlepšenie zosúladenia pracovného, rodinného a súkromného života kľúčovo dôležité pre dosiahnutie spoločne stanovených cieľov v oblasti vyššej miery zamestnanosti, ako aj hospodárskeho rastu a sociálnej súdržnosti v Európskej únii“.

A napokon vo svojom programe v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí⁽⁸⁾ španielske predsedníctvo uznáva, že k demografickému starnutiu obyvateľstva sa v Európe začína pristupovať nielen ako ku problému, ale aj ako k príležitosti pre sociálne politiky.

(4) Článok 153 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní EÚ

(5) Dok. 15859/09

(6) Dok. 15529/09

(7) Prijaté Radou pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) 30. novembra 2009, dok. 16214/09.

(8) Pripravené v spolupráci troch španielskych ministerstiev, t. j. ministerstva práce a prisťahovalectva, ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí a ministerstva pre rovnosť.

Domnieva sa, že je pravý čas na to, aby EÚ prijala iniciatívu na podporu aktívneho starnutia. Napríklad podporuje možné rozhodnutie Komisie vyhlásiť rok 2012 za Európsky rok aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity. Okrem toho zorganizuje konferenciu na tému aktívneho starnutia, ktorá sa uskutoční 29. – 30. apríla 2010 v španielskej provincii La Rioja.

Španielske predsedníctvo bude taktiež podporovať spoločnú prácu členských štátov s cieľom lepšie reagovať na dôležité sociálne a demografické zmeny, ktorým čelia, napríklad prostredníctvom intenzívnejšej výmeny informácií, vedomostí a osvedčených postupov. Dôraz sa bude klásť na rôzne iniciatívy v prospech zosúladenia pracovného, osobného a rodinného života, ako aj na zvyšovanie miery zamestnanosti, najmä u starších pracovníkov.

*
* *

Otázka č. 15, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikiene (H-0002/10)

Vec: Vykonávanie priorít španielskeho predsedníctva v oblasti vzťahov medzi EÚ a Latinskou Amerikou

Jednou z kľúčových priorít španielskeho predsedníctva sú vzťahy medzi EÚ a Latinskou Amerikou.

Čo by chcelo španielske predsedníctvo dosiahnuť v oblasti medzinárodného obchodu s Latinskou Amerikou?

Bude počas španielskeho predsedníctva uzatvorená dohoda o voľnom obchode s krajinami ako Kolumbia a Peru? Aké najdôležitejšie problémy je ešte treba vyriešiť?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Posilnenie vzťahov medzi EÚ a Latinskou Amerikou je skutočne jednou z kľúčových priorít španielskeho predsedníctva.

V návrhu 18-mesačného programu⁽⁹⁾ španielskeho a budúceho belgického a maďarského predsedníctva predsednícka trojka zdôraznila, že by sa mal klásť veľký dôraz na uzavretie dohôd o pridružení s krajinami Stredoamerického spoločenstva, viacstrannej obchodnej dohody s krajinami Andského spoločenstva, ako aj na obnovenie a napredovanie rokovaní o dohode o pridružení so zoskupením Mercosur.

V súvislosti s rokovaniami o dohode o pridružení so Strednou Amerikou prebiehajú rozhovory s krajinami Strednej Ameriky podľa predbežného kalendára pre pokračovanie v rokovaníach s ohľadom na ich uzatvorenie do apríla tohto roku. V tejto súvislosti musíme najmä vidieť, ako sa vyvinie situácia v Hondurase v budúcich mesiacoch, ktoré budú nasledovať po nedávnych udalostiach v tejto krajine.

Pokiaľ ide konkrétne o „viacstrannú obchodnú dohodu“ (dohodu o voľnom obchode) s Kolumbiou a Peru, rokovania pokročili a španielske predsedníctvo sa zo všetkých síl vynasnaží o to, aby sa uzavreli v priebehu prvého polroku 2010. Ďalšie kolo rokovaní sa uskutoční tento týždeň v peruánskej Lime. Stále treba vyriešiť niekoľko problémov, ako napríklad obchodné otázky (prístup na trhy, pravidlá označovania pôvodu, otázky duševného vlastníctva) a zavedenie tzv. „politických doložiek“ (o ľudských právach a zbraniach hromadného ničenia). Kolumbia aj Peru už však prejavili vôľu prijať kompromisy a vyhliadky na uspokojivý výsledok rokovaní sú dobré. Ak dosiahneme dohodu v najbližšej budúcnosti, zavedú sa postupy, ktoré sa majú podpísať popri samite EÚ a krajín Latinskej Ameriky a Karibiku v Madride 17. – 18. mája.

Úlohu Európskeho parlamentu v procese, ktorý povedie k uzatvoreniu a nadobudnutiu platnosti spomenutých medzinárodných dohôd, určujú nové ustanovenia Lisabonskej zmluvy v súlade s právnym základom dohody.

Keď boli v roku 2004 rokovania so združením Mercosur prerušené, bol už dosiahnutý veľký pokrok v politickom dialógu a spolupráci. Európska únia ako celok, a predovšetkým španielske predsedníctvo, prikladá veľký význam obnoveniu rokovaní, ktoré by mohli v prípade vytvorenia vhodných podmienok pokračovať. Tieto podmienky treba pozorne preskúmať pred rozhodnutím EÚ pokračovať v rokovaníach.

⁽⁹⁾ Dok. 16771/09

*
* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0004/10)

Vec: Súhlas Európskej únie s tým, aby sa s nacistami zaobchádzalo ako s hrdinami

18. decembra, niekoľko hodín predtým, čo vláda Gruzínska vyhodila do vzduchu protifašistický pamätník v meste Kutajsi, Generálne zhromaždenie OSN prijalo rezolúciu, v ktorej odsúdilo snahy o ospravedlnenie fašizmu niekoľkých európskych krajín a členských štátov EÚ, medzi nimi baltských štátov a iných, ktoré volajú na slávu hrdinom – členom fašistického gangu „Waffen SS“; v tom istom čase vlády rozhodujú o zbúraní a rozmontovaní pamätníkov, ktoré pripomínajú hnutie protifašistického odboja a víťazstvo ľudu. Za rezolúciu hlasovala veľká väčšina členských štátov OSN (127), Spojené štáty boji jedinou krajinou, ktorá hlasovala proti a ktorú podporilo 27 členských štátov EÚ, ktoré sa hlasovania zdržali.

Na základe uvedených skutočností môže Rada povedať, či: Skutočnosť, že sa EÚ zdržala hlasovania za prijatie tejto rezolúcie, predstavuje súhlas a podporu glorifikácii a rehabilitácii fašistických skupín a kolaborantov nacistických vojnových zločincov v niektorých členských štátoch a iných európskych krajinách? EÚ a Rada súhlasia s ničením pamätníkov pripomínajúcich víťazstvo antifašizmu v členských štátoch a iných krajinách? Odmietnutie EÚ odsúdiť glorifikáciu fašistickej viny zo zločinov proti ľudskosti predstavuje súčasť historicky ignorantského pokusu porovnávať nacizmus s komunizmom?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Európska únia vždy jasne dávala najavo svoje pevné odhodlanie v globálnom boji proti rasizmu, rasovej diskriminácii, xenofóbii a s nimi súvisiacej netolerancii. Znovu ho zopakovala vo vyhlásení švédskeho predsedníctva v mene EÚ, ktorým objasnila svoje rozhodnutie zdržať sa hlasovania na 64. zasadnutí tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN o uznesení týkajúcom sa „Nepripustnosti určitých postupov, ktoré prispievajú k podnecovaniu súčasných foriem rasizmu, rasovej diskriminácie, xenofóbie a s nimi súvisiacej netolerancie.“

Ako sa uvádza v tomto vyhlásení, v priebehu rokovaní o texte vyjadrila EÚ svoju dobrú pripravenosť nájsť spôsoby, ako zabezpečiť, aby uznesenie predstavovalo skutočnú a serióznu reakciu na súčasné formy rasizmu, rasovej diskriminácie, xenofóbie a s nimi súvisiacej netolerancie.

Bohužiaľ, niektoré z najvážnejších obáv vyjadrených EÚ aj inými delegáciami neboli zohľadnené. Ako aj v predchádzajúcich rokoch, namiesto toho, aby sa návrh textu komplexne zaoberal problémami ľudských práv spojenými s rasizmom a rasovou diskrimináciou, z ktorých najvážnejším je obnovenie rasistického a xenofóbneho násillia, presadzoval selektívny prístup bez ohľadu na tieto vážne obavy a v podstate od nich odvieďol pozornosť.

Zvlášť poľutovaniahodným príkladom nedostatkov textu je použitie nepresných citácií z rozsudku Norimberského tribunálu.

Čo je však zásadné, text zlyhal aj vo vyjadrení základného stanoviska, že boj proti rasizmu, rasovej diskriminácii, xenofóbii a s nimi súvisiacej netolerancii musí byť v súlade s ustanoveniami článkov 4 a 5 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a nesmie narúšať iné uznané ľudské práva a základné slobody.

A napokon, text uznesenia sa usiloval o narušenie slobody osobitného spravodajcu OSN informovať Radu OSN pre ľudské práva a Valné zhromaždenie OSN o všetkých aspektoch súčasných foriem rasizmu, rasovej diskriminácie a xenofóbie.

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti sa EÚ rozhodla zdržať hlasovania.

*
* *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Charalampos Angourakis (H-0005/10)**Vec: Zatknutie starostu Nazaretu**

Dňa 29. decembra bol do domu Rameza Jeraisyho, starostu Nazaretu, ktorý spolupracuje s izraelskou komunistickou stranou v Demokratickom fronte za rovnosť a mier, hodený granát.

Tento útok sa stal v deň výročia vražedného izraelského útoku na Gazu a súvisí so zvýšenou agresivitou izraelského štátu a čoraz častejšími protikomunistickými a protidemokratickými útokmi. V rovnakom čase boli zakázané verejné demonštrácie a začalo sa prenasledovanie Muhammada Barakeha, poslanca Knessetu a člena ústredného výboru izraelskej komunistickej strany, za jeho protivojnové aktivity.

Odsúdi Rada tieto protikomunistické a protidemokratické útoky Izraela?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2010 v Štrasburgu.

Ďakujem váženému pánovi poslancovi Európskeho parlamentu za otázku.

Násilné útoky proti občanom, či už ide alebo nejde o verejných činiteľov a bez ohľadu na ich politické názory, sú trestnými činmi a musia sa vyšetriť a trestne stíhať prostredníctvom príslušných súdnych postupov. Okrem toho je akýkoľvek politicky motivovaný násilný útok nezlučiteľný so základnými demokratickými hodnotami Európskej únie, najmä slobodou prejavu a politickej orientácie, nediskrimináciou a princípmi právneho štátu. To sa vzťahuje aj na prípady, v ktorých sú občania z politických dôvodov prenasledovaní svojimi vládami alebo službami štátneho aparátu.

Pokiaľ ide o udalosti, ktoré spomína vážený pán poslanec, neexistuje dôkaz o politickej motivácii ani v prípade útoku ručným granátom na dom starostu Nazaretu, ktorý momentálne vyšetruje izraelská polícia, ani v prípade prenasledovania poslanca Knessetu Muhammada Barakeha, ktorý sa sám rozhodol vzdať svojej poslaneckej imunity. Konflikt v Gaze zo začiatku roka 2009 bol predmetom mnohých vyhlásení EÚ vrátane Rady, ktoré zdôrazňovali okrem iného aj to, že všetky strany musia rešpektovať ľudské práva a dodržiavať medzinárodné humanitárne právo.

Váženého pána poslanca chcem uistiť, že Rada venuje demokratickým hodnotám a zásadám zvláštnu pozornosť a je pripravená odsúdiť ich porušenie, ak je to potrebné a ak o ňom existuje jasný dôkaz.

*
* *

OTÁZKY PRE KOMISIU**Otázka č. 18, ktorú predkladá Liam Aylward (H-0488/09)****Vec: Bezpečnosť výrobkov a ich spätné prevzatie**

Aké opatrenia plánuje Komisia prijať v súvislosti s obavami, ktoré vyvolala bezpečnosť niektorých detských kočíkov a hračiek predávaných v Únii, aby zabezpečila ochranu európskych spotrebiteľov, najmä detí, a aby zabezpečila, že sa nezvýši počet prípadov, keď je nutné spätné prevzatie?

Čo môže Komisia ešte urobiť, aby zabezpečila, že spätné prevzatie chybných a nebezpečných výrobkov sa uskutoční čo najefektívnejšie a najrýchlejšie, aby sa to čo najmenej dotklo spotrebiteľov?

Odpoveď

Hračky a výrobky pre deti nie sú ako ostatné spotrebné výrobky. Bezpečnosť hračiek a výrobkov pre deti je jednou z najvyšších priorít portfólia bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov.

Komisia v poslednej dobe vykonala celý rad činností zameraných na zvýšenie úrovne bezpečnosti hračiek a výrobkov pre deti v Európe. Komisia podporila prijatie právnych predpisov a noriem, ktoré boli posilnené finančnou podporou opatrení v oblasti dohľadu nad cezhraničnými trhmi, spolupracovala s hračkárskym priemyslom a rokovala s našimi medzinárodnými partnermi.

Osemnásteho júna 2009 bola prijatá nová smernica o bezpečnosti hračiek 2009/48/ES⁽¹⁰⁾. Vďaka našim konštruktívnym rozpravám smernica teraz obsahuje sprísnené bezpečnostné požiadavky a je možné rýchlo ju prispôsobiť novo identifikovaným rizikám, najmä pokiaľ ide o chemikálie.

Bezpečnosť výrobkov používaných na účely všeobecnej starostlivosti o deti, ako sú kočíky alebo detské postielky, upravuje smernica 2001/95/ES⁽¹¹⁾ o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Smernica ukladá všetkým subjektom zapojeným do zásobovacieho reťazca všeobecnú povinnosť sprístupniť na trhu len bezpečné výrobky. Bezpečnosť detí je v centre záujmu aj pri uplatňovaní týchto právnych predpisov.

Kritériá stanovuje niekoľko európskych noriem. Príslušnú normu týkajúcu sa bezpečnosti hračiek bude treba prepracovať, aby bola v súlade s novou smernicou o bezpečnosti hračiek. Nedávno sa vykonalo hodnotenie niektorých výrobkov používaných na účely starostlivosti o deti, ktoré sa bežne používajú pri kŕmení, spaní, kúpaní alebo odpočívaní dojčiat a malých detí. Na základe výsledkov tohto hodnotenia bude Komisia v blízkej dobe v rámci rozsiahlejších opatrení v tejto oblasti požadovať prijatie nových európskych bezpečnostných noriem týkajúcich sa pomocného vybavenia na kúpanie, ako sú kúpacie vaničky pre dojčatá alebo kúpacie kruhy, a výrobkov určených pre deti na spanie.

Od konca roku 2008 poskytla Komisia 0,5 milióna EUR na posilnenie koordinovaných opatrení pre dohľad v oblasti hračiek pre malé deti. Orgány z 15 európskych krajín už otestovali 200 vzoriek hračiek s cieľom určiť riziká drobných častí (vrátane magnetov) a ťažkých kovov. Hračky, u ktorých sa zistilo, že nevyhovujú požiadavkám a sú nebezpečné, sa sťahujú z trhu.

Komisia tiež vyzvala výrobcov hračiek, aby zintenzívnili opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa vyrábali a na európskom trhu predávali len bezpečné hračky. Dvoma dobrovoľnými dohodami so združením Toy Industries of Europe a zástupcami maloobchodných predajcov a dovozcov hračiek bol hračkársky priemysel zapojený do množstva aktivít, ako je vzdelávanie a odborná príprava alebo vypracúvanie usmernení, ktoré spoločnostiam pomôžu vytvoriť náležité systémy kontroly bezpečnosti.

Pokiaľ ide o medzinárodné aktivity, spolupráca s Čínou už priniesla konkrétne výsledky v podobe zablokovania stoviek nebezpečných hračiek a výrobkov určených na starostlivosť o deti na čínskych hraniciach a početných odobratí licencií čínskymi úradmi. Odborníci na bezpečnosť hračiek z EÚ, Číny a tiež z USA pravidelne diskutujú o bezpečnosti hračiek, spoločných záujmoch, možných opatreniach a priestore pre zblížovanie príslušných požiadaviek.

Keďže za bezpečnosť výrobkov sú v prvom rade zodpovedné podnikateľské subjekty, mali by vždy zaujímať aktívny postoj a možné problematické oblasti identifikovať už vo výrobnej fáze. Keď dôjde k incidentom, mali by existovať príslušné postupy na rýchle zorganizovanie dobre cieleného spätného prevzatia. Mnohé spoločnosti svoju zodpovednosť vyplývajúcu z právnych predpisov v oblasti bezpečnosti výrobkov berú vážne a konajú pohotovo. Keďže však určití hráči nie sú schopní vykonávať náležité riadenie rizík, musia mať vnútroštátne orgány na presadzovanie práva zaručené potrebné prostriedky na monitorovanie ich činnosti a nariadenie dodatočných reštriktívnych opatrení, ak opatrenia prijímané dobrovoľne možno považovať za oneskorené alebo nedostatočné na riešenie všetkých rizík. Práve preto Komisia vrelo víta silný záujem a vedúcu úlohu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) v diskusii o posilnení dohľadu nad trhom v oblasti bezpečnosti spotrebiteľov.

*
* *

Otázka č. 20, ktorú predkladá Silvia-Adriana Țicău (H-0501/09)

Vec: Európsky rámec pre elektronickú fakturáciu (e-fakturácia)

V roku 2007 Komisia spolupracovala so skupinou odborníkov zastupujúcich bankové subjekty a podniky, ako aj s normalizačnými orgánmi, aby bolo možné zistiť existujúce prekážky a vymedziť európsky rámec s cieľom podporiť prechod na elektronickú fakturáciu.

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek, Ú. v. EÚ L 170 z 30.6.2009.

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, Ú. v. ES L 11 z 15.1.2002.

V roku 2008 Komisia vytvorila pracovnú skupinu, ktorej úlohou bolo vymedziť do konca roka 2009 európsky rámec pre elektronickú fakturáciu. Vzhľadom na výhody, ktoré by takýto európsky rámec priniesol tak pre podniky, ako aj pre finančné a daňové orgány, mohla by Komisia uviesť, aké výsledky dosiahla skupina odborníkov poverená v roku 2008 vytvorením tohto rámca, a najmä, aké opatrenia zamýšľa prijať a aký by bol ich harmonogram plnenia v záujme rozvíjania a uplatňovania európskeho rámca pre elektronickú fakturáciu?

Odpoveď

V porovnaní s papierovými faktúrami ponúkajú elektronické faktúry značné ekonomické výhody, a to pre spoločnosti všetkých veľkostí. Potenciál, ktorý ponúka elektronická fakturácia, však zostáva z väčšej časti nevyužitý, najmä medzi malými a strednými podnikmi z dôvodu pretrvávajúcej existencie regulačných a technických bariér voči jej úplnému uplatneniu. Koncom roka 2007 vytvorila Komisia nezávislú skupinu odborníkov. Skupina mala navrhnúť európsky rámec pre elektronickú fakturáciu (EEIF), ktorého úlohou by bola podpora poskytovania služieb elektronickej fakturácie v celej Európe na princípe otvorenosti, konkurencieschopnosti a kompatibility.

V novembri 2009 skupina odborníkov dokončila svoju prácu a prijala konečnú správu, ktorá zahrnovala navrhnutý EEIF. Hlavné bariéry v realizácii elektronickej fakturácie identifikované skupinou odborníkov zahŕňujú: nesúlad medzi rôznymi členskými štátmi EÚ v regulačných požiadavkách na elektronické faktúry, najmä pokiaľ ide o akceptáciu elektronických faktúr daňovými orgánmi na účely DPH; nedostatočnú technickú kompatibilitu medzi existujúcimi riešeniami elektronickej fakturácie; nedostatok spoločných obsahových štandardov pre elektronické faktúry. Navrhovaný EEIF rieši tieto problémy kódexom postupov na dodržiavanie právnych a fiškálnych zásad, ktorý je zosúladený s revidovanou smernicou o DPH navrhnutou Komisiou. EEIF ďalej obsahuje súbor odporúčaní pre kompatibilitu a usmernenia týkajúce sa obsahových noriem. Rámec je založený na požiadavkách v oblasti podnikania s osobitným zameraním na malé a stredné podniky.

Európska komisia správu skupiny odborníkov zverejnila na internetovej stránke Európskej únie Europa a jej odporúčania sú v súčasnosti predmetom verejnej konzultácie, ktorá je otvorená všetkým zainteresovaným stranám do konca februára 2010⁽¹²⁾. O výsledkoch verejnej konzultácie a odporúčaní skupiny odborníkov sa bude diskutovať aj na konferencii na vysokej úrovni o elektronickej fakturácii, ktorá je momentálne naplánovaná na apríl 2010 a ktorá sa bude konať pod záštitou španielskeho predsedníctva.

Na základe správy skupiny odborníkov a verejnej konzultácie Európska komisia posúdi, či budú požadované ďalšie iniciatívy, najmä iniciatívy na odstránenie prekážok na úrovni EÚ, aby sa využili výhody z hľadiska konkurencieschopnosti, ktoré vyplývajú z prechodu na elektronickú fakturáciu v celej Európe. Na základe výsledkov tohto posúdenia Komisia zváži, ktoré ďalšie kroky treba vykonať, aby sa zavedenie elektronickej fakturácie presadilo do jesene 2010. Okrem toho by Komisia chcela pripomenúť svoj návrh na revíziu smernice o DPH, najmä pokiaľ ide o akceptovanie elektronickej fakturácie, o ktorom práve rokujú spoloční zákonodarcovia.

*
* *

Otázka č. 21, ktorú predkladá Bernd Posselt (H-0480/09)

Vec: Hodnota odborného výcviku a výmen

Aké kroky podniká Komisia, aby zvýšila hodnotu odborného výcviku porovnaní s akademickým vzdelaním v EÚ, a aké perspektívy do budúcnosti má cezhraničná výmena mladých ľudí v oblasti odborného výcviku?

Odpoveď

Komisia podporuje účasť na všeobecnom vzdelávaní, ako aj na odbornej príprave, pričom berie do úvahy najmä rastúci dopyt spoločnosti po odbornej príprave v dôsledku krízy a starnutia obyvateľstva.

V rámci takzvaného kodanského procesu Komisia spoločne s členskými štátmi už nejaký čas intenzívne pracuje na zvýšení kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy (OVP).

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=3875&lang=en

Ústrednou časťou procesu je vypracúvanie spoločných európskych rámcov a nástrojov na zvýšenie vzájomnej dôvery, transparentnosti, uznávania a kvality kvalifikácií, aby sa uľahčila mobilita študentov medzi krajinami a medzi vzdelávacími systémami.

Najdôležitejšími z týchto nástrojov sú európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie (EKR), Europass, Európsky systém kreditov pre OVP (ECVET) a európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQARF).

Súčasť programu celoživotného vzdelávania na roky 2007 – 2013 Leonardo da Vinci (LdV) poskytuje významnú finančnú podporu pre vykonávanie politík v oblasti OVP, ako aj pre cezhraničnú mobilitu študentov a učiteľov v rámci OVP. V roku 2008 mohlo prostredníctvom programu LdV obdobie mobility využiť celkovo 67 740 osôb. Keďže to však predstavuje len 1% celkového cieľového obyvateľstva, je potrebná tiež podpora vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych aktérov a zainteresovaných strán, aby sa mobilita stala normou, nie výnimkou. V rámci iniciatívy EÚ 2020 Komisia zvažuje novú ambicióznú iniciatívu Mládež v pohybe, ktorou by sa mala posilniť študentská mobilita mladých ľudí na všetkých úrovniach vzdelávania.

*
* *

Otázka č. 22, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0482/09)

Vec: Ovpľyňovanie výsledkov futbalových zápasov – zlý príklad pre mladých ľudí

Minulú sezónu sa na základe správy, ktorú vypracovala Únia európskych futbalových zväzov (UEFA), odhalil škandál s ovplyvňovaním výsledkov zápasov. Takéto incidenty rozhodne dávajú zlý príklad mladým ľuďom a deformujú športový étos, ktorý podkopávajú obrovské sumy peňazí, ktoré prechádzajú z rúk do rúk v rámci stávkovania a hazardných hier.

So zreteľom na článok 165 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý stanovuje, že „činnosť EÚ sa zameriava na rozvoj európskeho rozmeru v športe podporovaním spravodlivosti a otvorenosti pri športových súťažiach a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za šport, ako aj ochranou fyzickej a morálnej integrity športovcov, najmä mladých športovcov“, môže Komisia odpovedať na tieto otázky:

Preskúmala Komisia túto záležitosť a ak áno, aký je jej názor na vec? Prijatie akých opatrení voči zväzom, družstvám, manažérom a hráčom zapojeným do tohto škandálu očakáva Komisia od UEFA? Aké opatrenia plánuje Komisia prijať vzhľadom na obrovské sumy, ktoré sa každoročne investujú do legálneho či nelegálneho stávkovania, čo predstavuje neustály podnet k ovplyvňovaniu športových podujatí?

Odpoveď

Ovplyvňovanie výsledkov zápasov narušuje spoločenské a výchovné funkcie športu. Deformuje étos profesionálneho, ako aj amatérskeho športu, pretože priamo ohrozuje integritu športových súťaží. Prípady ovplyvňovania výsledkov zápasov sa často spájajú s nezákonnými hazardnými hrami a korupciou a väčšinou sú do nich zapojené medzinárodné zločinecké siete.

V dôsledku celosvetovej popularity športu a cezhraničnej povahy prenosov športových podujatí a hazardných hier rozmer problému často presahuje rámec pôsobnosti vnútroštátnych orgánov. V súlade s článkom 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa uvádza, že činnosť Únie sa zameriava na rozvoj európskeho rozmeru v športe podporovaním spravodlivosti a otvorenosti pri športových súťažiach a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za šport, a v reakcii na výzvy zainteresovaných strán v oblasti športu bude Komisia riešiť otázku ovplyvňovania výsledkov zápasov, pretože by mohlo narušiť hodnotu športu v Európe.

V tejto súvislosti Komisia s Úniou európskych futbalových zväzov (UEFA) konzultovala nedávne škandály s ovplyvňovaním výsledkov zápasov, ktoré vyšetrojú nemecké orgány. Komisia ponúkla UEFA svoju podporu pri zvyšovaní informovanosti o problémoch súvisiacich s ovplyvňovaním výsledkov zápasov na úrovni EÚ.

Pokiaľ ide o nezákonné hazardné hry, Komisia si nie je vedomá žiadnych obvinení z ovplyvňovania výsledkov zápasov voči renomovaným európskym prevádzkovateľom. Ich služby v rámci svojej práce na vnútornom trhu služieb v oblasti legálneho cezhraničného športového stávkovania monitoruje viacero regulačných orgánov členských štátov, ktoré s poskytovateľmi služieb v oblasti legálneho internetového športového stávkovania úzko spolupracujú na odhaľovaní nezákonných činností. Navyše samotní bookmakeri spolu so športovými federáciami zaviedli samoregulačné systémy včasného varovania na odhaľovanie podvodných činností, ku ktorým dochádza v rámci jednotlivých športových podujatí, aby prilákali zákazníkov.

Pokiaľ ide o širší problém korupcie, Komisia práve vytvára mechanizmus monitorovania úsilia členských štátov v boji proti korupcii vo verejnom aj súkromnom sektore.

Komisia podporí športové hnutie a ďalšie príslušné zainteresované strany (napr. stávkové spoločnosti a médiá) v úsilí skončiť s prípadmi ovplyvňovania výsledkov zápasov na európskej úrovni. V tomto zmysle Komisia podporuje druhy partnerstiev, kde zainteresované strany v oblasti športu spolupracujú so stávkovými spoločnosťami na vytváraní systémov včasného varovania s cieľom predísť podvodom a škandálom s ovplyvňovaním výsledkov športových zápasov, ktoré sú príkladom dobrého riadenia v oblasti športového stávkovania.

Komisia bude tiež podporovať spoluprácu medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom nájsť čo najúčinnšie spôsoby boja proti ovplyvňovaniu výsledkov zápasov a iným formám korupcie a finančných trestných činov v európskom športe.

*
* *

Otázka č. 23, ktorú predkladá Ernst Strasser (H-0497/09)

Vec: Plánované opatrenia v novej oblasti právomocí – v oblasti športu

Potom ako nadobudne platnosť Lisabonská zmluva, bude oblasť športu patriť medzi právomoci Európskej únie.

Aké opatrenia zamerané na podporu, koordináciu alebo doplnenie opatrení, ktoré členské štáty prijali v tejto oblasti, plánuje prijať Komisia počas nasledujúcich 12 mesiacov?

Odpoveď

Pokiaľ ide o uplatňovanie nových ustanovení týkajúcich sa športu, úlohou Komisie je navrhovať vhodné opatrenia na dosiahnutie cieľov stanovených v zmluve. Hlavnou zásadou Komisie bude zaistiť pri akýchkoľvek navrhnutých činnostiach pridanú hodnotu EÚ. Presnejšie povedané, o jednotlivých opatreniach rozhodne nová nastupujúca Komisia.

Pred vypracovaním návrhov Komisia v prvej polovici roku 2010 pravdepodobne zorganizuje širokú verejnú konzultáciu vrátane cieľenej diskusie s členskými štátmi a športovým hnutím. Budúce návrhy budú pravdepodobne zohľadňovať výsledky tejto konzultácie a diskusie a takisto budú čerpať zo skúseností získaných pri uplatňovaní Bielej knihy o športe z roku 2007⁽¹³⁾, ktorá sa venovala spoločenským a hospodárskym otázkam a otázkam riadenia. Na tomto základe budú návrhy Komisie na opatrenia EÚ okrem iného určite zamerané na podporu dobrého riadenia a spoločenských, zdravotných a výchovných funkcií športu.

Vykonávaním prípravných akcií v oblasti športu v rokoch 2009 a 2010, ako ich navrhol Európsky parlament, už dochádza k poskytovaniu podpory z rozpočtu EÚ činnostiam s viacerými aktérmi v takých oblastiach, ako sú zdravie, vzdelávanie, rovné príležitosti, boj proti dopingu a dobrovoľníctvo, čo Komisii určite pomôže navrhnúť vhodné témy športového programu.

Komisia bude s Parlamentom a Radou úzko spolupracovať na tom, aby sa zabezpečilo koherentné vykonávanie týchto nových kompetencií.

*
* *

Otázka č. 24, ktorú predkladá Morten Messerschmidt (H-0474/09)

Vec: Turecká hrozba zákazu vstupu pre Geerta Wildersa

Turecká vláda hrozí, že odmietne povoliť vstup do krajiny celej delegácii poslancov holandského parlamentu, ak sa tejto cesty, plánovanej na január 2010, zúčastní aj Geert Wilders zo Strany za slobodu.

Ak zvážime, že holandská delegácia sa chystá navštíviť štát, ktorý požiadal o prijatie do EÚ, a od ktorého sa teda dá očakávať zásadné chápanie takých hodnôt, ako je demokracia a sloboda prejavu, sú hrozby Turecka podľa názoru predkladateľa otázky priam groteskné.

⁽¹³⁾ KOM(2007) 391 v konečnom znení.

Pôvodcom týchto hrozieb je pritom turecký minister zahraničných vecí, člen islamisticky orientovanej vládnej strany.

Myslí si Komisia, že hrozba tureckej vlády odmietnuť vstup do Turecka holandskému politikovi riadne zvolenému v priamych voľbách, je prejavom pokrokového a demokratického zmýšľania, ktoré možno považovať za jednu zo základných podmienok prijatia krajiny do EÚ? Zastáva Komisia okrem toho názor, že tento postup je zlučiteľný s kodanskými kritériami o demokracii, právnom štáte a ľudských právach?

V tejto súvislosti dávame do pozornosti aj článok „Tykiet truer Wilders med indrejseforbud“ uverejnený v denníku Jyllands-Posten 26. 11. 2009.

Odpoveď

V decembri 2009 zrušila delegácia poslancov dolnej komory holandského parlamentu plánovanú návštevu Turecka.

Ako dôvod zrušenia sa uvádzalo vyhlásenie hovorca tureckej vlády týkajúce sa plánovanej účasti pána Geerta Wildersa, poslanca dolnej komory holandského parlamentu. Na základe tohto vyhlásenia delegácia usúdila, že turecká vláda ich neprijme.

Predseda výboru Veľkého národného zhromaždenia Turecka pre harmonizáciu s EÚ následne vyhlásil, že tureckí poslanci vyslovujú poľutovanie nad zrušením návštevy.

Komisia si nie je vedomá toho, že by Turecko malo v úmysle odmietnuť povoliť poslancom holandského parlamentu vstup na svoje územie.

Komisia ďalej nevidí žiadnu spojitosť medzi spomínaným zrušením a kodanskými kritériami.

*
* *

Otázka č. 25, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0475/09)

Vec: Celoeurópska odborná príprava a podpora pre nezamestnaných absolventov

Vzhľadom na šokujúco vysokú mieru nezamestnanosti nedávnych absolventov vysokých škôl v celej Európe, uvažuje Komisia o vytvorení celoeurópskej siete odbornej prípravy a podpory pre týchto absolventov? Takýto projekt by mal mnohé výhody: absolventom by sa poskytla možnosť získať životne dôležité pracovné skúsenosti a prispôsobiť svoje vedomosti praktickým podmienkam pracovného života, zamedzilo by sa tzv. úniku mozgov a absolventi využívajúci svoje vedomosti by boli pre spoločnosť prínosom.

Odpoveď

Na základe lisabonskej stratégie a európskej stratégie zamestnanosti bolo riešenie nezamestnanosti mladých ľudí pre Komisiu prioritou už dlho pred vypuknutím krízy. Komisia identifikovala kľúčové problémy v spolupráci s členskými štátmi, ktoré sa zaviazali posilniť opatrenia na podporu integrácie mladých ľudí do pracovného trhu v rámci Európskeho paktu pre mládež z roku 2005. V tejto súvislosti treba osobitnú pozornosť venovať uľahčovaniu prechodu zo vzdelávacieho procesu na pracovný trh napríklad posilnením väzieb medzi vzdelávacími systémami a pracovným trhom a rozvojom praktickej prípravy v spoločnostiach (stáže).

Ešte pred vypuknutím krízy a napriek tomu, že členské štáty začali v tejto oblasti prijímať opatrenia, narážali mladí absolventi pri vstupe na trh práce na ťažkosti. Po vypuknutí krízy sa nezamestnanosť mladých ľudí dramaticky zvýšila, a to viac ako u ktorýchkoľvek iných skupín na pracovnom trhu.

Pri príprave hlavného politického programu EÚ pre budúcnosť (EÚ 2020) treba náležitú pozornosť venovať podpore prístupu mladých ľudí na trh práce a vytváraniu nových pracovných miest. Ďalej treba zlepšiť mechanizmy zabezpečenia realizácie účinnej politiky. V konzultačnom dokumente programu EU 2020 z 24. novembra 2009 identifikovala Komisia niekoľko kľúčových oblastí činnosti vrátane podpory nadobúdania nových zručností, podpory tvorivosti a inovácie a rozvoja podnikania. Stratégia EU 2020 bude tiež stavať na spolupráci v rámci politik EÚ v oblastiach vzdelávania a politiky mládeže prostredníctvom pracovných programov Vzdelávanie a odborná príprava 2020 a Mládež 2010 – 2018.

EÚ zaviedla niekoľko nástrojov určených na pomoc mladým ľuďom hľadajúcim prácu vrátane iniciatívy EURES: sekcia internetového portálu EURES je venovaná pracovným príležitostiam pre absolventov⁽¹⁴⁾. Okrem toho môžu členské štáty pri realizácii reforiem svojich vzdelávacích systémov a systémov odbornej prípravy využívať Európsky sociálny fond (ESF). Na obdobie 2007 – 2013 sa vyčlenilo 9,4 milióna EUR na podporu rozvoja systémov celoživotného vzdelávania a ďalších 12,4 milióna na zvýšenie účasti vo vzdelávaní a odbornej príprave počas celého životného cyklu.

V súvislosti s iniciatívou Komisie s cieľom rozvíjať a posilňovať dialóg a spoluprácu medzi vyšším vzdelávaním a svetom práce (KOM(2009) 158 v konečnom znení: Nové partnerstvo pre modernizáciu univerzít: Fórum EÚ pre univerzitný obchodný dialóg), Komisia v partnerstve s Ministerstvom školstva, mládeže a športu Českej republiky a Masarykovou univerzitou organizuje tematické fórum, ktoré sa bude konať 2. – 3. februára 2010 v Brne a kde sa predstavia a prerokujú už existujúce a možné opatrenia v rámci spoločnej spolupráce inštitúcií vyššieho vzdelávania, spoločností a verejných orgánov v reakcii na súčasnú krízu.

*
* *

Otázka č. 26, ktorú predkladá Sławomir Witold Nitras (H-0483/09)

Vec: Stratégia spolupráce v oblasti energetickej bezpečnosti a solidarity v rámci Lisabonskej zmluvy

Keďže 1. decembra 2009 nadobúda platnosť Lisabonská zmluva, ktorá ako prvá zmluva zohľadňuje a upravuje spoločnú politiku energetickej bezpečnosti, ako aj solidaritu členských štátov v tejto oblasti, chcem sa Komisie opýtať, aká je jej stratégia a vízia danej politiky so zreteľom na novú zmluvu.

Mohla by Komisia uviesť, aké kroky plánuje vykonať na ochranu členských štátov pred možnosťou zastavenia dodávok plynu tretími štátmi? Zaujíma ma, aký je časový plán investičných opatrení v energetickej infraštruktúre, ktorá je podstatným prvkom bezpečnostnej stratégie, a či Komisia má k dispozícii plány rozvoja tejto infraštruktúry v smere sever – juh?

Odpoveď

Politika EÚ v oblasti energie sa doteraz vyvíjala na základe niekoľkých rôznych článkov zmluvy. Lisabonská zmluva ako prvá poskytuje komplexný základ pre ďalší vývoj politiky EÚ v oblasti energie. Bezpečnosť dodávok je jasne uvedená ako jeden z cieľov, pričom politika sa má vypracúvať a realizovať v duchu solidarity.

Členské štáty schválili prístup k energetickej bezpečnosti stanovený v druhom strategickom prieskume energetickej politiky. Zníženie zraniteľnosti voči prerušeniu dodávok plynu prostredníctvom spolupráce a ďalšieho rozvoja prepojení v rámci Európy by teda malo viesť k posilneniu hlasu EÚ v rokovaniach so zahraničnými partnermi týkajúcich sa energetiky. Spolupráca v rámci Európy sa uskutočňuje najmä prostredníctvom dobre fungujúceho vnútorného trhu s energiou so spoločnými normami a primeranými infraštruktúrami, tak ako sa to uvádza v navrhovanom nariadení o bezpečnosti dodávok plynu. Čo sa týka solidarity, treba ju vybudovať skôr, než dôjde k ďalšej kríze, a treba ju vybudovať medzi členskými štátmi a spoločnosťami, ktoré by mohli byť takouto krízou postihnuté. Členské štáty musia v predstihu spolupracovať na hodnotení rizík a preventívnych opatreniach, aj pokiaľ ide o rozvoj infraštruktúry a núdzové plány. Regionálna spolupráca je z hľadiska krízového riadenia zvlášť dôležitá. Úlohou Komisie bude predovšetkým pomáhať a koordinovať; môže hodnotiť situáciu, vyhlasovať stav núdze v Únii, pohotovo nasadzovať monitorovaciu skupinu, zvolávať koordinačnú skupinu pre plyn, aktivovať mechanizmus civilnej ochrany a mimoriadne dôležitou úlohou bude rokovanie s tretími krajinami. Komisia dúfa v skoré dosiahnutie dohody o návrhu nariadenia.

Potrebné sú investície do energetických infraštruktúr, najmä z dôvodu bezpečnosti dodávok. Uplatňovaním ustanovení tretieho balíka o vnútornom trhu s energiou sa už zlepšuje infraštruktúrne plánovanie v Európe, a to aj pokiaľ ide o rozmer energetickej bezpečnosti. Navrhované nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu prináša infraštruktúrnú normu a Európsky energetický program pre obnovu slúži na nasmerovanie finančnej podpory do projektov v oblasti energetickej infraštruktúry vrátane asi 1,44 miliardy EUR na plynové prepojenia, terminály na skvapalnený zemný plyn, uskladnenie a zmenu prúdenia plynu. V roku 2010 sa vykoná revízia Programu transeurópskych energetických sietí s cieľom zabezpečiť, aby bol správne zameraný na schopnosť energetickej infraštruktúry EÚ reagovať na potreby vnútorného trhu a zvýšiť bezpečnosť dodávok.

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?lang=sk&acro=job&catId=7576&parentId=52&langChanged=true>

Severojužné prepojenia v strednej a východnej Európe boli v druhom strategickom prieskume energetickej politiky označené za prioritu v oblasti energetickej bezpečnosti. Táto práca sa uskutočňuje, a to aj v kontexte Zmluvy o Energetickom spoločenstve. Severojužné prepojenia hrajú dôležitú úlohu aj v pláne na prepojenie baltického trhu s energiou, ktorý bol schválený príslušnými členskými štátmi a už sa uskutočňuje.

*
* *

Otázka č. 27, ktorú predkladá Erminia Mazzoni (H-0484/09)

Vec: Zavedenie zvýhodneného zdanenia na uľahčenie rozvoja niektorých hospodárskych regiónov

So zreteľom na odsek 1 a odsek 3 písm. e) článku 87 zmluvy⁽¹⁵⁾, so zreteľom na bod 37 uznesenia Európskeho parlamentu 2005/2165(INI)⁽¹⁶⁾, so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo veci C-88/03⁽¹⁷⁾, má Komisia v úmysle definitívne upustiť od svojho neoblomného stanoviska, podľa ktorého je regionálne/miestne daňové zvýhodnenie nezlučiteľné so zákazom poskytovania pomoci štátmi platným v Spoločenstve, najmä čo sa týka metód overovania požiadavky územnej selektívnosti, a povoliť poskytovanie pomoci daňovej povahy v prípade, že táto pomoc je určená na podporu rozvoja určitých hospodárskych aktivít alebo regiónov?

Domnieva sa Komisia, že takýto posun by sa mohol uznať tým, že do nariadenia (ES) č. 1083/2006⁽¹⁸⁾ sa zavedie možnosť považovať daňové zvýhodnenie za zlučiteľné s pravidlami na zachovanie trhovej rovnováhy?

Odpoveď

Komisia pani poslankyni pripomína, že podľa článku 107 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pôvodne článok 87 Zmluvy o ES, môže Komisia vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom „pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou“, ako aj „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“.

Komisia už v tejto súvislosti a v súlade s usmerneniami pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 schválila regionálnu mapu štátnej pomoci, ktorá uvádza, ktoré regióny sú v skutočnosti oprávnené žiadať o regionálnu pomoc podľa článku 107 odsek 3 Zmluvy o fungovaní EÚ⁽¹⁹⁾.

Čo sa týka otázky, či Komisia plánuje „definitívne upustiť od svojho neoblomného stanoviska, podľa ktorého sú regionálne a miestne daňové zvýhodnenia nezlučiteľné so zákazom poskytovania pomoci štátmi platným v Spoločenstve, najmä čo sa týka metód overovania požiadavky územnej selektívnosti“, Komisia by chcela pripomenúť, že podľa nedávnej judikatúry v prípadoch Azorských ostrovov⁽²⁰⁾ a Baskicka⁽²¹⁾ sa oblasť považuje za autonómnu v rámci pravidiel štátnej pomoci, ak sú splnené tri kritériá, ktoré sa týkajú inštitucionálnej, procesnej a ekonomickej a finančnej autonómie. Okrem toho, ako stanovuje judikatúra,

(15) „Za zlučiteľné so spoločným trhom možno považovať: e) iné druhy pomoci, ako ich vymedzia rozhodnutia Rady prijaté kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie.“

(16) „Európsky parlament [...] podporuje preto účinnejší prístup k poskytovaniu regionálnej pomoci so zameraním sa na investície do infraštruktúry a horizontálnu pomoc v znevýhodnených alebo najmenej rozvinutých regiónoch EÚ vrátane zavedenia výhodnejších daňových podmienok v prechodnom období nepresahujúcom 5 rokov;“

(17) „[...] keď regionálny alebo miestny orgán stanoví v rámci výkonu právomoci dostatočne autonómnej voči ústrednej vláde sadzbu dane, ktorá je nižšia ako sadzba na úrovni štátu a ktorá sa uplatňuje výlučne na podniky so sídlom na území podliehajúcim jeho právomoci, možno relevantný právny rámec na posúdenie selektívnosti daňového opatrenia obmedziť na dotknuté geografické územie v prípade, že orgán nižšej ako štátnej úrovne má najmä na základe svojho postavenia a svojej právomoci hlavnú úlohu pri určovaní politického a hospodárskeho prostredia, v ktorom pôsobia podniky [...]“.

(18) Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25.

(19) Pre Taliansko pozri rozhodnutie Komisie z 28. novembra 2007 vo veci N 324/2007

(20) Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, vec C-88/03, Portugalská republika proti Komisii Európskych spoločenstiev

(21) Pozri rozsudok Súdneho dvora z 11. septembra 2008, spojené veci C-428/06 až C-434/06, Unión General de Trabajadores de La Rioja

regióny, ktoré sú autonómne v rámci platnosti uvedenej judikatúry, môžu prijímať fiškálne opatrenia, ktoré sú vo svojej podstate všeobecné, a teda neporušujú pravidlá štátnej pomoci. Zostáva ešte zistiť, či a ktoré oblasti sú inštitucionálne, procesne, ekonomicky a finančne autonómne.

Komisia by preto chcela zdôrazniť, že akékoľvek osobitné fiškálne pravidlá platné len pre niektoré oblasti pravdepodobne budú predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Na druhej strane, podľa názoru Komisie článok 107 ods. 3 písmeno e) Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorý pani poslankyňa spomínala, nepredstavuje osobitný právny základ na podporu regionálneho rozvoja. Komisia naopak zastáva názor, že vhodné opatrenia, ktoré berú do úvahy potreby menej rozvinutých oblastí, už existujú alebo sa môžu uplatňovať na základe existujúcich nariadení o blokových výnimkách zo štátnej pomoci, alebo môžu byť oznámené na základe článku 108 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ (pôvodne článok 88 Zmluvy o ES) a posúdené podľa článku 107 ods. 3 písmeno a) alebo c) tejto zmluvy.

Čo sa týka nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006⁽²²⁾, v článku 54.4 stanovuje, že „v prípade štátnej pomoci podnikom v zmysle článku 107 zmluvy sa pri verejnej pomoci poskytovanej v rámci operačných programov dodržiavajú maximálne hodnoty štátnej pomoci“. Preto musí riadiaci orgán pre každé fiškálne opatrenie, ktoré by mohlo predstavovať štátnu pomoc, zabezpečiť jeho zlučiteľnosť s pravidlami v oblasti štátnej pomoci podľa článku 107 Zmluvy o fungovaní EÚ. Komisia pripomína pani poslankyni, že nariadenie (ES) č. 1083/2006⁽²³⁾ má za cieľ skôr stanoviť všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch, než určovať zlučiteľnosť opatrení štátnej pomoci.

*
* *

Otázka č. 28, ktorú predkladá Struan Stevenson (H-0485/09)

Vec: Výnimka z požiadavky elektronickej identifikácie oviec a kôz pre Shetlandy

Shetlandy sú vzdialeným súostrovím, na ktorom žije len 22 000 obyvateľov a ktoré má len jedno miesto vstupu. V súčasnosti sú všetky ovce a kozy dovážané na Shetlandy kontrolované veterinárom, registrované a kontroluje sa im krv. Takýmto spôsobom sú už Shetlandské ostrovy dobre pripravené na rýchle a účinné sledovanie pohybu zvierat, a preto by zaznamenávanie pohybu jednotlivých oviec po Shetlandoch prostredníctvom systému elektronickej identifikácie predstavovalo pre výrobcov veľkú záťaž a neprineslo by žiadny ďalší úžitok z hľadiska kontroly chorôb v rámci Spojeného kráľovstva či Európy. Zavedenie systému elektronickej identifikácie by iba prinútilo ukončiť činnosť niekoľkých zvyšných chovateľov oviec na Shetlandoch, keďže mnohí z nich chovajú svoje stáda na najodľahlejších miestach, a museli by tak vynaložiť najvyššie náklady na prispôbenie.

Súhlasila by preto Komisia vzhľadom na uvedené primerané opatrenia z hľadiska zdravia zvierat, ktoré sa týkajú sa sledovania a kontroly chorôb, ako aj vzhľadom na izolovanú zemepisnú polohu Shetland s udelením výnimky z nariadenia o elektronickej identifikácii pre Shetlandy?

Odpoveď

Nariadenie Rady (ES) č. 21/2004⁽²⁴⁾ zaviedlo zásadu individuálnej sledovateľnosti oviec a kôz s využitím postupného riešenia. Komisia napriek tomu už zaviedla množstvo opatrení prostredníctvom komitológie, aby ešte viac zjednodušila bezproblémovú realizáciu požiadaviek elektronickej identifikácie, ktorá sa bude vzťahovať na zvieratá narodené po 31. decembri 2009.

Osobitne opatrenia prijaté Komisiou v auguste 2009 významne znížia náklady hlavne pre držiteľov malých stád. V súčasnosti je možné identifikovať zvieratá čítačkami na dôležitých kontrolných miestach (napr. trhoviská, bitúanky alebo zberné strediská) namiesto ich identifikácie na poľnohospodárskych farmách,

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006

⁽²³⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999, Ú. v. EÚ L 210, 31. 7. 2006

⁽²⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS, Ú. v. EÚ L 5, 9. 1. 2004.

z ktorých pochádzajú. Tento nový pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh zvlášť uvítalo odvetvie chovu oviec vo Veľkej Británii.

Napriek tomu však súčasné pravidlá nespĺňomocujú Komisiu, aby udeľovala výnimky zo základných ustanovení nariadenia, ako napríklad tých, ktoré požadoval pán poslanec.

*
* *

Otázka č. 29, ktorú predkladá Georgios Papanikolaou (H-0490/09)

Vec: Programy jazykového vzdelávania pre prisťahovalcov

Čas, ktorý prisťahovalci potrebujú na prispôsobenie sa a začlenenie do spoločnosti, závisí do veľkej miery od toho, či sa učia jazyk krajiny, v ktorej žijú. Znalosť jazyka je nevyhnutným nástrojom na začlenenie prisťahovalcov do pracovného a spoločenského života, pomáha znižovať marginalizáciu a odcudzovanie a môže byť prínosom pre prisťahovalcov i hostovskú krajinu.

Majú členské štáty k dispozícii primerané programy, ktoré prisťahovalcom umožnia naučiť sa jazyk ich krajiny pobytu? Ak áno, ktoré z týchto programov sú financované z EÚ? Aké informácie má Komisia, pokiaľ ide o vykonávanie takýchto programov v Grécku?

Má Komisia k dispozícii kvantitatívne údaje týkajúce sa programov tohto typu, napríklad počet prisťahovalcov, ktorí využili tieto programy, a ich účinnosť?

Domnieva sa Komisia, že tieto snahy by sa mali zintenzívniť? Ak áno, akým spôsobom?

Odpoveď

Podľa článku 165 Zmluvy o fungovaní EÚ sú členské štáty plne zodpovedné za obsah vzdelávania a organizáciu svojich vzdelávacích systémov, ako aj za svoju kultúrnu a jazykovú rozmanitosť. Národné programy pre prisťahovalcov sú v právomoci vnútroštátnych orgánov a údaje týkajúce sa týchto programov by sa mali požadovať od vnútroštátnych orgánov⁽²⁵⁾.

Podľa údajov, ktoré zhromaždila sieť Eurydice, je podpora jazyka u detí, pre ktoré nie je rodným jazykom, prítomná vo vzdelávacích systémoch všetkých členských štátov.⁽²⁶⁾ Okrem toho sa dve tretiny národných správ za rok 2009 o vykonávaní programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010⁽²⁷⁾ zmieňujú o osobitných opatreniach na podporu rozvoja jazykových schopností detí a mládeže z prisťahovaleckých rodín a dvanásť vnútroštátnych správ uvádza povinné jazykové kurzy pre dospelých prisťahovalcov.

V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy je úlohou Európskej únie prispieť k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi, a ak to je nutné, podporovaním a doplnením ich činnosti. Hlavným cieľom programu celoživotného vzdelávania 2007 – 2013 je podpora výučby jazykov a jazykovej rozmanitosti. Hoci je tento program v podstate otvorený všetkým osobám a subjektom zúčastňujúcim sa na vzdelávaní a odbornej príprave, každá zo zúčastnených krajín v programe určí podmienky účasti na svojich aktivitách a projektoch osobám, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi krajín zúčastnených na programe celoživotného vzdelávania. V súčasnosti môžu byť v rámci programu celoživotného vzdelávania podporené ako súčasť širšieho projektu alebo jeho hlavná téma tieto činnosti zamerané na výučbu jazykov: partnerstvá medzi školami a regiónmi (v podprograme Comenius) alebo medzi organizáciami na vzdelávanie dospelých (podprogram Grundtvig), stáže pre budúcich učiteľov a školenia učiteľov (Comenius), jazyková príprava na mobilitu v Európe (Erasmus a Leonardo), študentské umiestnenie (Erasmus), semináre zamerané na výučbu jazykov dospelých (Grundtvig), multilaterálne projekty, siete a konferencie (Comenius, Erasmus, Leonardo, Grundtvig, kľúčová činnosť Jazyky).

⁽²⁵⁾ Niektoré údaje o týchto otázkach sa dajú nájsť v nasledujúcich štúdiách siete Eurydice:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/095EN.pdf

http://eacea.ec.europa.eu/ressources/eurydice/pdf/044DN/044_EL_EN.pdf

⁽²⁶⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EN.pdf

⁽²⁷⁾ Návrh spoločnej správy Rady a Komisie na rok 2010 o pokroku, pokiaľ ide o implementáciu pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010. KOM(2009)640 v konečnom znení; SEK(2009)1598.

Komisia podporila osvojenie si jazyka hostiteľskej krajiny dospelými prisťahovalcami aj v minulosti prostredníctvom iných postupov, napr. prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu (ESF). V gréckej vnútroštátnej správe z roku 2009 o vykonávaní programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 sa uvádza vzdelávací program Vyučovanie gréčtiny ako druhého jazyka pre pracujúcich prisťahovalcov. Tento program je spravovaný Inštitútom pre celoživotné vzdelávanie dospelých (IDEKE), ktorý v rokoch 2004 – 2008 poskytol odbornú jazykovú prípravu v gréčtine 15 873 osobám. V správe o vykonávaní národného reformného programu pre rast a zamestnanosť za rok 2009 sa rovnako uvádza prebiehajúci program na výučbu gréčtiny v certifikovaných centrách odbornej prípravy pre 8 400 nezamestnaných prisťahovalcov – repatriovaných osôb.

Komisia zastáva názor, že úsilie vyučovať prisťahovalcov jazyk hostiteľských krajín by sa malo zintenzívniť na vnútroštátnej úrovni. Komisia vo svojej najnovšej zelenej knihe Migrácia a mobilita – výzvy a príležitosti vzdelávacích systémov EÚ⁽²⁸⁾, zdôrazňuje význam výučby jazykov pre integráciu a sociálne začlenenie. Rada vo svojich záveroch o vzdelávaní detí z prisťahovaleckých rodín⁽²⁹⁾ vyzýva členské štáty, aby rozvíjali primerané politiky výučby jazyka hostiteľskej krajiny, ako aj zvažovania možností pre žiakov z prisťahovaleckých rodín udržiavať si a rozvíjať materinský jazyk.

*
* *

Otázka č. 30, ktorú predkladá Saïd El Khadraoui (H-0492/09)

Vec: Podpora EÚ pri prijímaní vnútorných migrantov EÚ

Boj proti diskriminácii je kľúčovou úlohou EÚ. Diskriminácia určitých skupín obyvateľstva môže totiž viesť k prúdom utečencov v rámci EÚ. Presne to je problém, s ktorým zápasí mesto Gent. Počas uplynulých troch rokov zaznamenal Gent príliv utečencov, najmä Rómov, na úrovni takmer 2,5 % celkového počtu obyvateľov mesta.

Ako sa uvádza v liste, ktorý dostala Komisia v novembri (2009-2174-01), znamená to problémy pre sieť sociálnych služieb, ktorú môže mesto zabezpečiť.

Môže EÚ poskytnúť podporu na prijímanie vnútorných utečencov EÚ? Aké ďalšie opatrenia prijme Komisia s cieľom riešiť podobné situácie a zabrániť im?

Odpoveď

Európska únia hrá významnú úlohu v boji proti diskriminácii Rómov prostredníctvom rôznych legislatívnych, politických a finančných nástrojov, ktoré má k dispozícii.

Po prvé, smernica 2000/43/ES⁽³⁰⁾ zakazuje diskrimináciu z dôvodov rasového alebo etnického pôvodu v oblasti zamestnávania, vzdelávania, sociálnej ochrany vrátane zdravotnej starostlivosti a prístupu k tovarom a službám. Komisia zabezpečí, aby táto smernica bola v členských štátoch vykonávaná správne a účinne.

Po druhé, Komisia podporuje politiku koordinácie členských štátov v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia prostredníctvom takzvanej „sociálne otvorenej metódy koordinácie“. Sociálna otvorená metóda koordinácie je založená na spoločných cieľoch na úrovni EÚ a súbore ukazovateľov na meranie pokroku. Komisia a Rada pravidelne hodnotia a pripravujú správy o pokroku prostredníctvom spoločných správ o sociálnej ochrane a sociálnom začleňovaní. Návrh Spoločnej správy o sociálnej ochrane a sociálnom začleňovaní na rok 2010, ktorý pripravila Komisia, bude prijatý v krátkej dobe po predložení Rade ministrov v marci 2010 pod záštitou španielskeho predsedníctva Rady.

Po tretie, štrukturálne fondy EÚ, predovšetkým Európsky sociálny fond (ESF) a Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), poskytnú finančnú podporu projektom, ktoré bojujú proti sociálnemu vylúčeniu Rómov. Komisia navyše na žiadosť Európskej rady v júli 2008 predstavila pracovný dokument útvarov Komisie,

⁽²⁸⁾ KOM(2008) 423 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0423:FIN:EN:PDF>
a http://ec.europa.eu/education/school21/sec2173_en.pdf

⁽²⁹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/111482.pdf

⁽³⁰⁾ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000, s. 22 – 26.

ktorý ponúka prehľad nástrojov Spoločenstva a politik pre začlenenie Rómov⁽³¹⁾. Následná správa bude predstavená pred druhým rómskym samitom, ktorý sa bude konať v Cordobe 8. apríla 2010.

Čo sa týka Flámska, Komisia zdôrazňuje, že oba fondy, ESF aj EFRR, môžu podporiť projekty, ktoré pomáhajú sociálnemu začleneniu Rómov. V rámci programového obdobia 2007 – 2013 sa prioritou 2 operačného programu ESF pre Flámsko sústreďuje na podporu sociálneho začlenenia znevýhodnených skupín prostredníctvom poradenstva prispôbeného individuálnym potrebám. V rámci opatrení sú zahrnuté individuálne poradenstvo aj odborná príprava, overenie znalostí a schopností, pracovných skúseností, ako aj odborná príprava pre pracovisko. V rámci priority 4 programu EFRR vo Flámsku je možné financovať mestské projekty menšieho rozsahu na úrovni susedstva alebo štvrte v Antverpách a Gente.

Stojí za povšimnutie, že výber projektov spolufinancovaných z fondov ESF alebo EFRR zostáva podľa zásady subsidiarity v právomoci členských štátov alebo príslušných riadiacich orgánov v rámci podmienok uvedených v operačných programoch. Z tohto dôvodu Komisia vyzýva pána poslanca, aby kontaktoval príslušné riadiace orgány vo Flámsku, kde môže získať podrobnejšie informácie.

Pokiaľ Rómovia prichádzajú do Belgicka pochádzajú z krajín mimo Európskej únie a žiadajú o azyl alebo im bolo priznané postavenie utečenca či subsidiárna ochrana, pomoc EÚ v rámci Európskeho fondu pre utečencov⁽³²⁾ môže byť k dispozícii aj pre Belgicko. Jedným z hlavných cieľov Európskeho fondu pre utečencov je podporiť a povzbudiť úsilie členských štátov „pri prijímaní utečencov a presídľencov a pri znášaní dôsledkov takéhoto prijímania“. Finančná pomoc môže byť udelená napríklad národným projektom, ktorých cieľom je zlepšenie infraštruktúry ubytovania alebo služieb pre žiadateľov o azyl alebo subjektom medzinárodnej ochrany.

*
* *

Otázka č. 31, ktorú predkladá Iliana Malinova Iotova (H-0493/09)

Vec: Príjem a umiestnenie väzňov z väzenia USA Guantanámo v členských štátoch EÚ

Bulharská verejnosť je veľmi znepokojená žiadosťou o umiestnenie väzňov z väzenia USA Guantanámo. Túto žiadosť oficiálne zaslali bulharskej vláde Spojené štáty americké. Zdrojom znepokojenia je skutočnosť, že chýbajú informácie o prípadných dohovoroch medzi USA a EÚ o kritériách a prijatých opatreniach na uskutočnenie tohto procesu.

Predpokladáme, že podobné rozhodnutie v sebe skrýva nebezpečenstvo teroristických útokov voči Bulharsku ako aj voči všetkým ďalším štátom EÚ, ktoré väzňov z Guantanáma prijímú.

V súvislosti s tým by som chcela Európskej komisii predložiť otázku, aké konkrétne záväzky prijala v súvislosti s prijatím a umiestnením väzňov z väzenia USA v Guantanáme v členských štátoch EÚ po jeho uzavretí?

Nepovažuje Európska komisia za nevyhnutné verejne oznámiť ako presne a za akých podmienok by sa mal tento proces realizovať, v prípade, že takéto záväzky prijala?

Odpoveď

Európska únia (EÚ) vrátane Komisie trvalo žiada zatvorenie väznice v Guantanáme. EÚ vytvorila rámec na podporu zatvorenia väznice v Guantanáme prostredníctvom záverov Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci zo 4. júna 2009 a pripojeného mechanizmu výmeny informácií, ako aj spoločného vyhlásenia Európskej únie a jej členských štátov a Spojených štátov amerických (USA) o zatvorení väznice v Guantanáme a budúcej spolupráci v boji proti terorizmu z 15. júna 2009.

Obidve dohody jasne stanovujú, že rozhodnutia o prijatí bývalých väzňov a určenie ich právneho postavenia sú vo výlučnej právomoci a sú zodpovednosťou prijímajúceho členského štátu alebo krajiny pridruženej k Schengenu. Komisia neprijala žiadne záväzky, čo sa týka prijímania a ubytovania väzňov z americkej väznice Guantanámo po jej zatvorení v krajinách EÚ.

*
* *

⁽³¹⁾ SEK(2008) 2172

⁽³²⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES z 23. mája 2007, Ú. v. EÚ L 144/1.

Otázka č. 32, ktorú predkladá Francesco De Angelis (H-0494/09)**Vec: Reštrukturalizácia podnikov a budúcnosť pracovníkov v Európe**

Značný počet európskych podnikov a priemyselných prevádzok postihnutých krízou malo možnosť využiť podporu EÚ na rekvalifikáciu a odborné vzdelávanie svojich zamestnancov. Bez ohľadu na to však niektoré z nich po tom, čo využili podporu z ESF, ignorovali záväzky, ktoré z podpory vyplývali. Je to aj prípad prevádzky Anagni spoločnosti Videocon, v súčasnosti zamestnávajúcej približne 1 400 zamestnancov, ktorí v prípade, že nepreberie zodpovednosť indický vlastník, budú 21. decembra zaradení do fondu garantujúceho mzdu pracovníkom s nútené skráteným úväzkom a ktorí v roku 2010 budú možno prepustení z práce.

Aké bezprostredné opatrenia zamýšľa Komisia prijať, aby zabránila zatvoreniu prevádzky Anagni a ďalších podnikov podliehajúcich reštrukturalizácii, ktoré napriek oznámeniu a poberaniu podpory EÚ nevyprodukovali viditeľné výsledky, čo sa týka obnovy prevádzky?

Odpoveď

Komisia si uvedomuje vplyv nebývalej hospodárskej krízy, ktorá zasahuje členské štáty vrátane Talianska, v ktorom sa nachádza továreň AGNANI.

Komisia navrhla súbor opatrení s cieľom obmedziť vplyv krízy na sociálnu situáciu a situáciu na pracovnom trhu v EÚ. V tejto súvislosti Komisia navrhla v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy⁽³³⁾ okamžitú zmenu pravidiel Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii⁽³⁴⁾. Okrem toho Komisia navrhla zmeniť nariadenie 1083/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, čo sa týka niektorých ustanovení týkajúcich sa finančného riadenia.

Komisia pripomína, že nemá právomoc zabrániť rozhodnutiam alebo zasahovať do rozhodnutí podnikov o reštrukturalizácii, pokiaľ nejde o porušenie práva Spoločenstva. Právny rámec Spoločenstva obsahuje niekoľko smerníc Spoločenstva, v ktorých sú uvedené informačné a konzultačné postupy zástupcov zamestnancov a ktoré sa môžu uplatňovať v prípade zatvorenia podnikov. Ide hlavne o smernicu Rady 98/59/ES⁽³⁵⁾, smernicu 2009/38/ES⁽³⁶⁾ a smernicu 2002/14/ES⁽³⁷⁾.

Informácie, ktoré predložil pán poslanec, neumožňujú Komisii zhodnotiť, či v tomto prípade došlo k porušeniu práva Spoločenstva. V každom prípade Komisia pripomína, že v tejto veci sú príslušné vnútroštátne orgány, hlavne súdy, ktoré zodpovedajú za zabezpečenie správneho a účinného uplatňovania vnútroštátnych predpisov transpozíciou týchto smerníc s ohľadom na osobitné okolnosti každého prípadu, ako aj za zabezpečenie plnenia povinností každým zamestnávateľom v tejto súvislosti.

Pokiaľ ide o príspevky získané z Európskeho sociálneho fondu, Komisia zhodnotí, či sú splnené podmienky, aby zasiahla prostredníctvom príslušných vnútroštátnych alebo regionálnych orgánov s cieľom vymáhať udelené prostriedky.

Napokon nie je jasné, či prípad, ktorý uviedol pán poslanec, je v súlade s požiadavkami Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF). Komisia jednak nedostala od EGF v tejto súvislosti žiadosť o pomoc, ani neabsolvovala neoficiálne rozhovory o takejto žiadosti s talianskymi orgánmi.

Komisia sa môže prípadom zaoberať a navrhnúť príspevok, ktorý musí byť schválený rozpočtovým orgánom, iba po doručení žiadosti. V každom prípade pomoc z EGF je prísne cielená na pracovníkov, ktorí boli zasiahnutí, a nesmie za žiadnych okolností zvýhodňovať podnik alebo ovplyvňovať jeho rozhodnutie, čo sa týka možného zatvorenia továrne.

⁽³³⁾ KOM (2008) 800 v konečnom znení

⁽³⁴⁾ KOM (2008) 867 v konečnom znení

⁽³⁵⁾ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania, Ú. v. ES L 225, 12. 8. 1998

⁽³⁶⁾ Smernica Parlamentu a Rady 2009/38/ES zo 6. mája 2009 o zriaďovaní Európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a prerokovania s nimi (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 122, 16. 5. 2009

⁽³⁷⁾ Smernica Parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a konzultácie so zamestnancami v Európskom spoločenstve, Ú. v. ES L 80, 23. 3. 2002

*
* *

Otázka č. 33, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0499/09)**Vec: Úbytok včelích populácií**

Môže Komisia informovať o prípadných opatreniach, ktoré prijala v reakcii na návrh uznesenia Európskeho parlamentu o situácii v odvetví včelárstva z 20. novembra 2008 (P6_TA(2008)0567)? Môže sa Komisia vyjadriť k nedávno uverejnenej štúdii Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín o úmrtnosti včiel (3. 12. 2009)? Plánuje Komisia v bezprostrednej budúcnosti prijať opatrenia podľa odporúčaní správy?

Odpoveď

Komisia si uvedomuje problémy v odvetví včelárstva, ktoré sú zdôraznené v uznesení Európskeho parlamentu z 20. novembra 2008 [B6-0579/2008/P6_TA-PROV(2008)0567].

Komisia už podnikla niekoľko krokov v súvislosti so zdravím včiel a predovšetkým:

preskúmala nariadenie o limitoch rezíduí veterinárnych liekov v potravinách, čo by malo pomôcť zvýšiť dostupnosť veterinárnych liekov pre včely;

navrhla nové nariadenie týkajúce sa umiestnenia prípravkov na ochranu rastlín na trh, v ktorom boli okrem iného posilnené existujúce kritériá prijateľnosti látok v súvislosti s vystavením medonosných včiel ich účinkom uvedeným v smernici 91/414. Toto nariadenie medzičasom prijali Európsky parlament a Rada.

pre relevantné insekticídy, ktoré už boli schválené; povolenie bolo podmienené tvrdými opatreniami na zmiernenie rizika, ktoré majú uplatňovať členské štáty;

podporila niekoľko výskumných projektov s celkovým financovaním asi 5 miliónov EUR.

Komisia taktiež vytvorila vnútornú koordinačnú platformu, aby zabezpečila synergie a optimálne využitie zdrojov.

Na základe požiadavky Komisie, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) nedávno zverejnil štúdiu o úmrtnosti včiel v EÚ a jej príčinách. Štúdia EFSA stanovuje množstvo faktorov, ktoré sú spojené s úhynom včelstiev, akými sú pôvodcovia chorôb, zmena klímy, ako aj používanie pesticídov a veterinárnych liekov. Avšak závažnosť mnohých faktorov, ktoré sú spojené s úhynom včelstiev, zostáva nejasná. Výskumný projekt BEE DOC, ktorý začína v marci 2010, by mal o tejto otázke poskytnúť viac informácií. Správa EFSA taktiež zdôrazňuje, že členské štáty majú veľmi rozdielne systémy dohľadu nad úmrtnosťou a chorobnosťou včiel, a to bráni lepšiemu pochopeniu zdravotných problémov, ktoré na včely vplývajú.

V tejto súvislosti má Komisia v úmysle v nasledujúcich mesiacoch diskutovať s odborníkmi, zainteresovanými subjektmi a príslušnými orgánmi členských štátov o založení referenčných laboratórií pre včely a siete na úrovni EÚ pre lepšiu harmonizáciu dohľadu nad zdravím včiel.

Komisia má za cieľ podporovať včely a ďalších opeľovačov prostredníctvom podpory hodnoty biotopov a začleňovania politiky biodiverzity do ostatných politických odvetví. Programy rozvoja vidieka poskytujú niekoľko opatrení, ktoré sa vzťahujú aj na včelárov vrátane poradenských služieb, odbornej prípravy, podpory modernizácie podnikov a rôznych druhov prospešných agro-environmentálnych opatrení pre včely.

Ako bolo vysvetlené vyššie, Komisia už prijala niekoľko opatrení a bude v tomto úsilí pokračovať s cieľom vyriešiť zdravotné problémy včiel, pričom zohľadní nové vedecké poznatky, ktoré budú k dispozícii.

*
* *

Otázka č. 34, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0503/09)**Vec: Pomoc pre odborníkov v zdravotníctve**

Bola by Komisia ochotná preskúmať možnosť vytvorenia programu na úrovni EÚ s cieľom pomáhať odborníkom v zdravotníctve, ktorí trpia závislosťami alebo chorobami súvisiacimi so stresom?

Odpoveď

Stres, závislosti vrátane zneužívania alkoholu a problémy duševného zdravia sa nepochybne stali jedným z hlavných problémov na pracoviskách v EÚ. Stres môže viesť k duševným poruchám, ako sú vyhorenie a depresia, ktoré môžu výrazne znížiť schopnosť ľudí pracovať, často aj na dlhé obdobia. Stres je po bolestiach chrbtice druhým najčastejšie hláseným zdravotným problémom súvisiacim s prácou v EÚ.

V niektorých členských štátoch sa duševné poruchy stali hlavnou príčinou pracovnej neschopnosti alebo predčasného odchodu do dôchodku. Straty v produktivite zapríčinené duševnými poruchami sú obrovské. Odhaduje sa, že v roku 2007 dosiahli 136 miliárd EUR.

Existujú dôkazy, že stres, závislosť a vyhorenie sú rozšírené aj medzi zdravotníckymi pracovníkmi. Vlastne sa zdá, že zdravotnícki pracovníci podliehajú väčšiemu riziku výskytu problémov duševného zdravia než pracovníci v iných odvetviach. K tomu môžu prispievať väčší tlak na pracoviskách, málo spätnej väzby v súvislosti s výkonom a nedostatok emocionálnej podpory.

Zdravotníctvo je jedným z najväčších zamestnávateľov v EÚ. V starnejšej spoločnosti je čoraz dôležitejšie, aby boli k dispozícii udržiavajúci zdravotnícki pracovníci, ktorí sa sami tešia dobrému zdraviu.

Komisia preto súhlasí s tým, že je dôležité pomôcť zdravotníckym pracovníkom pri prekonávaní závislosti, stresu a iných problémov duševného zdravia.

Komisia však nemá kompetenciu ani prostriedky na to, aby zriadila program pomoci na úrovni EÚ, ktorý by bol osobitne zameraný na zdravotníckych pracovníkov.

Úloha EÚ by mala namiesto toho spočívať v týchto oblastiach:

- zvyšovanie povedomia o tom, že zdravé pracoviská sú výhodné z podnikateľského hľadiska;
- zvyšovanie povedomia a šírenie informácií o problémoch zdravia zdravotníckych pracovníkov;
- zdôrazňovanie najlepších postupov a vypracúvanie príručiek, ktoré ich budú zohľadňovať;
- povzbudzovanie sociálnych partnerov v zdravotníctve k tomu, aby vykonávali povinné posudzovanie rizika na pracovisku podľa rámcovej smernice 89/391/EHS⁽³⁸⁾ a uplatňovali sociálne rámcové dohody na úrovni EÚ o pracovnom strese (z roku 2004) a o násilí a obťažovaní (z roku 2007).

Veľké množstvo činností s tým súvisiacich sa už vlastne uskutočnilo, práve prebieha alebo sa plánuje. Tieto činnosti zahŕňajú už spomenuté iniciatívy v oblasti sociálnej politiky, ako aj činnosti Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci so sídlom v Bilbau a Dublinkej nadácie.

V priebehu roka 2010 Komisia zváža závery obsiahnuté v správe o konzultáciách o zelenej knihe o zdravotníckych pracovníkoch v Európe, ktorá bola zverejnená na internetovej stránke Komisie pre verejné zdravie v decembri 2009. Komisia sa bude zaoberať výsledkami tejto verejnej konzultácie, aby zistila, ako môže EÚ prispieť k boju s problémami, ktorým čelia európski zdravotnícki pracovníci, a na začiatku roka 2011 v rámci Európskeho paktu duševného zdravia a blaha usporiada konferenciu o duševnom zdraví na pracovisku.

Prostredníctvom týchto iniciatív a činností vysiela EÚ dôležité signály a výrazne podporuje všetkých aktérov na pracovisku vrátane pracovníkov v zdravotníctve a ich zástupcov v sociálnych partnerských organizáciách.

*
* *

Otázka č. 35, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0505/09)

Vec: Lov makrel

Kedy Komisia predpokladá prijatie zmien a doplnení nariadenia Komisie (ES) č. 1542/2007⁽³⁹⁾ o postupoch vykládky a váženia sledov, makrel a stavrid, v súlade s ktorými sa majú do rozsahu platnosti nariadenia zahrnúť oblasti VIII a, b, c, d, e, IX a X, a odkedy sa má zmenené nariadenie začať uplatňovať?

⁽³⁸⁾ Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, Ú. v. ES L 183, 29.6.1989.

⁽³⁹⁾ Ú. v. EÚ L 337, 21.12.2007, s. 56

Vzhľadom na vedecké poznatky Medzinárodnej rady pre výskum morí (ICES), z ktorých vyplýva, že v južnej zložke sa v posledných rokoch neustále prekračuje povolený výlov zo strany Španielska o minimálne dvojnásobok jeho kvót, aké kontrolné opatrenia a vyšetrovacie postupy plánuje Komisia uskutočňovať, aby zabezpečila, že táto prax nebude pokračovať, a tiež, či zavedie systém odpočtu prečerpaného množstva?

Odpoveď

Komisia bude pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu k nariadeniu Komisie (ES) č. 1542/2007 o postupoch vykládky a váženía sled'ov, makrel a stavríd venovať náliehavú pozornosť, len čo do úradu nastúpi kolégium komisárov.

Komisia ďalej s potešením váženému pánovi poslancovi oznamuje, že obvinenia z možného nadmerného rybolovu sú predmetom kontaktov na vysokej úrovni medzi Komisiou a Španielskom. Komisia vyjadrila v súvislosti s údajným nadmerným rybolovom závažné obavy a vyzvala Španielsko, aby tejto záležitosti venovalo vážnu pozornosť.

Španielsko na obavy Komisie reagovalo kladne a od 10. júna 2009 ukončilo minuloročný lov makrely atlantickej. Nariadením Komisie (ES) č. 624/2009 z 15. júla 2009, ktorým sa ustanovuje zákaz lovu makrely atlantickej v zónach VIIIc, IX a X; vo vodách ES v pásme CEEAF 34.1.1 plavidlami plaviacimi sa pod vlajkou Španielska, sa toto ukončenie zakotvilo v právnych predpisoch EÚ. Predbežné údaje o úlovku, ktoré Španielsko oznámilo Komisii, nenaznačovali potrebu začať postup splácania.

Komisia chce váženého pána poslanca uistiť o tom, že sa pokúsi túto záležitosť ďalej preskúmať a že urobí všetko pre to, aby v budúcnosti zabránila nadmernému lovu atlantických makrel.

*
* *

Otázka č. 36, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0506/09)

Vec: Stabilita finančného trhu v Poľsku

Európska centrálna banka 18. decembra 2009 zverejnila polročnú správu o finančnej stabilite v eurozóne, v ktorej sa uvádza, že banky v eurozóne budú musieť zvýšiť rezervy na úroveň 187 miliárd EUR v roku 2010, pričom za jednu z dvoch hlavných príčin sa označujú straty vyplývajúce zo zlej hospodárskej situácie v strednej a východnej Európe. V tejto súvislosti komentár v novinách Wall Street Journal týkajúci sa správy ECB menovite spomína banku Unicredit.

Nemyslí si Komisia, že obchodné praktiky a účtovné postupy v skupine Unicredit vedú k ukryvaniu skutočných finančných strát, čo v strednodobom a dlhodobom horizonte môže ohroziť stabilitu finančného systému v EÚ? Mám na mysli umelé udržiavanie účtovných výsledkov a likvidity Unicredit Ukraina zo strany Bank Pekao AS prostredníctvom odloženia splatnosti zlých dlhov a neustáleho zvyšovania financovania, čo vyvoláva moje znepokojenie nad stabilitou finančného trhu v Poľsku, pretože v súvislosti s investíciami na Ukrajine Bank Pekao SA doposiaľ nezvýšila rezervy, ako to požadujú európske predpisy.

Je odčerpávanie finančných prostriedkov z dcérskej spoločnosti materskou spoločnosťou Unicredit v súlade s právom EÚ? Nedochádza k porušovaniu zásad hospodárskej súťaže v EÚ, keď sa dcérskym spoločnostiam v rámci tzv. Projektu Chopin (Poľsko, Rumunsko, Bulharsko) vnucujú – v situácii očividného stretu záujmov predsedu Unicredit-u Alessandra Profuma (v čase podpísania zmlúv vykonával funkciu v správnej rade spoločnosti zo skupiny Pirelli) – nevýhodné zmluvy s firmou Pirelli Real Estate SpA preferovanou Unicredit-om?

Odpoveď

Jedným z hlavných cieľov Európskej únie je vytvoriť spoločný právny rámec pre finančný sektor EÚ zameraný na zabezpečovanie rázneho obozretného dohľadu, transparentnosti a zdravého riadenia účastníkov trhu. Spoločná právna štruktúra je nevyhnutná pre finančnú stabilitu a spravodlivú hospodársku súťaž európskeho finančného sektora.

V súlade s tým prijala EÚ niekoľko legislatívnych aktov, ako sú: Smernica o kapitálových požiadavkách (Smernica <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006L0048:EN:NOT>)⁽⁴⁰⁾, ktorá

⁽⁴⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006.

ustanovuje pravidlá vo vzťahu k začatiu a vykonávaniu činností úverových inštitúcií a k dohľadu nad ich obozretným podnikaním, nariadenie o IAS (Nariadenie č. 1606/2002/ES⁽⁴¹⁾), ktoré spoločnosti kótované na burze zaväzuje uplatňovať v prípade konsolidovaných finančných výkazov medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (IFRS), a Smernica 2006/43/ES⁽⁴²⁾, ktorá požaduje, aby audit finančných výkazov vykonávali oprávnení externí audítori.

Po finančnej kríze Komisia výrazne zvýšila svoje úsilie posilniť finančnú stabilitu aj prostredníctvom členstva v Rade pre finančnú stabilitu a ešte konkrétnejšie prostredníctvom mnohých nových dôležitých návrhov, ako napríklad návrhov o úverových ratingových agentúrach, sekuritizácii, dohľade nad cezhraničnými bankovými skupinami a o všeobecnej prestavbe štruktúry dohľadu EÚ na základe správy de Larosièrovej skupiny. Mnohé návrhy Komisie už boli prijaté po jedinom čítaní vďaka úzkej a konštruktívnej spolupráci medzi Parlamentom a Radou.

Komisia okrem toho pracuje aj na iných iniciatívach, ktoré posilnia schopnosť bankového sektora spracovať hospodárske otrasy. Komisia napríklad v krátkom čase prekonzultuje sprísnenie kvality regulačného kapitálu, nové požiadavky na likviditu, ako aj proticyklické ochranné rezervy pre banky.

Kým Komisia pozorne sleduje správne a včasné uplatňovanie právnych predpisov EÚ členskými štátmi, za presadzovanie týchto právnych predpisov a dohľad nad správaním sa jednotlivých finančných inštitúcií na trhu nesú výlučnú zodpovednosť vnútroštátne orgány.

Pokiaľ ide o možný vplyv obchodných praktík skupiny UniCredit na stabilitu finančného trhu v Poľsku, Komisia, bez toho, aby zaujala stanovisko k tomuto konkrétnemu prípadu, chce zdôrazniť nasledovné:

hoci je banka Pekao SA súčasťou (dcérskou spoločnosťou) skupiny UniCredit, dohľad nad ňou vykonáva poľský Úrad pre dohľad nad finančným trhom (KNF). Ako licencovaná poľská banka musí navyše vždy sama osebe spĺňať minimálne požiadavky solventnosti EÚ;

pokiaľ ide o stabilitu bankového sektora, Poľsko zriadilo osobitný Výbor pre finančnú stabilitu, ktorý tvoria minister financií, guvernér Národnej banky Poľska a predseda poľského Úradu pre dohľad nad finančným trhom;

skupina UniCredit podlieha dohľadu talianskych orgánov (Banca d'Italia a Consob);

od skupiny UniCredit sa ako od talianskej banky, rovnako ako od všetkých ostatných európskych kótovaných bánk, požaduje, aby svoje konsolidované finančné výkazy vypracovala v súlade s medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva (IFRS), ktoré Európska únia prijala v rámci nariadenia č. 1606/2002/ES, a ktoré zabezpečujúce veľkú mieru transparentnosti.

Z hľadiska práva obchodných spoločností je potrebné poznamenať, že v právnych predpisoch EÚ neexistuje pravidlo, ktoré zakazuje prevod obchodného imania medzi dcérskou spoločnosťou a jej materskou spoločnosťou či ustanovuje pre takúto transakciu osobitné podmienky. Je pozoruhodné, že projekt takzvej deviatej smernice o práve obchodných spoločností⁽⁴³⁾, ktorá mala upravovať vzťahy medzi cezhraničnými skupinami, sa nakoniec ukončil, a to v súvislosti s akčným plánom pre právo obchodných spoločností z roku 2003⁽⁴⁴⁾, vzhľadom na nedostatočnú podporu zo strany členských štátov a obchodných spoločenstiev, ktoré nevnímali potrebu takéhoto súhrnného rámca. Transakcie medzi materskými spoločnosťami a ich dcérskymi spoločnosťami sa však považujú za transakcie so spriaznenými stranami, a preto je ich zverejnenie povinné. Tieto transakcie je teda potrebné zverejniť vo finančných výkazoch spoločností v súlade s medzinárodným účtovným štandardom (IAS) 24, ktorý požaduje, aby subjekt zverejnil povahu vzťahu so spriaznenými stranami, ako aj informácie o transakciách a nesplatenom salde, ktoré sú potrebné na pochopenie možného vplyvu tohto vzťahu na finančné výkazy.

(41) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem, Ú. v. ES L 243, 11.9.2002.

(42) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS, Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006.

(43) Predbežný návrh Komisie o deviatej smernici podľa článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy o ES, ktorý sa týka prepojenia medzi podnikmi a najmä skupín (III/1639/84).

(44) Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Modernizácia práva obchodných spoločností a rozšírenie organizačného riadenia podnikov v Európskej únii – Akčný plán (KOM(2003)284 v konečnom znení).

Okrem týchto povinností zverejňovania platia pravidlá takzvanej druhej smernice v oblasti práva obchodných spoločností⁽⁴⁵⁾ o rozdelení akcionárom pre všetky akciové spoločnosti nezávisle od toho, či patria do rovnakej skupiny spoločností, alebo nie. Článok 15 tejto smernice okrem iného požaduje, aby rozdelenie neviedlo k zníženiu čistého obchodného imania pod výšku upísaného základného imania zvýšenú o rezervné fondy, a tým ochraňuje finančnú stabilitu spoločnosti.

Čo sa týka dohady, že UniCredit „odčerpáva finančné prostriedky“ svojej poľskej dcérskej spoločnosti, Komisia si nie je vedomá žiadnych konkrétnych problémov v tejto oblasti. Dostupné štatistiky naznačujú, že medzinárodné banky naozaj o niečo obmedzili svoje pôsobenie v poľskom bankovom sektore v druhej polovici roka 2008 a na začiatku roka 2009, no v druhej štvrtine roka 2009 ho opäť zvýšili. To naznačuje, že obmedzenie pôsobenia – ktoré asi zahŕňalo aj vzťah medzi bankami UniCredit a Pekao – mohlo byť dočasné, spojené s poklesom úverov. Komisia bude naďalej sledovať vývoj situácie v tejto oblasti.

A na záver, pokiaľ ide konkrétne o obavy vyjadrené v súvislosti s možnosťou, že konanie banky UniCredit „neporušilo pravidlá hospodárskej súťaže EÚ“, z informácií v otázke sa zdá, že pravidlá hospodárskej súťaže EÚ, a predovšetkým antitrustové pravidlá, nie sú vhodné nástroje na riešenie problémov uvedených v otázke a údajných praktík banky UniCredit alebo jeho riadiacich pracovníkov. Uvedené problémy skutočne nesúvisia ani s tajnou dohodou, ani s dohodami narušujúcimi hospodársku súťaž medzi podnikmi, ani s nijakým zneužitím dominantného postavenia.

*
* *

Otázka č. 37, ktorú predkladá Ivo Belet (H-0001/10)

Vec: Telesné skenery

Už v priebehu januára 2010 zavedú holandské úrady na letisku Schiphol takzvané „skenery milimetrových vĺn“, resp. telesné skenery, najmä na letoch do Spojených štátov. Tieto skenery sú potrebné, keďže sa pomocou nich odhalia nebezpečné látky a tekutiny.

Súhlasí Komisia s tým, že rozhodnutie holandskej vlády je akceptovateľné, pretože bezpečnosť pasažierov má prednosť pred ich absolútnym právom na súkromie?

Za akých podmienok sú podľa Komisie telesné skenery akceptovateľné? Stačí, že sa naskenované zobrazenie tela nesmie ukladať ani posilať ďalej?

Aké dodatočné iniciatívy krátkodobo plánuje Komisia, aby sa zaistila bezpečnosť pasažierov, najmä na letoch do Spojených štátov? Je Komisia pripravená v nasledujúcich týždňoch predložiť nariadenie k telesným skenerom?

Odpoveď

V súvislosti s používaním telesných skenerov ako prípadnej metódy prehliadania cestujúcich pred nástupom do lietadla neboli prijaté žiadne pravidlá EÚ. Z právneho hľadiska sú členské štáty oprávnené zaviesť telesné skenery na skúšku alebo ako prísnejšie bezpečnostné opatrenia⁽⁴⁶⁾.

Bezpečnosť je možné dosiahnuť len prostredníctvom viacvrstvého prístupu. Telesné skenery môžu byť pre svoju účinnosť súčasťou tohto viacvrstvého prístupu, pokiaľ budú splnené požiadavky na ochranu súkromia, údajov a zdravia. Bezpečnosť leteckej dopravy je aj súčasťou širšieho prístupu, pretože bezpečnostné opatrenia na letiskách sú len posledná obranná línia.

Komisia v úzkom kontakte s Parlamentom a Radou zvažuje potrebu vytvorenia európskeho prístupu, ktorý zaistí, že zavádzanie telesných skenerov bude spĺňať požiadavky na ochranu súkromia, údajov a zdravia.

⁽⁴⁵⁾ Druhá smernica Rady 77/91/EHS z 13. decembra 1976 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 58 Zmluvy, pokiaľ ide o zakladanie akciových spoločností, udržiavanie a zmenu ich základného imania, s cieľom dosiahnuť rovnocennosť týchto opatrení.

⁽⁴⁶⁾ Bez právneho základu v právnych predpisoch EÚ nesmú telesné skenery nahradiť existujúce prostriedky na prehliadanie, ktoré sa vykonáva v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ, s výnimkou časovo obmedzených skúšobných období.

Prevádzkové normy pre telesné skenery musia byť vypracované tak, aby boli zlučiteľné s požiadavkami základných práv zahrnutými v právnych predpisoch EÚ vrátane ochrany údajov. Akékoľvek zasahovanie do súkromia cestujúcich musí byť primerané a dobre odôvodnené, čo znamená starostlivé posúdenie. Prijaté opatrenia sa musia prísne obmedziť na minimum nevyhnutné na riešenie identifikovaného rizika hrozby. Podmienky by mohli byť nasledovné: obmedzené zariadenia na uchovávanie, ktoré prísne vylučujú akékoľvek použitie alebo obnovenie zobrazenia cestujúceho, ktorý bol odbavený, nízke rozlíšenie častí tela, ktoré na základe identifikácie neobsahujú možné ohrozujúce predmety, či stopercentné diaľkové prehliadanie výlučne s vopred nastaveným automatizovaným kontaktom s osobou vykonávajúcou prehliadku. Je možné, že možnosť používať na letiskách telesné skenery prinesie so sebou povinnosť využívať najmodernejšiu dostupnú technológiu na podporu ochrany súkromia, ktorá zníži zasahovanie do súkromia na minimum. Každé použitie telesných skenerov bude musieť navyše sprevádzať poskytnutie všeobecných informácií cestujúcim. A navyše žiadne použité technológie nesmú predstavovať zdravotné riziko. V tejto súvislosti stojí za to spomenúť, že takéto technológie existujú.

Počas nasledujúcich týždňov a mesiacov bude Komisia pokračovať vo svojich úvahách a posudzovaní v súvislosti s prípadnými novými bezpečnostnými opatreniami a ich zlučiteľnosťou s požiadavkami základných práv a posúdi účinnosť opatrení a nástrojov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii. Až na základe tohto posúdenia môže Komisia navrhnúť opatrenia EÚ v oblasti využívania telesných skenerov.

Nie je preto pravdepodobné, že Komisia navrhne právne predpisy v oblasti telesných skenerov v priebehu niekoľkých nasledujúcich týždňov.

*
* *

Otázka č. 38, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikiénė (H-0003/10)

Vec: Ďalšia implementácia stratégie EÚ pre región Baltského mora

Stratégia EÚ pre región Baltského mora bola jednou z kľúčových priorít švédskeho predsedníctva EÚ.

Ako bude Komisia pokračovať v implementácii tejto stratégie počas nasledujúcich osemnástich mesiacov v rámci troch nasledujúcich predsedníctiev (Španielska, Belgicka a Maďarska)?

Aké kroky plánuje Komisia prijať v blízkej budúcnosti a v dlhodobej perspektíve s cieľom vytvoriť pevný základ pre implementáciu stratégie EÚ pre región Baltského mora?

Odpoveď

Komisia je odhodlaná pokračovať v úspešnom zavádzaní stratégie EÚ pre región Baltského mora v úzkej partnerskej spolupráci s členskými štátmi.

Rada Európskej únie – Rada pre všeobecné záležitosti – si ponecháva zodpovednosť zaistiť celkové politické smerovanie stratégie. To bude zahŕňať vypracovanie odporúčaní Komisie členským štátom a zúčastneným stranám na základe správ. Iné útvary Rady sa môžu venovať konkrétnym otázkam v rámci stratégie a o napredovaní budú Európsku radu pravidelne informovať.

Prípravu a zabezpečenie diskusií Rady pre všeobecné záležitosti uskutoční Komisia v súlade s povinnosťami Komisie monitorovať, koordinovať a podávať správy v súvislosti so stratégiou. V záujme zabezpečenia toho, aby Komisia disponovala všetkými súvisiacimi informáciami o napredovaní a vývoji stratégie, sa za účasti členských štátov a iných zúčastnených strán budú musieť zaviesť určité štruktúry a postupy.

Komisia predovšetkým zvolá pracovnú skupinu na vysokej úrovni, ktorá sa bude skladať z vysokých predstaviteľov zo všetkých členských štátov, a s ktorou bude konzultovať napredovanie stratégie. Táto skupina si bude môcť prizvať vo vhodných prípadoch ďalších členov, či už spomedzi hlavných zúčastnených strán, ako sú medzivládne organizácie, alebo spomedzi ministerstiev. Skupina Komisiu oboznámi s obsahom pravidelnej správy, ktorá sa má pripraviť o stratégiu, a s odporúčaniami akýchkoľvek potrebných úprav stratégie a jej akčného plánu.

Prácu v oblasti zavádzania stratégie bude vykonávať 15 koordinátorov prioritnej oblasti a 80 vedúcich manažérov projektov. Koordinátori prioritnej oblasti pochádzajú najmä z ministerstiev členských štátov, kým vedúci manažéri projektu môžu byť aj z regiónov, univerzít, medzinárodných organizácií a mimovládnych organizácií. Ich úlohou bude zabezpečiť, aby stratégia prešla od slov k činom. Komisia poskytne týmto kľúčovým aktérom potrebnú podporu, ktorá im umožní splniť si úlohy.

Komisia tiež už v roku 2010 usporiada výročné fórum, čím sa zachová veľká viditeľnosť a rozvojový potenciál stratégie. Fóra sa zúčastnia Komisia a ostatné inštitúcie EÚ, členské štáty, regionálne a miestne orgány a medzivládne a mimovládne orgány a má byť otvorené pre verejnosť. Prvé fórum Komisii umožní overiť si, či zavedené štruktúry fungujú účinne, alebo sú potrebné zmeny.

*
* *

Otázka č. 39, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0006/10)

Vec: Tragická smrť deviatich námorníkov na palube lode Aegean Wind

Na Štedrý deň zahynulo 9 námorníkov tragickou smrťou v dôsledku požiaru, ktorý vypukol na palube 26 rokov starého plavidla nazvaného Aegean Wind, ktoré sa plavilo pod vlajkou Grécka. Táto udalosť sa tak zapísala na zoznam nehôd, ktoré si vyžiadali už mnoho ľudských životov, napríklad v prípade trajektu Express Samina, nákladných lodí Dystos a Iron Antonis, plavidiel Errica, Prestige atď. Členské štáty a EÚ prispôbujú svoju politiku v námornej oblasti požiadavkám majiteľov lodí, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť a zisky. Bez ohľadu na oprávnené požiadavky námorníkov povoľujú používanie zastaraných a nedostatočne vybavených plavidiel, zvyšujú pracovné zaťaženie námorníkov, znižujú počty zamestnancov a vyžadujú neľudskú 16 až 18-hodinovú pracovnú dobu, čo má ničivé následky pre bezpečnosť ľudských životov na mori.

Má Komisia informácie o tom, či loď Aegean Wind spĺňala základné bezpečnostné podmienky, ktoré by umožnili zabrániť úmrtiu námorníkov, či loď mala potrebné protipožiarne zariadenie, systém požiarnej bezpečnosti a hasiaci systém a či tieto systémy riadne fungovali? Sú k dispozícii údaje a hodnotenia agentúry EMSA týkajúce sa príčin smrti námorníkov?

Odpoveď

Na nákladnej lodi Aegean Wind v Karibskom mori pri pobreží Venezuely vypukol 25. decembra 2009 požiar, ktorý usmrtil deväť a zranil päť z 24 členov posádky. Komisia hlboko ľutuje stratu životov a zranenia a venezuelským orgánom ďakuje za pomoc, najmä za pomoc zraneným členom posádky.

Keďže vyšetrovanie nehody, za ktoré zodpovedajú grécke orgány, práve prebieha, Komisia nie je v pozícii urobiť akékoľvek vyhlásenie o príčine nehody. Všetky osvedčenia o triede plavidla však boli vydané pri poslednej osobitnej prehliadke v roku 2007 a po nedávnom schválení v júni 2009 majú platnosť do roku 2012. Podobne sa len v júni 2009 vykonala aj prehliadka štatutárnych osvedčení na palube lode, ktorá potvrdila platnosť všetkých štatutárnych osvedčení požadovaných dohovormi SOLAS (Bezpečnosť života na mori) a MARPOL (Znečistenie mora). Napokon bolo lodi v marci 2008 vydané osvedčenie o riadení bezpečnosti s obvyklou platnosťou päť rokov. Ďalej by sa malo uviesť, že na plavidle pravidelne vykonávali inšpekciu prístavné štáty a že počas uplynulých 10 rokov nebolo nikdy zadržané. Posledná inšpekcia zo 14. októbra 2009 v Texase, ktorú vykonala pobrežná stráž Spojených štátov amerických, neodhalila žiadne nedostatky.

V súčasnosti sú členské štáty v súlade s medzinárodnými právnymi predpismi povinné nehody vyšetriť a zistiť, či je možné poučiť sa z nich. Nehoda, na ktorú odkazuje vážený pán poslanec, sa musí považovať za veľmi vážnu nehodu v zmysle článku 3 smernice 2009/18/ES⁽⁴⁷⁾, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorá je súčasťou tretieho balíka o námornej bezpečnosti. V prípade takýchto nehôd smernica predpokladá povinnosť členských štátov uskutočniť vyšetrovanie bezpečnosti, ktoré vykoná nezávislá organizácia a ktoré má určiť príčiny nehody a stanoviť opatrenia na predchádzanie podobným udalostiam v budúcnosti. Členský štát bude musieť zverejniť zodpovedajúcu správu v priebehu jedného roka. Obdobie transpozície pre túto smernicu sa končí 17. júna 2011. Hoci Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA) nehrá vo vyšetrovaní námorných nehôd žiadnu úlohu, EMSA zbiera informácie o námorných nehodách, ktoré jej poskytnú členské štáty a komerčné zdroje. Po transpozícii smernice 2009/18/ES budú musieť členské štáty oznamovať všetky námorné nehody a udalosti prostredníctvom Európskej informačnej platformy o námorných nehodách (EMCIP), ktorú riadi EMSA.

(47) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/35/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES, Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009.

Pokiaľ ide o hodiny práce na palube lodí, Komisia chce poukázať na to, že smernica 1999/63/ES⁽⁴⁸⁾, ktorá sa týka organizácie pracovného času námorníkov, ustanovuje maximálny počet hodín práce – štrnásť hodín počas 24 hodín a 72 hodín v každom sedemdňovom období – aj minimálny počet hodín oddychu – desať hodín počas 24 hodín a 77 hodín v každom sedemdňovom období.

*
* *

Otázka č. 40, ktorú predkladá Charalampos Angourakis (H-0007/10)

Vec: Prenasledovanie členov Strany za demokratickú spoločnosť (DTP)

Dva dni po tom, ako EÚ blahoželala tureckej vláde k pokroku v demokratizácii krajiny a k vyriešeniu problémov s kurdskou komunitou, turecký ústavný súd rozhodol o zákaze Strany za demokratickú spoločnosť (DTP). Okrem toho súd zbavil 37 členov tejto strany práva vykonávať politickú činnosť na obdobie piatich rokov a odobral poslanecký mandát Ahmetovi Turkovi, predsedovi strany, a Aysele Tuglukovej. Podľa starostu Diyarbakiru boli po koordinovanej akcii tureckých orgánov zatknutí a vzatí do väzby 81 členovia strany vrátane deviatich demokraticky zvolených starostov.

Odsudzuje Komisia takéto kroky, ktorých cieľom je zastrašovať tureckých občanov a brániť im v politickej činnosti, a tým otvorene porušovať ich základné demokratické práva?

Odpoveď

Komisia po nedávnom vývoji udalostí, akými boli útoky teroristov na juhovýchode Turecka, zánik Strany pre demokratickú spoločnosť (DTP) a zatknutie členov tejto strany vrátane starostov, vyjadrila vážne obavy. Komisia verí, že tento vývoj nevytvára náležité podmienky pre účinné zavádzanie demokratizácie, ktorú turecká vláda začala v lete 2009.

Juhovýchod Turecka potrebuje mier, demokraciu a stabilitu, ktoré môžu priniesť hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj. Cieľom demokratizácie je zvyšovanie demokratickej a životnej úrovne všetkých tureckých občanov. To vzbudzuje nádej, že po desaťročiach násilia sa bude kurdská otázka riešiť formou dialógu a v rámci tureckých demokratických inštitúcií. Úspech tejto iniciatívy si vyžaduje účasť a podporu všetkých politických strán a všetkých častí spoločnosti.

Komisia zároveň čo najrôznejšie odsudzuje terorizmus. Komisia tiež vyzýva všetky zúčastnené strany, aby urobili to isté a aby v rámci tureckých demokratických inštitúcií pracovali na zlepšovaní práv a slobôd všetkých tureckých občanov bez ohľadu na ich etnický, náboženský či jazykový pôvod.

Komisia bude túto situáciu naďalej pozorne sledovať na základe súvisiacich ustanovení Európskeho dohovoru o ľudských právach, judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a odporúčaní Benátskej komisie Rady Európy týkajúcich sa tureckého legislatívneho rámca a praxe v súvislosti s rušením politických strán. Komisia v tejto súvislosti znovu opakuje, že je potrebné zosúladiť turecké právne predpisy o politických stranách s európskymi normami.

*
* *

⁽⁴⁸⁾ Smernica Rady 1999/63/ES z 21. júna 1999, ktorá sa týka Dohody o organizácii pracovného času námorníkov, uzavretej Združením majiteľov lodí Európskeho spoločenstva (ESCA) a Odbornou federáciou pracovníkov dopravy v Európskej únii (FST) – Príloha: Európska dohoda o organizácii pracovného času námorníkov, Ú. v. ES L 67, 2.7.1999.